

รายงานแนวทางการส่งเสริม งานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

370.78

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ส 691 ร

รายงานแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ
172 หน้า

ISBN 978-616-270-435-2

รายงานแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

สิ่งพิมพ์ สกศ.

อันดับที่ 36/2566

พิมพ์ครั้งที่ 1

ธันวาคม 2566

จำนวนพิมพ์

1,000 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์และเผยแพร่

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ)
สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา กลุ่มส่งเสริมการวิจัย
99/20 ถนนสุขุโทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0-2668-7123 ต่อ 1315, 1317, 1344
โทรสาร 0-2243-2770

พิมพ์ที่

Website : www.onec.go.th
บริษัท เพชรเกษมพรีนติ้ง กรุ๊ป จำกัด
เลขที่ 18/49 ถนนทรงพล ตำบลลำพญา
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000
โทรศัพท์ 034 259 759, 034 259 111
โทรสาร 034 253 465

คำนำ

การผลิตและพัฒนางานวิจัยด้านการศึกษาให้มีคุณภาพและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงนั้นเป็นโจทย์ที่ท้าทายอย่างมาก และก็มีความสำคัญมากเช่นกัน ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการส่งเสริมการผลิตผลงานวิจัยทางการศึกษาของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพทางการศึกษาของประเทศ อย่างไรก็ตามปริมาณผลงานวิจัยจำนวนมากในปัจจุบันไม่ได้การันตีประโยชน์ที่จะได้รับการนำงานวิจัยดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาของประเทศ หากว่างานวิจัยนั้นไม่มีคุณภาพและไม่สามารถนำลงสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงดำเนินการศึกษาแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยได้ศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร เพื่อเผยแพร่ให้แก่ผู้บริหาร ครูศึกษานิเทศก์ สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาระบบการศึกษา คุณภาพการศึกษา และผู้เรียน

สุดท้ายนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอขอบคุณคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะนักวิจัย ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

(นายสุเทพ แก่งสันเทียะ)

เลขาธิการสภาการศึกษา

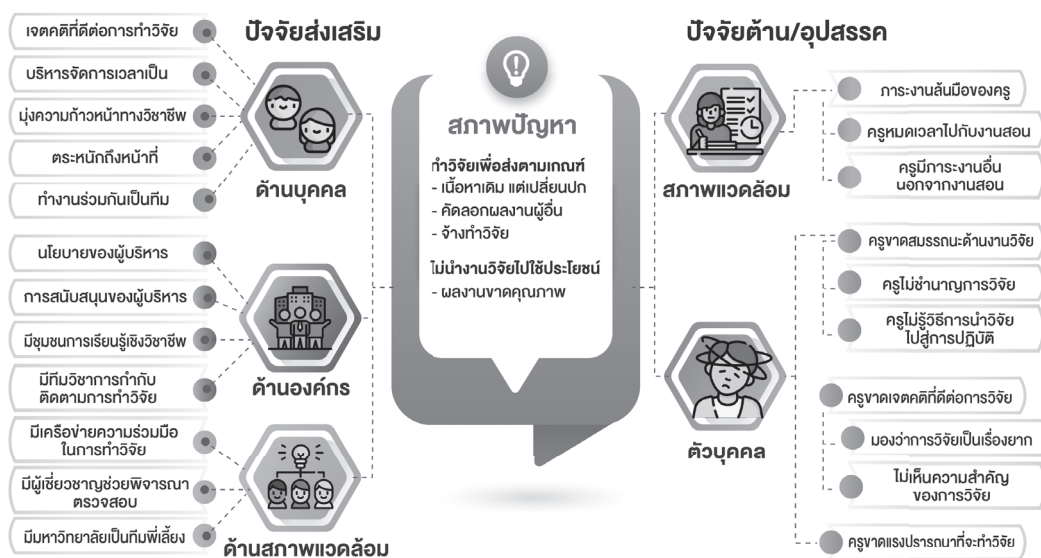
บทสรุปผู้บริหาร

งานวิจัยส่วนใหญ่เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วมักขึ้นหิ้ง หมายถึง ทำแล้วไม่เกิดประโยชน์ ไม่มีใครนำไปใช้ซึ่งในความเป็นจริงแล้วคุณค่าของงานวิจัยขึ้นอยู่กับ การถูกนำไปใช้ในการพัฒนา แม้ที่ผ่านมาจะมีงานวิจัยที่ศึกษาประเด็นการทำงานวิจัย ความสำเร็จในการทำวิจัย คุณลักษณะที่จำเป็นของนักวิจัย แต่ยังคงขาดองค์ความรู้ในคำตอบคำถามเรื่องสภาพปัญหาอุปสรรค ปัจจัยส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและการนำงานวิจัยสู่การปฏิบัติ และแนวทางการส่งเสริมการนำงานวิจัยสู่การปฏิบัติ การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรค และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร และเพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร แต่ละวัตถุประสงค์มีวิธีดำเนินการวิจัยและข้อค้นพบที่สำคัญตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง ดำเนินการด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อทำความเข้าใจสภาพปัญหา อุปสรรคของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ และใช้การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรทางการศึกษา 3 กลุ่ม ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติการสอนใน 5 พื้นที่ คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพฯ ผลการศึกษาจากการวิจัยเชิงคุณภาพ สรุปได้ดังแผนภาพ 1 พบว่า สภาพปัญหาของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา คือ ความเชื่อที่ว่าทำวิจัยเพื่อส่งตามเกณฑ์มากกว่าทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน ความเชื่อดังกล่าวสะท้อนจากพฤติกรรม 3 ลักษณะ ได้แก่ ทำวิจัยแบบเปลี่ยนปก ทำวิจัยแบบคัดลอกผลงานผู้อื่น และทำวิจัยด้วยการจ้าง ส่วนอุปสรรคของการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของครูพบว่า มี 2 ด้าน ได้แก่ **อุปสรรคที่มาจากตัวบุคคล** ประกอบด้วย ครูขาดสมรรถนะด้านการวิจัย ครูขาดเจตคติที่ดีต่อการวิจัย และครูขาดแรงปรารถนาที่จะทำวิจัย ส่วน **อุปสรรคที่มาจากสภาพแวดล้อม** ประกอบด้วย ครูหมดเวลาไปกับงานสอน และครูมีภาระงานอื่นนอกจากงานสอน ในขณะที่เดียวกันมีปัจจัยส่งเสริมที่ทำให้ครูประสบความสำเร็จในการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ **ระดับบุคคล** ประกอบด้วย ครูมีเจตคติที่ดีต่อ

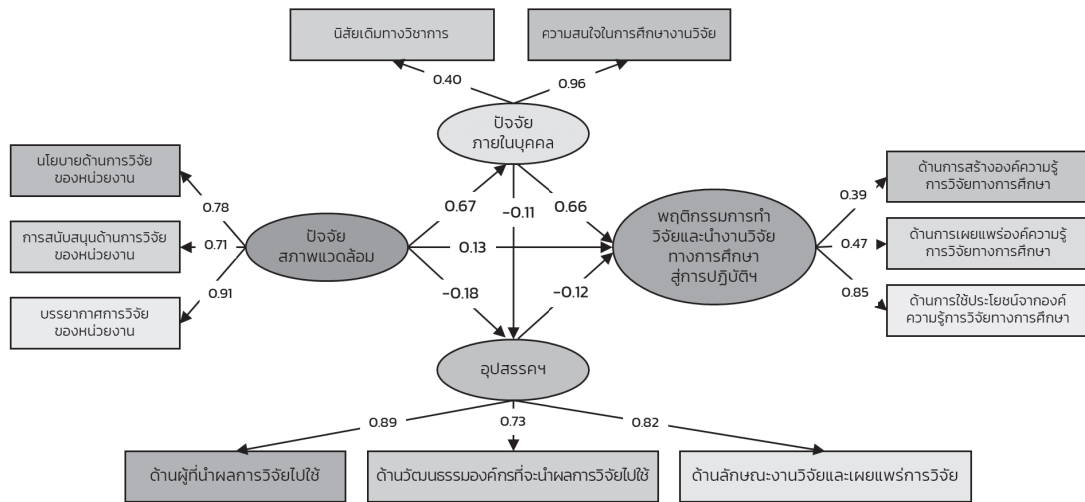

การทำวิจัย ครูบริหารจัดการเวลาเป็น ครูมุ่งความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ครูตระหนักถึงหน้าที่ ครูทำงานร่วมกันเป็นทีม **ระดับภายในสถานศึกษา** ประกอบด้วย นโยบายของผู้บริหาร การสนับสนุนของผู้บริหาร มีชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และมีทีมวิชาการกำกับติดตามการทำวิจัย และ**ระดับภายนอกสถานศึกษา** ประกอบด้วย การเป็นเครือข่ายความร่วมมือในการทำวิจัย การมีผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบงานวิจัย และการมีมหาวิทยาลัยเป็นทีมพี่เลี้ยง

ภาพ 1 สภาพปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร

ส่วนผลการศึกษาจากการวิจัยเชิงปริมาณ สรุปได้ดังแผนภาพ 2 พบว่า กลุ่มปัจจัยภายในบุคคล (ความสนใจในการศึกษางานวิจัย และนิสัยเดิมทางวิชาการ) และกลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อม (นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน การสนับสนุนการทำวิจัยของหน่วยงาน และบรรยากาศการทำวิจัยของหน่วยงาน) มีอิทธิพลทางบวกต่อพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา ส่วนกลุ่มปัจจัยด้านอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ มีอิทธิพลทางลบต่อพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา โดยกลุ่มปัจจัยทั้ง 3 นี้สามารถร่วมกันอธิบายพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติได้ร้อยละ 60

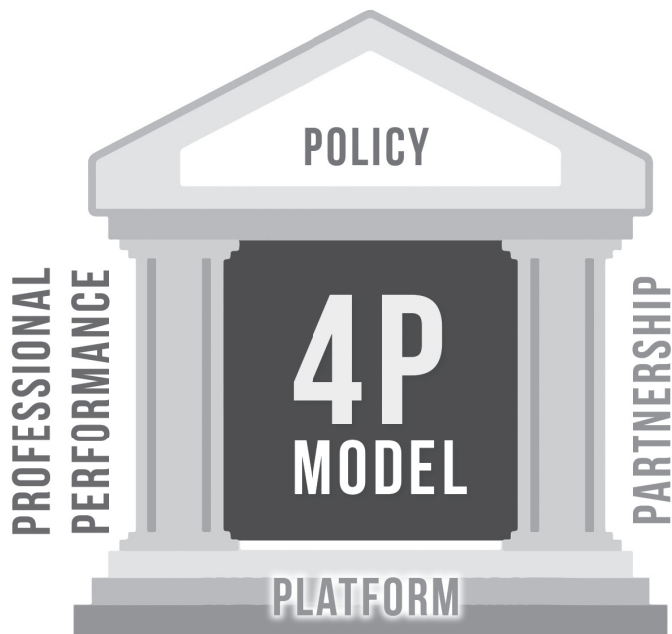

$\chi^2=16.25$ $df=10$ $p=.10$ $GFI=1.00$ $AGFI=0.99$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.02$ $SRMR=0.01$

โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

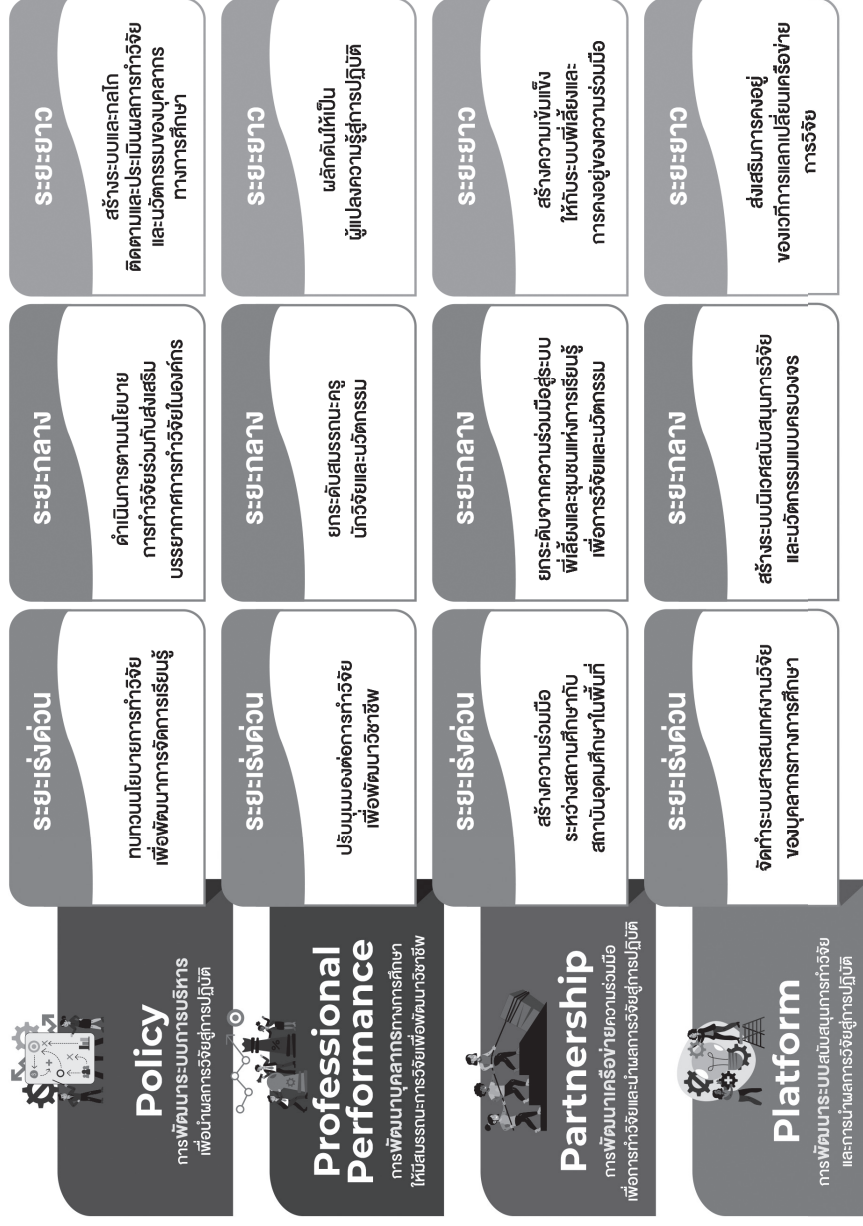
ภาพ 2 ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ข้อที่สอง ดำเนินการโดยนำข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณมาสังเคราะห์ผลร่วมกัน จากนั้นดำเนินการต่อด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน เพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาค และกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาทำให้ได้โมเดล 4P สำหรับส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ดังแผนภาพ 3 แบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 Policy การพัฒนาระบบการบริหารเพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ มิติที่ 2 Professional Performance การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ มิติที่ 3 Partnership การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการทำวิจัยและนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ และมิติที่ 4 Platform การพัฒนาระบบสนับสนุนการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ ในแต่ละมิติมีแนวทางและวิธีการส่งเสริมจำแนกตามระยะของการดำเนินการ 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว ดังแผนภาพ 4

ภาพ 3 โมเดล 4P สำหรับส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร

ภาพ 4 แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร

ข้อค้นพบแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติเสนอแนะต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับหน่วยงานต้นสังกัด ควรพิจารณานำไปใช้ดังนี้

ประการที่หนึ่ง แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติจำแนกตามระยะของการดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรพิจารณานำแนวทางและวิธีการไปใช้โดยคำนึงถึงความพร้อมและเงื่อนไขที่เหมาะสมของพื้นที่

ประการที่สอง แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติแบ่งออกเป็น 4 มิติ เรียกว่า โมเดล 4P ซึ่งแต่ละมิติเชื่อมโยงกัน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรขับเคลื่อนแต่ละส่วนไปพร้อมๆ กัน โดยมีหลักการสำคัญของแต่ละมิติดังนี้ **มิติการพัฒนากระบวนการบริหารเพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ (Policy)** ควรทบทวนกฎ ระเบียบและข้อบังคับให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้การทบทวนกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ จะช่วยส่งเสริมการทำวิจัยและลดอุปสรรคของการทำงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา **มิติการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Performance)** ควรสร้างความเข้าใจให้บุคลากรทางการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัย และพร้อมให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยสู่การปฏิบัติที่มีระบบและกลไกการติดตามอย่างต่อเนื่อง **มิติการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการทำวิจัยและนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ (Partnership)** ควรสร้างความเชื่อมโยงของความร่วมมือเพื่อให้เกิดความเป็นภาคีหุ้นส่วนกับสถาบันอุดมศึกษา องค์กรภาคีเครือข่ายทางการศึกษา และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน และ**มิติการพัฒนาระบบสนับสนุนการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ (Platform)** ควรสร้างพื้นที่และเปิดช่องทางให้บุคลากรทางการศึกษาเรียนรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยและการใช้ประโยชน์จากการวิจัย

ประการสุดท้าย ที่ผ่านมามีกลยุทธ์การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เพื่อพัฒนาสถานศึกษา แต่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ได้นำไปปฏิบัติให้เกิดผลหรือปฏิบัติคลาดเคลื่อน จากที่ควรจะเป็น แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติจากการศึกษาครั้งนี้ จะสามารถขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติได้จริงขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ หนึ่งในปัจจัยความสำเร็จคือ การสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและยอมรับแนวทางการส่งเสริมฯ และนำแนวทางการส่งเสริมฯ ไปใช้แก่ผู้ปฏิบัติ ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับควรกระตุ้นให้เกิดการสื่อสารสองทางที่ตรงไปตรงมาและให้ผู้ปฏิบัติรับทราบถึงแนวทางการปฏิบัติ ที่ชัดเจนและความจำเป็นในการปฏิบัติ รวมทั้งจูงใจให้ผู้ปฏิบัติเปลี่ยนมุมมองเชิงบวก ต่อการวิจัยและการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ข้อสรุปแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ที่พัฒนาจากการทำความเข้าใจและวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งเสริม การทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการสร้างองค์ความรู้ เพื่อนำไปปฏิบัติ ข้อค้นพบจากแนวทางดังกล่าวสามารถพัฒนาต่อยอดเพื่อยืนยันความสำเร็จ หรือประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมฯ ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีประเด็นที่น่าสนใจศึกษาในมิติ Professional Performance การพัฒนา บุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ งานวิจัยครั้งต่อไปควรมี การวิจัยและพัฒนารูปแบบหรือนวัตกรรมส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ ในกลุ่มบุคลากรทางการศึกษาที่สามารถปรับใช้พัฒนาได้ในทุกสังกัด และควรมีการศึกษา วิจัยในประเด็นเครื่องมือการประเมินสมรรถนะการวิจัยที่เป็นมาตรฐานเพื่อการพัฒนา กลุ่มบุคลากรทางการศึกษาได้ในทุกระดับ ส่วนในมิติของ Platform การพัฒนาระบบ สนับสนุนการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ งานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัย และพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อเตรียมพร้อม การเป็นแหล่งสนับสนุนการทำวิจัยและนวัตกรรมให้กลุ่มบุคลากรทางการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 นิยามปฏิบัติการ	6
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	11
2.1 ยุทธศาสตร์ของประเทศกับการส่งเสริม การทำวิจัยทางการศึกษา	11
2.2 บุคลากรทางการศึกษากับการทำงานวิจัยทางการศึกษา	12
2.3 อุปสรรคของการทำงานวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษา สู่การปฏิบัติ	14
2.4 การทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	17
2.5 กรอบการวิเคราะห์สาเหตุของการทำวิจัย และการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	26
2.6 แนวทางพัฒนาการวิจัยและนักวิจัย	30
2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย	31
บทที่ 3 สภาพปัญหา อุปสรรคของการทำวิจัยและการนํางานวิจัย ทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	35
3.1 วิธีดำเนินการวิจัย	35
3.2 ผลการวิจัย	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	47
4.1 วิธีดำเนินการวิจัย	47
4.2 ผลการวิจัย	49
บทที่ 5 แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	89
5.1 วิธีดำเนินการวิจัย	89
5.2 ผลการวิจัย	91
บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ	111
6.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	111
6.2 ข้อเสนอแนะ	117
โมเดล 4P สำหรับการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	120
บรรณานุกรม	142
คณະนักวิจัย	155
คณະผู้จัดทำ	156

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง	
4-1	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยสภาพแวดล้อมของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541) 76
4-2	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปัจจัยสภาพแวดล้อมของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541) 77
4-3	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยภายในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541) 78
4-4	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปัจจัยภายในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541) 78
4-5	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541) 79
4-6	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541) 80
4-7	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541) 81
4-8	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541) 82
4-9	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการทำวิจัย และนางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541) 84
4-10	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541) 86
5-1	ผู้ให้ข้อมูลแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ 89
5-2	แนวคำถามสนทนากลุ่ม 90

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
5-3 การตีความผลการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ	93
5-4 การกำหนดกรอบร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษา สู่การปฏิบัติ	94
5-5 ร่างแนวทางการส่งเสริมการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	95
5-6 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัย ทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	99

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพ	
2-1 โมเดลกระบวนการใช้ประโยชน์งานวิจัย	19
2-2 รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม	26
2-3 กรอบแนวคิดของการศึกษา	31
3-1 สภาพปัญหา อุปสรรค และปัจจัยส่งเสริมการทำวิจัย และนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	45
4-1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางการศึกษา	51
4-2 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางการศึกษา	51
4-3 ประสบการณ์ทำวิจัยและการรับรู้ความสามารถในการทำงานวิจัย	52
4-4 ปัจจัยสถานการณ์	54
4-5 ปัจจัยภายในบุคคล	55
4-6 การรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ	56
4-7 พฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	57
4-8 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากร ทางการศึกษา	58

สารบัญสรุปภาพ (ต่อ)

	หน้า
4-9 ผลการเปรียบเทียบการสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน	61
4-10 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน	63
4-11 ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการศึกษางานวิจัย	64
4-12 ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่ดีต่อการวิจัย	66
4-13 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้อุปสรรคในการนำเสนอผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ	69
4-14 ผลการเปรียบเทียบนิสัยเดิมทางวิชาการ	71
4-15 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนางานวิจัยทางการศึกษา สู่การปฏิบัติ จำแนกตามตำแหน่งและสังกัด	73
4-16 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนางานวิจัยทางการศึกษา สู่การปฏิบัติ จำแนกตามอายุราชการและภูมิภาค	75
4-17 โมเดลการวัดปัจจัยสภาพแวดล้อมของบุคลากรทางการศึกษา	77
4-18 โมเดลการวัดปัจจัยภายในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา	79
4-19 โมเดลการวัดอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ ของบุคลากรทางการศึกษา	81
4-20 โมเดลการวัดพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนางานวิจัยทางการศึกษา สู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา	83
4-21 โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการทำวิจัย และนางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา	87
5-1 โมเดล 4P สำหรับการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	101
5-2 แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	102

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ

บทที่ 1

1.1 หลักการและเหตุผล

หนึ่งในองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันและนำพาประเทศสู่ความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมกับระดับนานาชาติได้ คือ การวิจัย เพราะการวิจัยเป็นวิธีการแสวงหาคำตอบที่สามารถสร้างและพัฒนาความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาของประเทศ และเป็นการค้นพบความรู้ใหม่อันจะนำไปสู่การสร้างสรรค์และพัฒนาให้เกิดประโยชน์ในวงกว้าง การวิจัยเป็นรากฐานของการประดิษฐ์คิดค้นและการพัฒนาที่นำมนุษยชาติไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในสรรพวิทยาการต่าง ๆ ประเทศที่ให้ความสำคัญแก่การวิจัยย่อมมีผลให้ประเทศนั้นมีความรุ่งเรือง มั่นคงในด้านเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2550) การวิจัยและนวัตกรรมได้ถูกยกให้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สามารถนำพาประเทศหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำ และกับดักความไม่สมดุลของการพัฒนา รวมถึงทำให้ประเทศสามารถปรับตัวรองรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันเพื่อให้ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และเป้าหมายไทยแลนด์ 4.0 เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติการวิจัยและนวัตกรรมซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ

การวิจัยไม่เพียงสร้างความมั่นคงในด้านเศรษฐกิจและสังคมเท่านั้น แต่ยังเป็นตัวจักรสำคัญต่อการสร้างองค์ความรู้นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพทางการศึกษา อันเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และส่งผลให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น จึงกล่าวได้ว่า ในแวดวงทางการศึกษาก็ให้ความสำคัญกับการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยในชั้นเรียนของครู ซึ่งถือเป็นกระบวนการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพในโรงเรียนที่จะเป็นส่วนสำคัญช่วยพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้และสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ดีให้เกิดกับนักเรียน ตลอดจนพัฒนาวินัยวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (จตุภูมิ เขตจัตุรัส, 2562)

ปัจจุบันบุคลากรทางการศึกษาทั้งระดับผู้บริหารและครูผู้สอนมีบทบาทพัฒนางานวิจัยในสถานศึกษามากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและระเบียบที่สนับสนุนให้ครูต้องทำวิจัย ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 30 กำหนดให้ครูต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และมาตรา 24 (5) กำหนดให้ครู

ใช้การวิจัยเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและครู ส่วนมาตรฐานวิชาชีพครู ครูสภาที่กำหนดให้ผู้ที่ปฏิบัติงานในวิชาชีพครูต้องมีสมรรถนะด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน (ข้อบังคับครูสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556) เจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการมุ่งเสริมสร้างและวางระบบการวิจัย และพัฒนาการสร้างสรรค์นวัตกรรมในสถาบันการศึกษา พร้อมผลักดันให้มีการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อให้บรรลุสัมฤทธิ์ผลและเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาสู่การพัฒนาคน สังคมและประเทศชาติ

การวิจัยทางการศึกษาจึงนับเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา โดยการวิจัยที่มีคุณภาพจะสร้างฐานความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีคุณค่า รวมทั้งพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสม อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำมาใช้แก้ปัญหา ปรับปรุง และกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558ก: 3)

การกำหนดให้การทำวิจัยเป็นภารกิจหนึ่งของบุคลากรทางการศึกษากระตุ้นให้บุคลากรทางการศึกษาคิดค้นหาวิธีการใหม่ ๆ มาใช้พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและผู้เรียน วัดได้จากความสนใจในการวิจัยมากขึ้น จำนวนผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาและการนำเสนอผลงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในมิติคุณภาพของผลงานและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ยังต้องมีการส่งเสริมมากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมาที่สนับสนุนว่า บุคลากรทางการศึกษามีอุปสรรคในการทำวิจัยและใช้ประโยชน์จากการวิจัย เช่น ในกลุ่มอาจารย์มหาวิทยาลัย พบอุปสรรคจากตัวบุคคลและอุปสรรคจากภายนอกตัวบุคคล อุปสรรคจากตัวบุคคล ได้แก่ การมีมุมมองเชิงลบต่อการทำวิจัย เช่น มองว่าการวิจัยไม่มีประโยชน์หรือไม่มีคุณค่า เป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ รู้สึกว่าการวิจัยเป็นงานที่น่าเบื่อ ขาดความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย ขาดแรงจูงใจ ขาดทักษะการสืบค้นข้อมูล (ประวิชญา ณีภูธกรกุล, 2559; นพวรรณ รื่นแสง และวรวรรณ สโมสรรสุข, 2559; อรุณี เฮงยศมาก, สุรชัย มีชาญ และอิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2563) ส่วนอุปสรรคของการทำวิจัยในกลุ่มครู พบว่า อายุราชการ ประสบการณ์เกี่ยวกับทำวิจัย ลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย และความคาดหวังในการทำวิจัย สามารถทำนายปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีอายุราชการมากจะเป็นผู้ที่มีปัญหาการทำวิจัยมากกว่าครูที่มีอายุราชการน้อย ส่วนครูที่มีประสบการณ์ทำวิจัยน้อย มีลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยน้อย และมีความคาดหวังในผลการวิจัยน้อยจะเป็นผู้ที่มีปัญหาการทำวิจัยมากกว่ากลุ่มอื่น (อดุลย์ สนั่นเอื้อเม็งไรสง, 2560) ส่วนอุปสรรคที่มาจากภายนอกตัวบุคคล พบว่า ในบริบทของกลุ่มอาจารย์มหาวิทยาลัยมีอุปสรรคที่มาจากภายนอก ได้แก่ ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลในระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและการบริการให้คำปรึกษาวิจัย ทุนวิจัยไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ งบประมาณสนับสนุนการตีพิมพ์และการเบิกจ่ายล่าช้า (นพวรรณ รื่นแสง และวรวรรณ สโมสรรสุข, 2559) ภาระงานมาก (วัทธัญญ วุฒิวรรณ, 2562; อรุณี เฮงยศมาก, สุรชัย มีชาญ,

และอิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2563) บรรยากาศไม่เอื้ออำนวย (อรุณี เสงยศมาก, สุรัชย์ มีชาญ, และอิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2563) ไม่มีพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัย และมีขั้นตอนการขอรับทุนยุ่งยาก (วฑูญญ วุฒิวรรณ, 2562) ส่วนบริบทของครู พบว่า การสนับสนุนของผู้บริหารมีส่วนสำคัญมากต่อการทำวิจัย หากครูได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารมากจะเป็นผู้ที่มีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนน้อยกว่ากลุ่มครูที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารน้อย (อดุลย์ สนั่นเอื้อเม็งไธสง, 2560) ในขณะที่อุปสรรคของการใช้ประโยชน์จากการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านแหล่งข้อมูลผลงานวิจัยและการเข้าถึง ด้านคุณภาพของงานวิจัย ด้านผู้ใช้งานวิจัย และด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย (จำเนียร ชุณหโสภาค, 2559; เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2560; ผกาภรณ์ พลายสังข์ และฉลอง ชาตรูประชีวิน, 2560)

แม้บุคลากรทางการศึกษาจะต้องเผชิญกับอุปสรรคในการทำวิจัยและใช้ประโยชน์จากการวิจัย แต่มีงานวิจัยอีกจำนวนหนึ่งที่เสนอมุมมองที่ครูได้รับการส่งเสริมการทำวิจัยทางการศึกษาจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนใหญ่รับรู้การส่งเสริมการทำวิจัยของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับมาก เมื่อพิจารณาบทบาทของผู้บริหารที่มีต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเผยแพร่ผลงานวิจัย ด้านการกำกับติดตามการดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้านการจัดหาทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างแรงจูงใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านนโยบายและแผนการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียน (พิชามญชู่ ตากมัจฉา และวรชัย วิภูอุปโคตร, 2563; ณทธรา มณีวรรณ และ สุภาวดี ลาภเจริญ, 2564; เกียรติศักดิ์ สาสุทธิ์, วราภรณ์ โพธิ์งาม, และเอก เกิดเต็มภูมิ, 2565)

จากการทบทวนงานวิจัยข้างต้นสะท้อนว่า แม้จะมีงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ศึกษาประเด็นสมรรถนะการทำงานวิจัย ความสำเร็จและอุปสรรคในการทำวิจัย บทบาทของผู้บริหารต่อการส่งเสริมการทำวิจัย แต่งานวิจัยเหล่านั้นส่วนใหญ่มุ่งแสวงหาคำตอบว่าอะไรเป็นสาเหตุของพฤติกรรมการทำงานวิจัย แรงจูงใจในการทำวิจัย และความสำเร็จในการทำวิจัย เช่น เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย (กอแก้ว จันทร์กึ่งทอง, 2551; สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553; จิรารัตน์ ภูสีฤทธิ์ และคณะ, 2558) เพื่อศึกษาตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิจัย (ฐิติพร ตันติศรียานุรักษ์ และคณะ, 2550) เพื่อพัฒนาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุของแรงจูงใจในการทำวิจัย (ทิพย์วัลย์ ศรีพรหม, 2554) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ (ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, 2550) และเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งเสริมการทำวิจัยของอาจารย์ (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556) ซึ่งปัญหาการวิจัยดังกล่าวยังขาดองค์ความรู้ในคำตอบคำถามเรื่องสภาพปัญหาอุปสรรค ปัจจัยส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและการนำงานวิจัยสู่การปฏิบัติ และแนวทางการส่งเสริมการนำงานวิจัยสู่การปฏิบัติ รวมทั้งเมื่อพิจารณาถึงกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านมาส่วนใหญ่ นักวิชาการสนใจศึกษาประเด็นการทำวิจัยและอุปสรรคในการใช้ประโยชน์จากการวิจัยกับกลุ่มพยาบาล กลุ่มอาจารย์ในมหาวิทยาลัย

ซึ่งยังขาดการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มครูและบุคลากรทางการศึกษาจากช่องว่างของการศึกษาดังกล่าว จึงควรศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ และจัดทำแนวทางส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ซึ่งข้อค้นพบที่ได้จะเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม และแนวปฏิบัติที่ดีทางการศึกษาที่จะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรค และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ในภาพรวมทำให้ได้ข้อค้นพบที่สามารถใช้เป็นแนวทางขับเคลื่อนการใช้การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดีทางการศึกษาที่จะนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อพัฒนาการศึกษาของประเทศ
2. ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรคของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติซึ่งเป็นความรู้ที่เกิดจากการสะท้อนผลการปฏิบัติของกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครูที่ปฏิบัติการสอน
3. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และผู้ปฏิบัติงานด้านการสอน สามารถนำวิธีการส่งเสริมงานวิจัยสู่การปฏิบัติไปประยุกต์เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อผลักดันให้ผลงานวิจัยทางการศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในหลากหลายมิติ เช่น พัฒนาผู้เรียน พัฒนาระบบจัดการเรียนการสอน พัฒนาระบบบริหาร การศึกษา เป็นต้น

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้ผ่านการรับรองให้ดำเนินการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย ในมนุษย์ สถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เลขที่รับรอง SWUEC-178/2565E โดยออกแบบการวิจัยด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ แต่ละระยะศึกษาในพื้นที่ระดับภูมิภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพมหานคร มีขอบเขตการวิจัยในด้านเนื้อหา ด้านวิธีการศึกษา และด้านกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรค และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัย และการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร การออกแบบ การวิจัยระยะที่ 1 มีจุดประสงค์เพื่อทำความเข้าใจสภาพปัญหาอุปสรรค และวิเคราะห์ปัจจัย ที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาคและ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการศึกษาทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้ได้ ข้อค้นพบทั้งในเชิงลึกและกว้าง รวมทั้งสามารถนำผลการวิจัยทั้งสองส่วนมาตีความร่วมกัน ในช่วง ที่ดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ มีกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 15 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครูที่มีประสบการณ์ทำวิจัยทางการศึกษา และสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา จำนวน 45 คน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานใน 5 พื้นที่ ได้แก่ ภาคเหนือ (เชียงใหม่) ภาคกลาง (ระยอง) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (หนองบัวลำภู) ภาคใต้ (ชุมพร) และกรุงเทพมหานคร ส่วนในช่วงที่ดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ มีกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่เช่นเดียวกับ ช่วงการวิจัยเชิงคุณภาพ แต่ขยายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมทุกสังกัดการศึกษา ได้แก่ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) สังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และสังกัดโรงเรียนสาธิต ส่วนพื้นที่ที่ศึกษาผู้วิจัยสุ่มจังหวัดจาก 4 ภูมิภาค ภูมิภาคละ 3 จังหวัด ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) ภาคเหนือสุ่มได้จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน จังหวัดอุดรธานี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือสุ่มได้จังหวัดอุดรธานี จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดขอนแก่น ภาคใต้สุ่มได้จังหวัดสงขลา จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดภูเก็ต ภาคกลางสุ่มได้จังหวัดระยอง จังหวัดนครนายก และจังหวัดนครปฐม และจังหวัดกรุงเทพมหานคร ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 1,541 คน

ระยะที่ 2 เป็นการจัดทำแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร การออกแบบ การวิจัยระยะที่ 2 มีจุดประสงค์เพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร ดำเนินการศึกษาด้วย วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพกับกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิระดับนโยบาย ระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษา รวมจำนวน 10 คน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ:

1. งานวิจัยทางการศึกษา หมายถึง องค์ความรู้หรือนวัตกรรมทางการศึกษาที่เกิดขึ้นจาก กระบวนการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาระบบบริหารการศึกษา พัฒนาคุณภาพของครู พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และพัฒนาหรือแก้ปัญหาให้กับผู้เรียน

2. การนำงานวิจัยสู่การปฏิบัติ หมายถึง การนำสิ่งที่ค้นพบจากการวิจัยหรือหลักฐานเชิงวิจัยบางส่วนหรือทั้งหมดหรือไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในงานด้านการศึกษา ได้แก่ ด้านบริหาร การศึกษา เช่น ผู้บริหารสถานศึกษาทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษา ด้านบุคลากรทางการศึกษา เช่น ศึกษานิเทศก์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาครูผู้สอนหรือพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา และด้านการสอน เช่น ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน

3. สภาพปัญหาการทำวิจัยและการนำงานวิจัยสู่การปฏิบัติ หมายถึง ลักษณะสภาพปัจจุบันของการทำวิจัยและนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวังและต้องการการแก้ไข

4. อุปสรรคของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยสู่การปฏิบัติ หมายถึง เครื่องกีดขวางการทำงานไม่ให้อุปสรรคเป้าหมายหรือทำให้มุ่งสู่เป้าหมายได้ช้าลง หากอุปสรรคไม่ได้รับการขจัด จะกลายเป็นปัญหา ซึ่งในงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็นอุปสรรคที่มาจากตัวบุคคล และอุปสรรคที่มาจากสภาพแวดล้อม

5. ปัจจัยส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยสู่การปฏิบัติ หมายถึง สาเหตุที่สนับสนุนให้เกิดการทำวิจัยและการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์มากขึ้น ซึ่งในงานวิจัยนี้แบ่งออกเป็น ปัจจัยระดับบุคคล ปัจจัยระดับภายในสถานศึกษา และปัจจัยระดับภายนอกสถานศึกษา

6. แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ หมายถึง วิธีการที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษานำผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาระบบบริหารการศึกษา คุณภาพการศึกษา การเรียนการสอน และผู้เรียน

1.6 นิยามปฏิบัติการ

การกำหนดความหมายและการวัดของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระเพื่อตอบจุดประสงค์ในประเด็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร ดังนี้

1. พฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ หมายถึง การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน และการทำวิจัยเพื่อความก้าวหน้าในวิชาชีพด้วยการสร้างองค์ความรู้และพัฒนา นวัตกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย การสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา การเผยแพร่ องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา และการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา แต่ละองค์ประกอบมีความหมาย ดังนี้

1) **การสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา** หมายถึง การกำหนดโจทย์วิจัยให้ สอดคล้องกับสภาพปัญหา กำหนดวิธีการวิจัยให้สอดคล้องกับโจทย์วิจัย สามารถดำเนินการวิจัย ตามแผนที่วางไว้ แม้พบอุปสรรคก็สามารถปรับแผนเพื่อให้งานวิจัยดำเนินต่อไปได้สำเร็จ การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดองค์ประกอบนี้จากการปรับใช้เครื่องมือของ ปิยวรรณ บุญเพ็ญ (2550)

จำนวน 6 ข้อ จาก 8 ข้อ มาตรฐานมีลักษณะเป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ปฏิบัติมากที่สุด ถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

2) **การเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา** หมายถึง การนำผลการวิจัยทางการศึกษาเผยแพร่สู่วงกว้าง เช่น การตีพิมพ์ผลการวิจัยในวารสาร การสรุปย่อผลการวิจัยบนสื่อสังคมออนไลน์ และนำเสนอความรู้สู่ชุมชนการเรียนรู้ การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดองค์ประกอบนี้จากการปรับใช้เครื่องมือของปิยวรรณ บุญเพ็ญ (2550) จำนวน 2 ข้อ จาก 5 ข้อ มาตรฐานมีลักษณะเป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ปฏิบัติมากที่สุด ถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

3) **การใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา** หมายถึง การนำความรู้จากผลการวิจัยบางส่วนหรือทั้งหมดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในงาน การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดองค์ประกอบนี้จากการปรับใช้เครื่องมือของ Caruso, R. et al. (2019) โดยเลือกเฉพาะด้านการใช้ประโยชน์จากการวิจัย 3 ข้อ จาก 9 ข้อ และการสร้างเพิ่มอีก 1 ข้อให้ครอบคลุมนิยามเชิงปฏิบัติการ มาตรฐานมีลักษณะเป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ปฏิบัติมากที่สุด ถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

2. **นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน** หมายถึง การรับรู้ของบุคลากรทางการศึกษาว่าผู้บริหารมีนโยบายและแนวทางการปฏิบัติเพื่อขับเคลื่อนด้านการวิจัย การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดตัวแปรนี้จากการปรับใช้เครื่องมือของ ศิวะพร ภูพันธ์ (2554) จำนวน 3 ข้อ และการสร้างเพิ่มอีก 1 ข้อให้ครอบคลุมนิยามเชิงปฏิบัติการ มาตรฐานมีลักษณะเป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด จนถึง ไม่จริงเลย

3. **การสนับสนุนของหน่วยงาน** หมายถึง การรับรู้ของบุคลากรทางการศึกษาว่า หน่วยงานและผู้บริหารสนับสนุนการทำวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดตัวแปรนี้จากการปรับใช้เครื่องมือของ ศิวะพร ภูพันธ์ (2554) จำนวน 3 ข้อ และการสร้างใหม่อีก 2 ข้อให้ครอบคลุมนิยามเชิงปฏิบัติการ มาตรฐานมีลักษณะเป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย

4. **บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน** หมายถึง การรับรู้ของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อสภาพแวดล้อมของหน่วยงานที่ส่งเสริมหรือยอมรับงานวิจัย การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดตัวแปรนี้จากการปรับใช้เครื่องมือของศิวะพร ภูพันธ์ (2554) จำนวน 3 ข้อ มาตรฐานมีลักษณะเป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย

5. **ความสนใจในการศึกษางานวิจัย** หมายถึง ลักษณะสนใจใฝ่รู้ของบุคลากรทางการศึกษาในการอ่าน ค้นหางานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ พูดคุยกับผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย และเข้าร่วมประชุมวิชาการ การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดตัวแปรนี้จากการปรับใช้เครื่องมือของ ศิวะพร ภูพันธ์ (2554) จำนวน 3 ข้อ มาตรฐานมีลักษณะเป็นมาตรฐานประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย

6. **เจตคติที่ดีต่อการวิจัย** หมายถึง การแสดงออกทางความคิดและความรู้สึกต่อการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย การรู้สึกเชิงประเมินค่าว่าการวิจัยมีประโยชน์หรือไม่ มีประโยชน์ ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจในการทำวิจัย และความพร้อมหรือไม่พร้อม

ที่จะทำวิจัย การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดตัวแปรนี้จากการปรับใช้เครื่องมือของ ศิวะพร ภูพันธ์ (2554) จำนวน 3 ข้อ และสร้างใหม่อีก 6 ข้อให้ครอบคลุมนิยามเชิงปฏิบัติการ มาตรฐานมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย

7. การรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ หมายถึง การรับรู้ของบุคลากรทางการศึกษาถึงสิ่งขัดขวางหรือความขัดข้องที่เป็นเหตุให้การนำผลงานวิจัยทางการศึกษาไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์หรือใช้น้อย การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดตัวแปรนี้จากการปรับใช้เครื่องมือของ ชรัสนิกุล ยัมบุญณะ (2550) ที่แปลมาจาก Funk, et al. (1991) ร่วมกับปรับจาก Hemsley & Oplatka (2005) แบบวัดต้นฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีจำนวน 29 ข้อ โดยเลือกเฉพาะข้อคำถามที่สอดคล้องกับบริบทของครูจำนวน 18 ข้อ มาตรฐานมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย

8. นิสัยเดิมทางวิชาการ หมายถึง การที่บุคลากรทางการศึกษารายงานว่า ตนเองมีการกระทำในอดีตทางวิชาการที่เกิดซ้ำ ๆ จนกลายเป็นความเคยชินหรือนิสัยประจำตัว การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดตัวแปรนี้จากการนำเครื่องมือของ ดุจเดือน พันธุนาวิน (2558) มาใช้ทั้งฉบับ มาตรฐานมีลักษณะเป็นมาตรประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ จริงที่สุด ถึง ไม่จริงเลย

POLICY

พัฒนาระบบการบริหาร

4P MODEL

PROFESSIONAL PERFORMANCE

พัฒนานักวิชาการทางการศึกษา

PARTNERSHIP

พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ

PLATFORM

พัฒนาระบบสนับสนุน

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 2

2.1 ยุทธศาสตร์ของประเทศกับการส่งเสริมการทําวิจัยทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) มุ่งใช้การวิจัยและนวัตกรรมเป็นกลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เกิดผลสัมฤทธิ์สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และเป้าหมายประเทศไทย 4.0 เพื่อนำพาประเทศหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง สร้างความสามารถในการแข่งขัน และเกิดการเติบโตอย่างยั่งยืน โดยคาดว่าจะเกิดผลกระทบในภาพรวมของประเทศภายในปี พ.ศ. 2579 ประกอบด้วย 1) ประเทศไทยเป็นประเทศในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว และเป็นผู้นำในนวัตกรรมในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในระดับโลก เช่น อุตสาหกรรมอาหารเพื่อสุขภาพ อุตสาหกรรมสารชีวภาพ และอุตสาหกรรมวัสดุทางการแพทย์ รวมทั้งการท่องเที่ยวและบริการมูลค่าสูง 2) เกิดการบูรณาการการทำงานด้านการวิจัยและนวัตกรรมระหว่างหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม โดยมีแผนงานวิจัยและนวัตกรรมขนาดใหญ่ที่ดำเนินการโดยหน่วยงานในภาคส่วนต่าง ๆ รองรับการขับเคลื่อนที่สำคัญของประเทศ 3) ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ 4) สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐเป็น 80:20 และ 5) สัดส่วนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำการวิจัยเทียบเท่าเต็มเวลาต่อประชากรไม่น้อยกว่า 50:90,000 (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2560:8-9)

นอกจากนี้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 93) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมายให้ใช้การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิต และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมีวัตถุประสงค์ย่อยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์จากการวิจัยคือ เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการวิจัยในการพัฒนาคน เพื่อเพิ่มผลผลิต มูลค่าทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาประเทศ สำหรับตัวชี้วัดที่สำคัญ เช่น โครงการ/งานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้/นวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาต่อประชากร 10,000 คน เพิ่มขึ้น นวัตกรรม/สิ่งประดิษฐ์ที่ได้จดสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น และผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น เป็นต้น

สำหรับทิศทางการทำงานวิจัยทางการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558ก: 4) ดำเนินการจัดทำกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ โดยมีแนวคิดบนพื้นฐานของนโยบายด้านการศึกษารัฐและเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการและนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์พิจารณาความสอดคล้องกับรายงานติดตามผลแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) รายงานผลการประชุม “การพัฒนาคนเพื่ออนาคตประเทศไทย” นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555-2559) และกรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาของประเทศ (พ.ศ. 2555-2558) เพื่อให้ได้กรอบและทิศทางการวิจัยทางการศึกษาพร้อมประเด็นและหัวข้อการวิจัย สำหรับใช้ในการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาและผลักดันให้มีการใช้ประโยชน์ในทางปฏิบัติ เพื่อปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในการสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้และนวัตกรรมจากการวิจัย ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสังคมฐานความรู้และสังคมเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมที่สร้างสรรค์และมีความเข้มแข็งของประเทศ

2.2 บุคลากรทางการศึกษากับการทำงานวิจัยทางการศึกษา

การทำวิจัยของครูมีความสำคัญในการส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญ และความเป็นมืออาชีพมากขึ้น อันจะส่งผลให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์มากขึ้น การทำวิจัยและการสืบเสาะ แสวงหาความรู้ของครู ทำให้ครูมีความรอบรู้อย่างมืออาชีพ (Harland & Kinder, 2006; Kennedy, 2005) อีกทั้งยังมีประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาความสามารถด้านการสอนของครู ทำให้ครูสามารถอธิบายได้ว่าตนเองจะต้องสอนอะไร และสอนอย่างไร จึงจะตอบสนองผู้เรียนได้ จนนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน และส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น (Darling-Hammond, 2006; Velzen, 2013)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 และมาตรา 30 ได้ให้ความสำคัญกับการนำการวิจัยไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีความรอบรู้และสามารถใช้ในการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งแนวการปฏิรูปการศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครูด้วยตนเอง การทำวิจัยในชั้นเรียนจึงนับเป็นกระบวนการหนึ่งที่ครูใช้ในการประเมินการทำงานของตนเอง และเป็นกระบวนการสืบเสาะค้นหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานสอนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

และเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินงานสอดคล้องกับวิถีชีวิตการปฏิบัติจริงของครูมิใช่การแยกส่วนจากการสอน ดังเช่นที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติกันในช่วงเวลาที่ผ่านมา (สุวิมล ว่องวานิช, 2547: 3) นอกจากนี้ข้อบังคับคุรุสภา (2562) ได้มุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมีความรู้ทางด้านการวิจัย ดังปรากฏในข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 “ข้อ 6 ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ (ก) มาตรฐานความรู้ ต้องมีความรอบรู้และเข้าใจในเรื่อง (4) การวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

เมื่อพิจารณากฎระเบียบข้อบังคับสะท้อนให้เห็นว่า การวิจัยได้รับการยอมรับว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาองค์ความรู้ นวัตกรรม เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง รวมถึงการนำไปสู่การพัฒนางาน พัฒนาองค์กร สังคม ประเทศและโลก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาส่วนใหญ่มารากรากฐานของผลการวิจัย การวิจัยจึงมีคุณประโยชน์ต่อศาสตร์หรือสาขาวิชาชีพต่างๆ โดยเฉพาะสถาบัน และหน่วยงานทางการศึกษาได้ให้ความสนใจทำการวิจัยและใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเพิ่มมากขึ้น เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำวิจัยและส่งเสริมการทำวิจัยทางการศึกษาเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการศึกษาและคุณภาพการศึกษา (พิชิต ฤทธิ์จรรย์, 2560)

ในทางการศึกษามีวิธีการพัฒนาครูให้มีความสามารถในการทำวิจัยเพื่อส่งเสริมให้ครูผู้สอนสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ (Datnow, 2000) ดังเช่น แนวคิดจากงานวิจัยสู่งานประจำ (Routine to Research: R2R) เป็นแนวคิดที่อุดช่องว่างเรื่องการผลิตงานวิจัยที่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นวิธีการที่จะทำให้นักวิจัยและผู้ใช้งานเป็นกลุ่มเดียวกัน ลักษณะสำคัญของงานวิจัยแบบ R2R มี 4 ประการ คือ ประการแรก คำถามวิจัยต้องมาจากงานประจำเป็นการแก้ปัญหาหรือพัฒนางานประจำ ประการที่สอง ผู้ทำวิจัยต้องเป็นผู้ทำงานประจำและเป็นผู้แสดงบทบาทหลักของการวิจัย ประการที่สาม ผลลัพธ์ของการวิจัยต้องวัดที่ผลจากผู้รับบริการ และประการสุดท้าย การนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ผลการวิจัยนั้นต้องวนกลับไปสู่การเปลี่ยนแปลงต่อการให้บริการผู้อื่นโดยตรงหรือต่อการจัดบริการ (วิจารณ์ พานิช, 2551) ซึ่งการนำงานวิจัย R2R ไปใช้ประโยชน์สามารถจำแนกได้ 5 ระดับ คือ ระดับที่ 1 เป็นการศึกษาในหน่วยงานยังไม่ได้นำผลงานไปพัฒนาหรือแก้ไข ระดับที่ 2 การพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาแต่ผลกระทบอยู่ในวงจำกัด ระดับที่ 3 เกิดการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และมีการขยายผลข้ามหน่วยงาน ระดับที่ 4 เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สู่สังคมผ่านการสัมมนา เผยแพร่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่น่าเชื่อถือ ระดับที่ 5 เกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่มีผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง (ปรียนนุช ชัยกองเกียรติ และมาลี คำคง, 2560)

เมื่อนำแนวคิด R2R มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูเป็นเรื่องที่สมเหตุสมผล เพราะครูรับรู้และเข้าใจถึงสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นมากกว่าบุคคลอื่น ทำให้ครูเข้าใจปัญหา และแสวงหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนได้ดีที่สุด ด้วยเหตุนี้ ครูผู้สอนจึงเหมาะสมที่จะเป็นนักวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนมากที่สุด กระบวนการแสวงหาความรู้เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนอย่างมีระบบและมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยมีกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง คือ มีการวางแผนหลังจากที่มีการกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข ปรับปรุงลงมือปฏิบัติ สังเกตและสะท้อนผลเป็นวงจรต่อไปเรื่อยๆ จนบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และผู้วิจัยส่วนใหญ่คือ ครูผู้สอน การใช้การวิจัยในกระบวนการเรียนรู้เป็นการบูรณาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เป็นการหาความรู้หรือวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาประยุกต์กับสภาพการเรียนการสอน หรือเพื่อแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน โดยอาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (บัญชา อิงสกุล, 2546: 48)

กล่าวโดยสรุป ทักษะในการทำวิจัยสำหรับบุคลากรทางการศึกษาจึงมีความจำเป็น และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวิชาชีพครูและวงการศึกษา ถ้าครูผู้สอนมีความรู้และทักษะในการทำวิจัยย่อมสามารถนำมาแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด และพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตตามที่สังคมและประเทศชาติคาดหวัง นอกจากนี้ยังนำไปสู่การพัฒนาการสอนของครูผู้สอนให้พบวิธีการและข้อค้นพบใหม่ ๆ เช่น รูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน วิธีการสอน และเทคนิคการสอนต่าง ๆ รวมถึงสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้กระบวนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (พัชรภรณ์ พิลาสสมบัติ และดวงกมล จงเจริญ, 2565)

2.3 อุปสรรคของการทำงานวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปสรรคของการทำวิจัยและการใช้ประโยชน์จากการวิจัย พบว่า ประการแรก แม้มีงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาอุปสรรคของการทำวิจัยและการใช้ประโยชน์จากการวิจัยจำนวนหนึ่ง แต่งานวิจัยเหล่านั้นศึกษาสองประเด็นนี้แยกออกจากกัน ประการที่สอง งานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาปัญหาอุปสรรคของการทำวิจัยและการใช้ประโยชน์จากการวิจัยในบริบทของมหาวิทยาลัยโดยมีกลุ่มอาจารย์เป็นกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย และประการที่สาม งานวิจัยที่ผ่านมาแสวงหาคำตอบในประเด็นนี้ด้วยการใช้การวิจัยผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับสาระสำคัญจากการทบทวนสรุปได้ดังนี้

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของการทำวิจัย จากการทบทวนเอกสารพบว่า มีการศึกษาในประเด็นนี้กับกลุ่มอาจารย์มหาวิทยาลัย (ประวิชญา ญ์ภูธรกรกุล, 2559; นพวรรณ รื่นแสง

และวรวรรณ สโมสรรสุข, 2559; อรุณี เสงยศมาก, สุรชัย มีชาญ, และอิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2563) ซึ่งพบว่าอุปสรรคของการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยแบ่งออกเป็น อุปสรรคจากตัวบุคคล และอุปสรรคจากภายนอกตัวบุคคล อุปสรรคจากตัวบุคคล ได้แก่ การมีมุมมองเชิงลบต่อการทำวิจัย เช่น การมองว่าการวิจัยไม่มีประโยชน์หรือไม่มีคุณค่า การทำวิจัยเป็นการเพิ่มภาระหน้าที่ ขาดความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัย รู้สึกว่าการวิจัยเป็นงานที่น่าเบื่อ เกิดความรู้สึกเครียด และเหนื่อยล้าจากงานประจำ และไม่รู้จักทำวิจัยเรื่องอะไร ขาดแรงจูงใจ ขาดทักษะการสืบค้นข้อมูล (ประวิชญา ัญญากรกุล, 2559; นพวรรณ รื่นแสง และวรวรรณ สโมสรรสุข, 2559; อรุณี เสงยศมาก, สุรชัย มีชาญ, และอิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2563) ส่วนการศึกษากับกลุ่มครู เท่าที่สืบค้นพบ มีงานวิจัยของอดุลย์ สนั่นเอื้อเม็งไรสง (2560) พบว่า อาจารย์การ ประสพการณ์เกี่ยวกับทำวิจัย ลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัย และความคาดหวังในการทำวิจัย สามารถทำนายปัญหาการทำ วิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยครูที่มีอายุราชการมากจะเป็นผู้ที่มี ปัญหาการทำวิจัยมากกว่าครูที่มีอายุราชการน้อย ส่วนครูที่ประสพการณ์ทำวิจัยน้อย มีลักษณะ นิสัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยน้อย และมีความคาดหวังในผลการวิจัยน้อยจะเป็นผู้ที่มีปัญหาการทำ วิจัยมากกว่ากลุ่มอื่น

นอกจากนี้ยังมีอุปสรรคที่มาจากภายนอกตัวบุคคล พบว่า ในบริบทของกลุ่มอาจารย์ มหาวิทยาลัยมีอุปสรรคที่มาจากภายนอก ได้แก่ ด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติ เช่น ไม่สามารถ สืบค้นข้อมูลในระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและการบริการให้คำปรึกษาวิจัย ด้านงบประมาณ เช่น ทุนวิจัยไม่เพียงพอต่อการดำเนินโครงการ งบประมาณสนับสนุนการตีพิมพ์และการเบิกจ่าย ค่าเช่า (นพวรรณ รื่นแสง และวรวรรณ สโมสรรสุข, 2559) ด้านภาระงานมาก (วัทัญญ วุฒิวรรณ, 2562; อรุณี เสงยศมาก, สุรชัย มีชาญ และอิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2563) ด้านการ สนับสนุนในด้านบริหารจัดการภายใน และด้านบรรยากาศไม่เอื้ออำนวย (อรุณี เสงยศมาก, สุรชัย มีชาญ และอิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, 2563) ไม่มีพี่เลี้ยงในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัย และมี ขั้นตอนการขอรับทุนยุ่งยากมาก (วัทัญญ วุฒิวรรณ, 2562) ส่วนบริบทของครู พบว่า การสนับสนุน ของผู้บริหารมีส่วนสำคัญมากต่อการทำวิจัย หากครูได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารมากจะเป็น ผู้มีปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนน้อยกว่ากลุ่มครูที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารน้อย (อดุลย์ สนั่นเอื้อเม็งไรสง, 2560)

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของการใช้ประโยชน์จากการวิจัย พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษา ในประเด็นนี้ทางการศึกษากับกลุ่มครูในประเทศไทยค่อนข้างน้อย เท่าที่พบมีงานวิจัยของเก็จกนก เอื้อวงศ์ (2560) ที่ศึกษาสภาพปัญหาการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อพัฒนาสถานศึกษาด้วยการ ใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา งานวิจัยของผกาภรณ์ พลาลัย และฉลอม ชาติรุประชีวิน (2560) ศึกษาสาเหตุของการไม่ใช้ประโยชน์จากการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปสร้างกลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัย และจำเนียร ชุณหโสภาค (2559) ศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งจากการสังเคราะห์ข้อค้นพบ

จากการวิจัยเหล่านี้ พบผลที่ใกล้เคียงกันว่า ปัญหาการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านแหล่งข้อมูลผลงานวิจัยและการเข้าถึง ด้านคุณภาพของงานวิจัย ด้านผู้ใช้งานวิจัย ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย พบว่า แต่ละด้านมีปัญหา ดังนี้ ด้านแหล่งข้อมูลผลงานวิจัยและการเข้าถึง พบว่า มีปัญหาการขาดระบบสารสนเทศหรือการรวบรวมผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบ และแหล่งข้อมูลที่มีอยู่เข้าถึงได้ยาก ระบบอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร การค้นคว้าและดาวน์โหลดมาใช้งานได้ค่อนข้างยาก และผลงานวิจัยที่อยู่ในฐานข้อมูลค่อนข้างเก่า ด้านคุณภาพของงานวิจัย พบว่า ผลงานวิจัยไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ การนำเสนอและการสื่อสารผลงานวิจัยยากต่อการทำความเข้าใจและประยุกต์ใช้ ผลงานวิจัยไม่ค่อยน่าเชื่อถือในเรื่องคุณภาพ งานวิจัยส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นงานที่เกิดประโยชน์โดยตรงต่อสถานศึกษาหรือต่อการพัฒนาสถานศึกษา และเป็นงานวิจัยที่ใช้เฉพาะโรงเรียน เฉพาะพื้นที่ ซึ่งทำให้การนำมาประยุกต์ใช้ค่อนข้างยาก ด้านผู้ใช้งานวิจัย พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ ผู้ใช้งานวิจัยขาดทักษะในการวิเคราะห์ วิพากษ์ และการประเมินผลงานวิจัย ไม่ตระหนักถึงคุณค่าของการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย และผู้บริหารและครูยังขาดทักษะในการค้นคว้าทั้งการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต และการค้นคว้าจากห้องสมุด และด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย พบว่า หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลผลงานวิจัยและการใช้ประโยชน์ หน่วยงานต้นสังกัดขาดการสนับสนุนข้อมูล สิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงงานวิจัย และการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย หน่วยงานต้นสังกัดไม่ค่อยมีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานวิจัยให้แก่บุคลากร หน่วยงานต้นสังกัดขาดการสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยที่เข้มแข็ง ไม่มีคนกลางประสานงานระหว่างนักวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และรูปแบบการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยในชั้นเรียน

ส่วนข้อค้นพบจากการสำรวจอุปสรรคของการใช้ประโยชน์จากการวิจัยในแวดวงการศึกษาของบริบทต่างประเทศ แบ่งได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะแรกเกี่ยวข้องกับผลผลิตจากการวิจัย เช่น การวิจัยทางการศึกษาให้ข้อค้นพบคลุมเครือมีความน่าเชื่อถือน้อย การนำไปประยุกต์ได้ยาก จำนวนงานวิจัยมีจำกัด งานวิจัยไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ งานวิจัยสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจค่อนข้างยาก และงานวิจัยทางการศึกษาเป็นแบบเชิงพรรณนา (Cousins & Leithwood, 1993; Shkedi, 1998; Hemsley-Brown, 2004; Broekamp & Van Hout-Wolters, 2007; Saha et al., 1995; Biddle & Saha, 2000; Vanderlinde & van, 2010) ส่วนลักษณะที่สองเกี่ยวข้องกับผู้ใช้งานวิจัย ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหรือผู้ใช้ประโยชน์จากการวิจัยเชื่อว่าการวิจัยไม่สามารถสรุปผลหรือนำไปปฏิบัติได้จริงหรือไม่มีความหมายสำหรับครู ผู้ปฏิบัติใช้งานวิจัยทางการศึกษาเพียงเล็กน้อยหรืออาจเป็นไปได้ว่าผู้ปฏิบัติงานไม่มีทักษะในการใช้ผลการวิจัยทางการศึกษา และครูไม่มีเวลาอ่านงานวิจัย (Shkedi, 1998; Saha et al., 1995; Biddle & Saha, 2000)

ในขณะที่เดียวกันก็พบงานวิจัยที่ศึกษาปัจจัยส่งเสริมการใช้ประโยชน์งานวิจัย เช่น Castle (1988) เสนอว่า ปัจจัยเอื้ออำนวยให้ครูใช้ผลการวิจัยเพิ่มขึ้น ได้แก่ การทำให้สารสนเทศในงานวิจัยพร้อมใช้งาน ครูต้องมีเวลาอ่านงานวิจัย การมีผู้ให้คำปรึกษาด้านการวิจัย การมีหลักฐานยืนยันประโยชน์ของการใช้ผลการวิจัย การยืนยันว่างานวิจัยสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง และการส่งเสริมบรรยากาศการทำงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยและครูผู้สอน ส่วนการศึกษาของ Vanderlinde & van (2010) สำรวจช่องว่างระหว่างการวิจัยทางการศึกษาและการปฏิบัติ พบว่า สถานศึกษาคควรมีนโยบายหรือแนวทางสนับสนุนสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อลดช่องว่างการวิจัยกับการปฏิบัติ เช่น ผลักดันการวิจัยควบคู่ไปกับการใช้งานจริง จัดหาและแสดงหลักฐานยืนยันถึงการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ส่งเสริมให้บุคลากรใช้เวลาอ่านและใช้การวิจัยให้มาก และนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเสนอต่อรัฐบาลเพื่อใช้พัฒนาประเทศ

2.4 การทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

การนำผลงานวิจัยไปใช้มีความสำคัญต่อการวิจัยเพราะถ้าไม่มีการนำผลงานวิจัยไปใช้แล้ว การวิจัยก็จะเป็นเรื่องฟุ่มเฟือย (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2537) การใช้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยการเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณะแม้จะได้ประโยชน์แต่ก็ได้เพียงระดับหนึ่ง วิธีที่ดีที่สุดที่จะทำให้งานวิจัยก่อให้เกิดประโยชน์คือ การให้ผู้มีส่วนใช้งานจริงจากงานวิจัยร่วมเป็นคณะทำงาน เริ่มตั้งแต่การกำหนดโจทย์จนถึงการติดตามประเมินผล ซึ่งจะทำให้งานวิจัยเกิดประโยชน์จริงและไม่ขึ้นหิ้ง (จำเนียร ชูณหโสภาค) หากพิจารณาเป้าหมายของยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) จะพบว่า มุ่งเน้นการวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนา เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และสังคม จึงทำให้การทำวิจัยและการใช้ประโยชน์งานวิจัยเป็นเรื่องที่แยกออกจากกันไม่ได้ ดังนั้น การใช้ประโยชน์งานวิจัยเป็นกระบวนการใช้ความรู้หรือข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยซึ่งแบ่งออกเป็นความรู้จากผลการวิจัย และความรู้จากกระบวนการวิจัยเพื่อนำไปใช้เปลี่ยนแปลงสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้มีประสิทธิภาพ (ศิเวพร ภูพันธ์, ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, สุวิมล ร่องวาณิช, 2557)

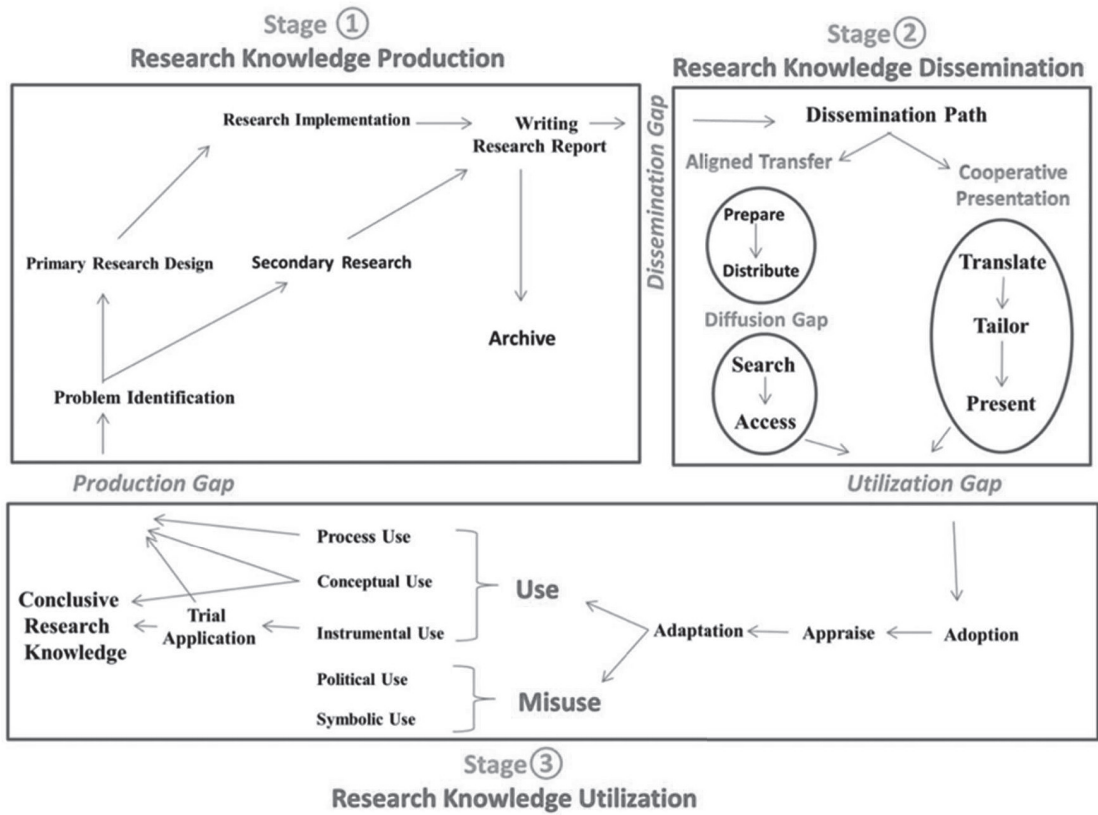
ในส่วนนี้เป็นการสรุปสาระสำคัญของการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ เพื่อนำไปใช้กำหนดนิยามปฏิบัติการและสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรตาม ได้มีการแบ่งการทบทวน ออกเป็น 5 ประเด็น คือ โมเดลกระบวนการใช้ประโยชน์งานวิจัย ประเภทของการใช้ประโยชน์งานวิจัย ความหมายของการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ การวัดการทำวิจัย และนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 โมเดลกระบวนการใช้ประโยชน์งานวิจัย

Changiz, T และคณะ (2020) เสนอโมเดลกระบวนการใช้ประโยชน์งานวิจัย (Research utilization process model) จากการสังเคราะห์งานวิจัย 24 บทความร่วมกับสนทนากลุ่มที่ปรึกษาด้านสุขศึกษาจำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่า โมเดลนี้มีลักษณะเป็นวงจรเกลิยวส์วาน และกระบวนการเชิงพัฒนา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างองค์ความรู้จากงานวิจัย (Research knowledge production) การเผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัย (Research knowledge dissemination) และการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ (Research knowledge utilization) ดังภาพประกอบ 2-1 อธิบายในแต่ละขั้นตอนได้ดังนี้

ขั้นแรก เป็นขั้นการสร้างองค์ความรู้จากงานวิจัย เริ่มต้นด้วยการระบุปัญหาการวิจัยจากข้อค้นพบและงานวิจัยในอดีต การออกแบบการวิจัย และการดำเนินการวิจัย ถัดไปขั้นที่สอง เป็นการเผยแพร่องค์ความรู้จากงานวิจัยสู่ผู้ใช้ประโยชน์ แบ่งเป็น การเผยแพร่องค์ความรู้ในลักษณะรายงานการวิจัยหรือบทความวิจัยแก่ผู้ใช้ประโยชน์ที่ไม่รู้จัก และการเผยแพร่องค์ความรู้ในลักษณะคืนข้อมูลและนำเสนอข้อค้นพบสำคัญแก่ผู้ใช้ประโยชน์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และขั้นสุดท้าย เป็นการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ โดยผู้ใช้ประโยชน์นำไปใช้ใน 3 ลักษณะ คือ การนำไปใช้ทั้งหมด (adoption) การประเมินเลือกเฉพาะบางส่วนไปใช้ (appraise) และการนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบท (adaptation)

ที่มา : Research utilization process model: A cyclical, spiral, and developmental process to provide conclusive research knowledge. (น.4), โดย Changiz, T., Yousefy, A, & Fakhari, M. (2020). Med J Islam Repub Iran, 34(79), 1-7, 4 ปีลิขสิทธิ์ 2020 โดย Iran University of Medical Science

ภาพประกอบ 2-1 โมเดลกระบวนการใช้ประโยชน์งานวิจัย

2.4.2 ประเภทของการใช้ประโยชน์งานวิจัย

Estabrook (1999) แบ่งประเภทการใช้ประโยชน์งานวิจัยเป็น 4 ประเภท ได้แก่ การใช้ประโยชน์ทางตรง คือ การใช้ผลการวิจัยในการทำงาน การใช้ประโยชน์ทางอ้อม คือ การใช้ผลการวิจัยเพื่อเปลี่ยนความคิดหรือความเชื่อเกี่ยวกับวิธีการในการทำงาน การใช้ประโยชน์เชิงชักชวน คือ การใช้ผลการวิจัยเพื่อการตัดสินใจหรือเปลี่ยนแปลงนโยบาย และการใช้ประโยชน์โดยรวม คือ การใช้การวิจัยในลักษณะเฉพาะ

ในขณะที่สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (2565) แบ่งการใช้ประโยชน์งานวิจัยเป็น 4 มิติ ได้แก่ การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ การใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย การใช้ประโยชน์เชิงชุมชน/สังคม และการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ในแต่ละมิติมีความหมายดังนี้ มิติที่ 1 การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ หมายถึง บุคคลหรือหน่วยงานอื่นนำผลงานวิจัยไปอ้างอิงซึ่งสามารถตรวจสอบได้ในเชิงปริมาณ ด้วยจำนวนและความถี่ในการอ้างอิง การอ้างอิงมี 4 แบบคือ การอ้างอิงในวารสารทั้งในหรือต่างประเทศ การอ้างอิงในการจัดทำหนังสือ หรือรายงานของหน่วยงานระดับกรม การอ้างอิงของหน่วยงานในระดับรัฐวิสาหกิจ และการอ้างอิงโดยบริษัทมหาชน มิติที่ 2 การใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย หมายถึง การนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปประกอบการตัดสินใจในการบริหารหรือกำหนดนโยบาย มิติที่ 3 การใช้ประโยชน์เชิงชุมชน/สังคม หมายถึง การถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ได้จากงานวิจัยในชุมชนหรือท้องถิ่น หรือได้รับหนังสือเรียนเชิญให้ความรู้จากชุมชน/องค์กร/หน่วยงานในพื้นที่ต่าง ๆ มิติที่ 4 การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ หมายถึง การนำผลงานวิจัยไปใช้เจรจาทางธุรกิจ ทั้งนี้ไม่นับการยื่น/จดทะเบียนคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ส่วนการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ประโยชน์มีหลายแนวทาง ได้แก่ *การนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน* ซึ่งสามารถใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยตรง เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ครูผู้สอนนำไปใช้ในการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนได้ใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยการนำไปใช้แก้ปัญหาหรือนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการที่เป็นความรู้ใหม่ นำไปอ้างอิงหรือนำไปสอนนักเรียนเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ นอกจากนี้ยังสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อไปเพื่อให้ได้ความรู้ที่ลึกซึ้งซึ่งเป็นประโยชน์ การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการ ผู้วิจัยสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานวิชาการเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะ หรือปรับตำแหน่งให้สูงขึ้นได้กระบวนกรนำผลวิจัยไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำผลวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการปฏิรูปการศึกษาทั้งการบริหารการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศการศึกษา (พระฉลวย เทวสุโร และคณะ, 2565)

2.4.3 ความหมายของการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

จากการสืบค้นงานวิจัยจากฐานข้อมูล THAIJO ในช่วงปี พ.ศ. 2550-2564 โดยใช้คำค้นว่า การทำวิจัย และการใช้ประโยชน์งานวิจัย พบว่า แม้งานวิจัยส่วนใหญ่ใช้ชื่อตัวแปรพฤติกรรมในการทำวิจัยแต่ให้ความหมายที่ครอบคลุมถึงการใช้ประโยชน์จากการวิจัย เนื่องจากมองว่าประเด็นการทำวิจัยและการใช้ประโยชน์งานวิจัยเป็นกระบวนการเดียวกันจึงกำหนดขอบเขตความหมายไว้ด้วยกัน ดังเช่น ปิยวรรณ บุญเพ็ญ (2550) ศึกษาพฤติกรรมการทำงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความหมายว่า การที่นักวิจัยปฏิบัติงานวิจัยให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานงานวิจัย แบ่งเป็นการปฏิบัติในกระบวนการก่อนเริ่มโครงการวิจัย การปฏิบัติงานวิจัยตามข้อเสนอโครงการวิจัย และการปฏิบัติภายหลังการดำเนินงานเสร็จการปฏิบัติในกระบวนการก่อนเริ่มโครงการ หมายถึง การเขียนข้อเสนอโครงการ การกำหนดโจทย์วิจัยให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานหรือประเทศ การกำหนดวิธีวิทยาการวิจัยที่เหมาะสมสอดคล้องกับโจทย์วิจัย มีการวางแผนการบริหารงานวิจัยและแผนเงินให้สอดคล้องกับระยะเวลาอย่างเหมาะสมและบรรลุผลได้ การปฏิบัติงานวิจัยตามข้อเสนอโครงการวิจัย หมายถึง การที่นักวิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามแผนที่เขียนในรูปข้อเสนอโครงการวิจัย สามารถแก้ปัญหาอุปสรรคในการวิจัย และดำเนินการปรับแผนเพื่อให้ดำเนินงานโครงการวิจัยได้สำเร็จ ส่วนการปฏิบัติภายหลังการดำเนินงานเสร็จ หมายถึง การที่นักวิจัยนำผลการวิจัยไปเผยแพร่เพื่อประโยชน์แก่สังคมด้วยวิธีการต่าง ๆ ต่อมา ปิยวรรณ บุญเพ็ญ และคณะ (2560) ได้สนใจค้นหาความหมายของสมรรถนะวิจัยและการทำงานวิจัยให้ประสบความสำเร็จในมุมมองของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพพบว่า นักวิจัยให้ความหมายของการทำวิจัยให้ประสบความสำเร็จ คือ การที่ตนเองได้สามารถสร้างสรรค์หรือได้ทำงานวิจัยตามที่ตนเองสนใจ และสามารถผลิตผลงานหรือองค์ความรู้ที่ตนเองสนใจออกมาได้ตามแผนที่ตั้งไว้และผลงานนั้นสามารถเกิดประโยชน์ในสาขาวิชาของตนและผลงานนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตามมีงานวิจัยอีกกลุ่มหนึ่งที่สนใจศึกษาเฉพาะการใช้ประโยชน์งานวิจัย (Research utilization) ซึ่งนักวิชาการในกลุ่มนี้ให้ความหมายสอดคล้องกัน สรุปได้ 2 ประเด็น คือ ประการแรก การใช้ประโยชน์งานวิจัยมีเป้าหมายเพื่อเปลี่ยนความรู้สู่การปฏิบัติ (Horsely, et al., 1983; Jones, 2000; Stetler, 2001; Bennett, 2002) ประการที่สอง การใช้ประโยชน์งานวิจัยมีลักษณะเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนเป็นระบบ เช่น การเผยแพร่ความรู้ การสังเคราะห์ความรู้ การใช้ความรู้ และการประเมินผลการใช้ความรู้ เป็นต้น (Horsely, et al., 1983; Titler, 1994; Jones, 2000) สอดคล้องกับศิวะพร ภู่อพันธ์ (2554) ที่นิยามการใช้ประโยชน์งานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยว่า เป็นลักษณะของการใช้ข้อค้นพบจากผลวิจัยและกระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนการสอน การเขียนตำราและเอกสารประกอบการสอน การเขียนรายงานการวิจัย และการวิจัยต่อยอด

การใช้ประโยชน์งานวิจัยตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า Research utilization (RU) แต่บางครั้งนักวิชาการใช้คำศัพท์ที่สลับกันไปมากกับคำว่า การปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based Practice: EBP) ซึ่งทั้งสองคำนี้มีความหมายที่แตกต่างกันกล่าวคือ RU เป็นการนำสิ่งที่ค้นพบจากการวิจัยหรือหลักฐานเชิงวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติ ส่วน EBP เป็นการตัดสินใจนำหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ดีที่สุดมาใช้ในการปฏิบัติโดยเฉพาะในวงการแพทย์และสาธารณสุข มักตัดสินใจดูแลรักษาผู้ป่วยโดยพิจารณาจากหลักฐานที่สมเหตุสมผลอย่างรอบคอบ (Sackett, et a., 1996) หลักฐานอาจมาจากงานวิจัย แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ หรือประสบการณ์ทางคลินิก (Polit & Beck, 2004)

สำหรับการศึกษาคำนี้ได้กำหนดคำว่า “การนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ” โดยเทียบเคียงกับคำว่า “การใช้ประโยชน์จากการวิจัย” และนำโมเดลการใช้ประโยชน์จากการวิจัยของ Changiz, T., Yousefy, A, Fakhari, M. (2020) มาประยุกต์เป็นองค์ประกอบของตัวแปรซึ่งโมเดลนี้แบ่งการใช้ประโยชน์จากการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นแรก การสร้างองค์ความรู้การวิจัย ประกอบด้วย การระบุปัญหาการวิจัย (Problem identification) การออกแบบการวิจัย (Research design) การปฏิบัติการศึกษา (Research implementation) และการเขียนรายงานการวิจัย (Writing research report) ขั้นที่สอง การเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัย ประกอบด้วย การตีพิมพ์ผลการวิจัยในวารสาร (Aligned transfer) และการคืนความรู้สู่สาธารณะ (cooperative presentation) และขั้นสุดท้าย การใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัย ประกอบด้วย การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ทั้งในลักษณะการนำผลการวิจัยไปใช้ทั้งหมด (Adoption) การเลือกผลการวิจัยบางส่วนไปใช้ (Appraise) และการประยุกต์ผลการวิจัยให้สอดคล้องกับบริบทใหม่ (Adaptation)

จากสาระสำคัญของโมเดลการใช้ประโยชน์จากการวิจัย จึงได้กำหนดความหมายของพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติว่าหมายถึง การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน และการทำวิจัยเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพจากการสร้างองค์ความรู้และพัฒนาวัตกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย การสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา การเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา และการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1) การสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา หมายถึง การกำหนดโจทย์วิจัยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา กำหนดวิธีการวิจัยให้สอดคล้องกับโจทย์วิจัย สามารถดำเนินการวิจัยตามแผนที่วางไว้ แม้พบอุปสรรคก็สามารถปรับแผนเพื่อให้งานวิจัยดำเนินต่อไปได้สำเร็จ

2) การเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา หมายถึง การนำผลการวิจัยทางการศึกษาเผยแพร่สู่วงกว้าง เช่น ตีพิมพ์ผลการวิจัยในวารสาร สรุบบ่อยผลการวิจัยบนสื่อสังคมออนไลน์ และนำเสนอความรู้สู่ชุมชนการเรียนรู้

3) การใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา หมายถึง การนำความรู้จากผลการวิจัยบางส่วนหรือทั้งหมดไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในงาน

2.4.4 การวัดการนำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีนักวิชาการสร้างเครื่องมือวัดการทำวิจัยและการใช้ประโยชน์งานวิจัย 2 ลักษณะ กล่าวคือ ลักษณะแรก เป็นแบบวัดที่มีตัวเลือกแบบนามบัญญัติ เช่น การศึกษาของปรารธนา อเนกปัญญากุล, ศศิณีภา ศรีกัลยานิวัต (2557) ศึกษาพฤติกรรมทำวิจัยของบุคลากรคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร วัดพฤติกรรมการทำวิจัยจาก 5 คำถาม ได้แก่ (1) *ประสบการณ์การทำวิจัย* มีตัวเลือก ได้แก่ เคยหรือไม่เคยทำวิจัย (2) *ประเภทผลงานวิจัย* มีตัวเลือก ได้แก่ ประเภทเดี่ยว/กลุ่ม (3) *ลักษณะของงานวิจัย* มีตัวเลือก ได้แก่ งานวิจัยที่พัฒนาวิชาการตามสาขาที่สังกัด งานวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน งานวิจัยของสถาบันงานวิจัยตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดหรือประเทศ และอื่น ๆ (4) *แหล่งทุนสนับสนุน* มีตัวเลือก ได้แก่ งบประมาณรายได้มหาวิทยาลัย งบประมาณแผ่นดิน แหล่งภายนอก และอื่น ๆ และ (5) *การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน* มีตัวเลือก ได้แก่ ไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน การตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ การตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ การได้จัดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรืออนุสิทธิบัตร

การนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์จริง และการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ส่วนลักษณะที่สอง เป็นแบบวัดที่มีตัวเลือกแบบมาตราประเมินค่า เช่น การศึกษาของภาคภูมิทิพคุณ (2562) สร้างแบบวัดการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยตามแนวคิดของ Lundry ที่เรียกว่า “บันไดการใช้ประโยชน์ความรู้” แบ่งเป็น 6 ชั้น ได้แก่ ชั้นการส่ง/รับ คือ การส่งงานวิจัยมายังหน่วยงานและหน่วยงานนั้น ๆ รับงานวิจัยมา ชั้นทำความเข้าใจ คือ บุคลากรในหน่วยงานอ่านและทำความเข้าใจบทความวิจัย ชั้นอ้างอิง คือ หน่วยงานได้อ้างอิงข้อมูลจากงานวิจัยมาประกอบการดำเนินงาน ชั้นใช้ความพยายาม คือ หน่วยงานบูรณาการความรู้จากงานวิจัยให้เข้ากับบริบทของงาน ชั้นการมีอิทธิพล คือ ข้อมูลจากงานวิจัยมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจหรือการดำเนินงาน และชั้นประยุกต์ใช้ คือ การนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน แบบสอบถามมีลักษณะมาตรวัดแบบ Likert Scale ที่มีตัวเลือกการตอบสนอง 6 ระดับ ตั้งแต่ “ไม่มีเลย เท่ากับ 0” ถึง “มากที่สุด เท่ากับ 5” ซึ่งข้อคำถามเป็นการถามประสบการณ์การใช้ประโยชน์งานวิจัยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาตามตัวแบบบันไดการใช้ประโยชน์ความรู้ 6 ชั้น โดยระบุระดับประโยชน์ในแต่ละชั้น ในขณะเดียวกัน ศิวพร ภูพันธ์ (2554) วัดการใช้ประโยชน์งานวิจัยจากตัวแปรสังเกตได้ 2 ตัวแปร คือ การใช้ประโยชน์งานวิจัยทางตรง และการใช้ประโยชน์งานวิจัยทางอ้อม ตัวอย่างข้อคำถามการใช้ประโยชน์งานวิจัยทางตรง เช่น ท่านได้นำความรู้หรือข้อค้นพบจากผลการวิจัยและกระบวนการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการทำงานดังต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด ส่วนตัวอย่างข้อคำถามการใช้ประโยชน์งานวิจัยทางอ้อม เช่น ท่านรู้สึกว่ามีท่านอาจจะยังไม่ได้ใช้ความรู้ในขณะนั้น แต่การศึกษา

ค้นความรู้และข้อค้นพบจากผลการวิจัยและกระบวนการวิจัยเป็นการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจของตนเองให้ดีขึ้นและเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับการทำงาน ในการปฏิบัติงานต่อไปนี้น้อยน้อยเพียงใด แบบวัดมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด

2.4.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยและการใช้ประโยชน์จากการวิจัยของครู

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยทั้งจากงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ สามารถสรุปเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาการวิจัยและจุดมุ่งหมายของการศึกษา แบบแผนการวิจัยของงานวิจัย และกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย มีสาระสำคัญพอสังเขปดังนี้

ประเด็นที่ 1 ปัญหาการวิจัยและจุดมุ่งหมายของการศึกษา พบว่า ปัญหาการวิจัยมุ่งแสวงหาคำตอบว่าอะไรเป็นสาเหตุของพฤติกรรมการทำงานวิจัย แรงจูงใจในการทำวิจัย และความสำเร็จในการทำวิจัย ทั้งนี้ส่วนใหญ่จุดมุ่งหมายการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย (กอกแก้ว จันทร์กิงทอง, 2551; สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553; จิราวัฒน์ ภูสีฤทธิ และคณะ, 2558) รองลงมาได้แก่ เพื่อศึกษาตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิจัย (ฐิติพร ตันติศรียานุรักษ์ และคณะ, 2550) เพื่อพัฒนาโมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุของแรงจูงใจในการทำวิจัย (ทิพย์วัลย์ ศรีพรหม, 2554) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ (ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, 2550) เพื่อวิเคราะห์ห้องค์ประกอบที่ส่งเสริมการทำวิจัยของอาจารย์ (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556) และเพื่อศึกษาแรงจูงใจในการทำวิจัยและสภาพปัญหาอุปสรรคในการทำวิจัย (สุวรรณ พรมเขต และคณะ, 2556)

ประเด็นที่ 2 แบบแผนการวิจัยของงานวิจัย พบว่า แบบแผนการวิจัยที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งออกเป็น การวิจัยเชิงปริมาณที่มุ่งจัดระบบหรือโครงสร้าง (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556) การวิจัยเชิงสำรวจมุ่งบรรยายกลุ่มตัวอย่าง (สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553) การวิจัยเชิงปริมาณที่มุ่งแสวงหาคำความสัมพันธ์เชิงสาเหตุหรือค้นหาตัวทำนาย (วินัย ดำสุวรรณ, 2542; ทิพย์วัลย์ ศรีพรหม, 2554; ฐิติพร ตันติศรียานุรักษ์ และคณะ, 2550; สุวรรณ พรมเขต และคณะ, 2556) และการวิจัยเชิงปริมาณที่มุ่งทดสอบความแตกต่างระหว่างประชากร (ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, 2550)

ประเด็นที่ 3 กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการของวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและภาคเอกชน (วินัย ดำสุวรรณ, 2542; ทิพย์วัลย์ ศรีพรหม, 2554; ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, 2550; ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; สุวรรณ พรมเขต และคณะ, 2556) และบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัย (สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553; จิราวัฒน์ ภูสีฤทธิ และคณะ, 2558)

ส่วนการวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากการวิจัย พบประเด็นสำคัญ ได้แก่ สภาพการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ปัญหาในการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย และความต้องการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย สรุปได้ดังนี้

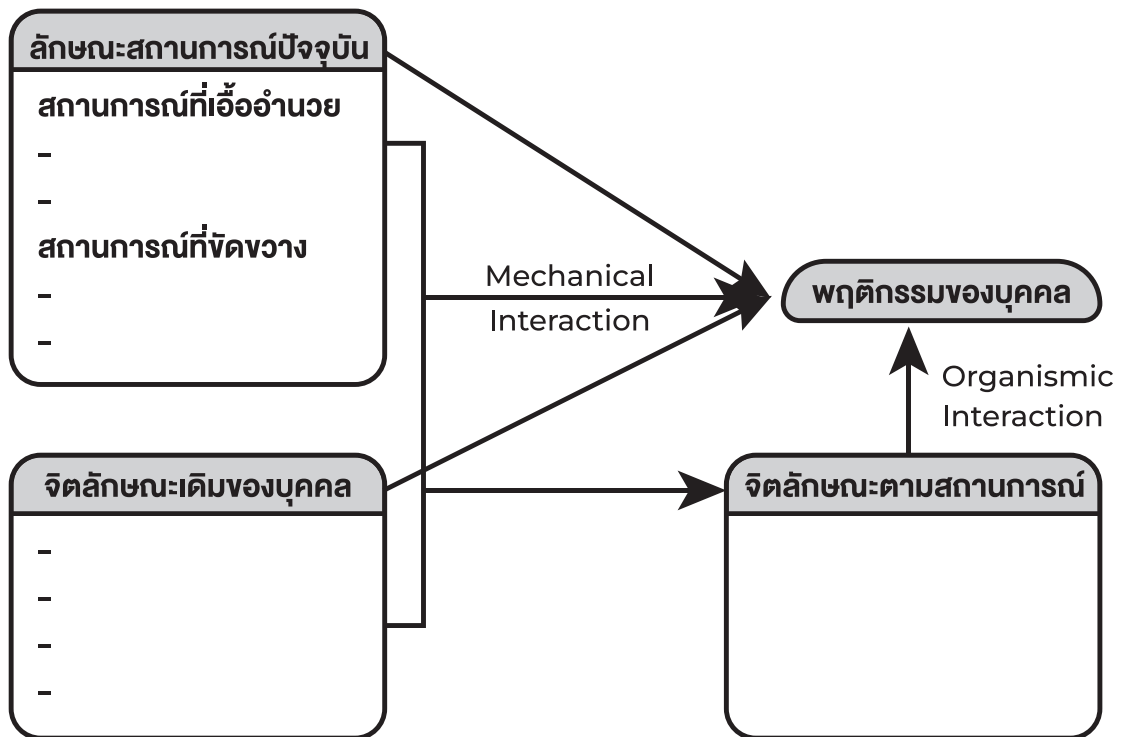
ประเด็นสภาพการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย พบว่า ลักษณะการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยที่ใช้มากมี 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นการใช้ประโยชน์สำหรับเป็นเครื่องมือในการทำงาน โดยนำข้อค้นพบจากงานวิจัยมาใช้เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน ใช้ผลงานวิจัยเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาหรือนำนวัตกรรมนั้น ๆ มาประยุกต์ใช้ และลักษณะที่สอง เป็นการใช้ประโยชน์เพื่อโน้มน้าวให้เกิดการพัฒนางานโดยนำข้อค้นพบจากงานวิจัยมาใช้เพื่อสนับสนุนความคิดหรือแนวปฏิบัติงานให้ครูได้ปรับเปลี่ยนและพัฒนาการปฏิบัติงานของตนให้พัฒนามากขึ้น เช่น ใช้ประโยชน์จากเครื่องมือการวิจัยโดยเฉพาะรูปแบบการสอนหรือชุดการสอนต่าง ๆ (เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2560)

ประเด็นปัญหาในการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย พบสภาพปัญหาแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านแหล่งข้อมูลผลงานวิจัยและการเข้าถึง พบว่า มีปัญหาการขาดระบบสารสนเทศหรือการรวบรวมผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบ และแหล่งข้อมูลที่มีอยู่เข้าถึงได้ยาก ขาดการรวบรวมผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบ ระบบอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร การค้นคว้าและดาวน์โหลดมาใช้งานได้ค่อนข้างยาก และผลงานวิจัยที่อยู่ในฐานข้อมูลค่อนข้างเก่า ด้านคุณภาพของงานวิจัย พบว่า ผลงานวิจัยไม่ชัดเจน ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และการนำเสนอและการสื่อสารผลงานวิจัยยากต่อการทำความเข้าใจและประยุกต์ใช้ ผลงานวิจัยไม่ค่อยน่าเชื่อถือในเรื่องคุณภาพ งานวิจัยเป็นงานวิจัยเพื่อใช้ขอเลื่อนวิทยฐานะ ไม่ได้เป็นงานที่เกิดประโยชน์โดยตรงต่อสถานศึกษาหรือต่อการพัฒนาสถานศึกษา และเป็นงานวิจัยที่ใช้เฉพาะโรงเรียน เฉพาะพื้นที่ ซึ่งทำให้การนำมาประยุกต์ใช้ค่อนข้างยาก ด้านผู้ใช้งานวิจัย พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ ผู้ใช้งานวิจัยขาดทักษะในการวิเคราะห์ วิพากษ์และการประเมิน ผลงานวิจัย ไม่ตระหนักถึงคุณค่าของการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย และผู้บริหารและครูยังขาดทักษะในการค้นคว้า ทั้งการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต และการค้นคว้าจากห้องสมุด และด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย พบว่า หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลผลงานวิจัยและการใช้ประโยชน์ หน่วยงานต้นสังกัดขาดการสนับสนุนข้อมูล สิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงงานวิจัยและการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย (เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2560)

ประเด็นความต้องการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย พบว่า บุคลากรทางการศึกษาต้องการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย เพื่อปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน และการแก้ปัญหาในการทำงาน การนำผลงานวิจัยมาใช้เพื่อสนับสนุนความคิดหรือแนวปฏิบัติงานให้ครูได้ปรับเปลี่ยนและพัฒนาการปฏิบัติงานของตน ส่วนความต้องการการสนับสนุนให้เข้าถึงงานวิจัย พบว่า มีความต้องการให้หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานต้นสังกัดอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงงานวิจัย ประสานส่งเสริมและจัดทำเป็นเครือข่ายกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่ จัดให้มีเวทีเพื่อนำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิจัยของทั้งครูและผู้บริหารในทุกกระดับ จัดทำฐานข้อมูลผลงานวิจัยของครูและผู้บริหารที่ผ่านการประเมินเพื่อเลื่อนวิทยฐานะและเผยแพร่งานวิจัยดังกล่าว เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และป้องกันการทำซ้ำซ้อน ประชาสัมพันธ์ให้ทราบเกี่ยวกับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย และควรจัดสรรงบประมาณในการทำวิจัยและเผยแพร่งานวิจัย (เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2560)

2.5 กรอบการวิเคราะห์สาเหตุของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) (ดจเดือน พันธุนาวิน 2550: 90-93) เป็นกรอบแนวคิดที่นำมาใช้เพื่อกำหนดกลุ่มสาเหตุของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ เนื่องจากสาระสำคัญของรูปแบบทฤษฎีดังกล่าวอธิบายสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมแบบบูรณาการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มสาเหตุ ประกอบด้วย กลุ่มสาเหตุด้านสถานการณ์ กลุ่มสาเหตุด้านจิตลักษณะเดิม กลุ่มสาเหตุที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์ และกลุ่มสาเหตุด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ (ภาพประกอบ 2-2) ดังนี้

ภาพประกอบ 2-2 รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม

กลุ่มที่ 1 สาเหตุด้านสถานการณ์ (Situational Factors) เป็นสิ่งที่อยู่รอบตัวบุคคล ทั้งเป็นสิ่งที่มีชีวิต เช่น พ่อแม่ ครู เพื่อน เป็นต้น หรือสิ่งไม่มีชีวิต เช่น อากาศ อุณหภูมิ เป็นต้น ต่างมีอิทธิพลต่อการกระทำของบุคคล โดยบุคคลมีการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งที่อยู่รอบตัว มีการตีความ และการแสดงพฤติกรรมเพื่อปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่อยู่รอบตัวนั้น เช่น บุคคลมีการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลรอบข้างที่แสดงออกในการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือตนมากน้อย เพียงใดจากนั้นบุคคลมีการตีความว่าตนได้รับการสนับสนุนทางสังคมเป็นอย่างไร หลังจากนั้นบุคคลจึงแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นผลของการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลรอบข้าง เป็นต้น โดยสถานการณ์เหล่านี้มีลักษณะ 2 ประการ คือ ประการแรก สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย เป็นสิ่งรอบตัวที่สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เช่น สถานการณ์การได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล การเห็นแบบอย่างที่มีพฤติกรรมที่เหมาะสม ย่อมทำให้บุคคลมีการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นต้น ส่วนประการที่สอง สถานการณ์ที่ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคไม่ให้เกิดพฤติกรรม เช่น การอยู่ใกล้แหล่งยาเสพติด ย่อมทำให้บุคคลมีการแสดงออกทางพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 สาเหตุด้านจิตลักษณะเดิม (Psychological traits) เป็นจิตลักษณะที่เกิดจากการสะสมตั้งแต่เด็กและติดตัวบุคคลมาในสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งมีพื้นฐานมาจากการอบรมสั่งสอน การถ่ายทอดทางสังคมจากสถาบันทางสังคม เช่น ครอบครัว โรงเรียน ศาสนา เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 สาเหตุที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างจิตลักษณะเดิมและสถานการณ์ (Mechanical interaction) เป็นสาเหตุที่เกิดจากอิทธิพลที่ส่งผลร่วมกันระหว่างจิตลักษณะเดิมของบุคคลกับพฤติกรรมที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่

กลุ่มที่ 4 สาเหตุด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ (Psychological states) เป็นผลของสถานการณ์ปัจจุบันร่วมกับลักษณะของจิตเดิมของบุคคลและมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด ย่อมมีจิตลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ โดยบุคคลที่อยู่ในสถานการณ์เดียวกันย่อมมีจิตลักษณะตามสถานการณ์ในปริมาณที่แตกต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับพื้นเพของจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องจากการทบทวนงานวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานวิจัยในช่วง 10 ปีย้อนหลัง (ปี พ.ศ. 2555-2565) พบว่า สาเหตุของการทำวิจัย แรงจูงใจในการทำวิจัย และความสำเร็จในการทำวิจัยล้วนเกิดจากสาเหตุภายในตัวบุคคลหรือลักษณะส่วนบุคคล และสาเหตุภายนอกตัวบุคคลที่เป็นสถานการณ์แวดล้อม สรุปได้ดังนี้

สาเหตุภายในตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานวิจัย ประกอบด้วย ทักษะการทำงานวิจัย เช่น ทักษะมนุษยสัมพันธ์เพื่อประสานงานในการทำวิจัย มีทักษะการเขียนรายงาน และมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; จิรรัตน์ ภูสีฤทธิ และคณะ, 2558) ความรู้และความเข้าใจในการทำวิจัย เช่น การออกแบบการวิจัย การกำหนดปัญหาวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการศึกษาเอกสารและวรรณกรรม การตั้งปัญหาและหัวข้อการวิจัย และการเขียนข้อเสนอโครงการ (ฐิติพร ตันติศรียานุรักษ์ และคณะ, 2550;

กอกแก้ว จันทร์กิงทอง, 2551; สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553; ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; จิรารัตน์ ภูสีฤทธิ และคณะ, 2558) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556) ความคาดหวังในการทำวิจัย (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556) ประสบการณ์การทำวิจัย (สุวรรณ พรมเขต และคณะ, 2556) เจตคติต่อการทำวิจัย (กอกแก้ว จันทร์กิงทอง, 2551; ทิพย์วัลย์ ศรีพรม, 2554) ความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบ (ฐิติพร ตันติศรียานูรักษ์ และคณะ, 2550) ค่านิยม เช่น ค่านิยมซื่อสัตย์และมีความรับผิดชอบ ค่านิยมมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และค่านิยมในการทำงาน (วินัย คำสุวรรณ, 2542; ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, 2550) ลักษณะมุ่งอนาคต ความมุ่งมั่น (ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, 2550) ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความผูกพันกับเป้าหมาย และความคิดคาดหวังในอรรถประโยชน์ (วินัย คำสุวรรณ, 2542)

ส่วนสาเหตุภายนอกตัวบุคคลหรือสภาพแวดล้อมรอบตัวบุคคลที่ส่งเสริมการทำงานวิจัย ประกอบด้วย การสนับสนุนทางสังคมจากหน่วยงานและผู้บริหาร เช่น การสนับสนุนให้บุคลากรทำวิจัย การให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเพิ่มขึ้น การส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย เป็นต้น (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; กอกแก้ว จันทร์กิงทอง, 2551; ฐิติพร ตันติศรียานูรักษ์ และคณะ, 2550) นโยบายในการส่งเสริมการทำวิจัยหรือบริการงานวิจัย เช่น หน่วยงานมีการให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้บุคลากรทำวิจัยจากผู้บังคับบัญชาทุกระดับ มีการให้ความรู้และประสบการณ์ในการทำงานวิจัย (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; สุวรรณ พรมเขต และคณะ, 2556; สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553; จิรารัตน์ ภูสีฤทธิ และคณะ, 2558) สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย ทุนอุดหนุนและงบประมาณการทำวิจัยอย่างเพียงพอ (สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553; ฐิติพร ตันติศรียานูรักษ์ และคณะ, 2550; ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; สุวรรณ พรมเขต และคณะ, 2556) หรือการจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ การบริการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และการบริการให้คำปรึกษาด้านการวิจัย (ฐิติพร ตันติศรียานูรักษ์ และคณะ, 2550) บรรยากาศการทำวิจัย เช่น มีแหล่งค้นคว้าเอกสาร มีแหล่งข้อมูลเพียงพอและเชื่อถือได้ มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการทำวิจัยของสถาบันที่ชัดเจน (ฐิติพร ตันติศรียานูรักษ์ และคณะ, 2550; วินัย คำสุวรรณ, 2542) นอกจากนี้ ยังพบว่า ความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556) เวลาในการทำวิจัย (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553) บรรทัดฐานในการทำงาน (วินัย คำสุวรรณ, 2542) ภาระงานสอน (สุวรรณ พรมเขต และคณะ, 2556) และการติดตามประเมินผลการทำวิจัย (ฐิติพร ตันติศรียานูรักษ์ และคณะ, 2550) ก็เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานวิจัยเช่นกัน เมื่อพิจารณาถึงเหตุผลที่ทำวิจัยและเจตคติต่อการทำวิจัยและของบุคลากรที่ทำวิจัย พบว่า สาเหตุที่ทำวิจัยเพราะถือเป็นหน้าที่ของอาจารย์ และเพื่อประโยชน์ด้านการสอนและการปฏิบัติงาน สำหรับเหตุผลที่ไม่ทำ เพราะไม่มีเวลา ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย และผลตอบแทนน้อย ส่วนเจตคติต่อการทำวิจัย ส่วนใหญ่เห็นว่า มีประโยชน์ทางวิชาการมากกว่าค่าตอบแทน

คิดว่างานวิจัยเป็นภารกิจสำคัญที่ควบคู่กับการสอน และคิดว่าการวิจัยมีส่วนช่วยสร้างภาพลักษณ์ของอาจารย์ (สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553)

ส่วนข้อค้นพบจากงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษาประสบการณ์ของการเป็นนักวิจัยและเงื่อนไขของการเป็นนักวิจัยที่ประสบความสำเร็จ พบว่าเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ 3 เรื่อง คือ แรงจูงใจในการทำวิจัย แรงจูงใจในการเขียนงานวิจัย และแรงจูงใจในการสอน ซึ่งในแต่ละประเด็นมีกลวิธีเพื่อสร้างแรงจูงใจ ดังนี้ แรงจูงใจในการทำวิจัย เช่น การบริหารจัดการเวลาและงานอย่างเป็นระบบ การมีความเชื่อมั่นในตนเอง การอดทนต่ออุปสรรค การแลกเปลี่ยนความรู้ และการสร้างความร่วมมือในการทำงาน แรงจูงใจในการเขียนงานวิจัย เช่น การตั้งเป้าหมายในการเขียน ความกระตือรือร้นในการเขียน ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของงาน การเข้าร่วมนำเสนอผลงานในประชุมวิชาการเพื่อนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงผลงาน การพูดคุยเพื่อขอคำแนะนำจากพี่เลี้ยง การปฏิบัติตามคู่มือการตีพิมพ์บทความของเจ้าของวารสาร การหยิบยกประเด็นที่น่าสนใจจากงานวิจัยเพื่อนำเสนอในบทความ และการไม่ลี้ภัยขโมยผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ส่วนกลวิธีการสร้างแรงจูงใจในการสอน เช่น การสร้างแรงปรารถนาในการทำงาน การบริหารจัดการเวลาให้สมดุลทั้งเรื่องการสอน การวิจัย และการประชุม และการทำวิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อนำองค์ความรู้จากการวิจัยมาถ่ายทอดให้กับผู้เรียน (Shahrom Md Zain et al., 2011) สอดคล้องกับ Xi Chen & Anderson (2008) ที่ศึกษาชีวิตและประสบการณ์ของนักวิจัยที่ประสบความสำเร็จในการทำวิจัย โดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่อง และถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องเล่าเพื่อบอกเล่ากระบวนการการกลายเป็นนักวิจัยที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งพบว่าการประสบความสำเร็จในการทำวิจัยนั้นเกี่ยวข้องกับตนเอง และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น กล่าวคือ ในมิติที่เกี่ยวข้องกับตนเอง พบว่า การมีแรงปรารถนาในอาชีพ และการมีแรงจูงใจในการทำงาน ส่วนมิติที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้อื่น พบว่า การมีความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน การสร้างทีมในการทำงาน การบริหารเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ และการสร้างสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว Susan (2014) แสดงทัศนะเรื่องทำอย่างไรจึงจะกลายเป็นนักวิจัยที่สำเร็จ โดยเสนอเป็นเทคนิคสำหรับนักวิจัยมือใหม่ ดังนี้ การเผยแพร่ผลงานวิชาการด้วยการตีพิมพ์บทความ การมีพี่เลี้ยงที่ดี การสร้างแรงปรารถนาและแรงจูงใจในการทำงาน การวางแผนเส้นทางอาชีพของตนเอง การพัฒนาความเชี่ยวชาญส่วนตัว และการสร้างเครือข่ายทางวิชาการทั้งสาขาเดียวกันและต่างสาขา

จากหลักฐานดังกล่าว จึงได้คัดเลือกตัวแปรเชิงเหตุที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยแบ่งตัวแปรเชิงเหตุออกเป็น 3 กลุ่มปัจจัยตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม กล่าวคือ กลุ่มสถานการณ์ กำหนดให้เป็นปัจจัยสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน และบรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ กำหนดให้เป็นการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่

อุปสรรคด้านผู้นำผลการวิจัยไปใช้ อุปสรรคด้านวัฒนธรรมองค์กรที่นำผลการวิจัยไปใช้ อุปสรรคด้านลักษณะงานวิจัยและการเผยแพร่การวิจัย และกลุ่มจิตลักษณะเดิม กำหนดให้เป็น ปัจจัยภายในบุคคล ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่ นิสัยเดิมทางวิชาการ ความสนใจในการศึกษางานวิจัย และเจตคติที่ดีต่อการวิจัย

2.6 แนวทางพัฒนาการวิจัยและนักวิจัย

แนวทางที่เป็นไปได้และผลักดันให้เกิดการพัฒนาการวิจัย ประกอบด้วย 6 แนวทาง ได้แก่ 1) จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการทำวิจัยอย่างเพียงพอ 2) กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่มีแนวโน้มสนใจหรือได้รับประโยชน์จากงานวิจัย 3) ใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจกระบวนการวิจัย ผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะซึ่งความเข้าใจของผู้มีส่วนร่วมมีผลต่อการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ 4) จัดให้มีตลาดนัดนักวิจัยในสาขาต่าง ๆ เพื่อนำเสนอผลงาน เช่น การประชุมทางวิชาการที่มีการกำหนดอย่างชัดเจน ทำเว็บไซต์แลกเปลี่ยนความรู้ เป็นต้น 5) จัดทำฐานข้อมูลผลงานวิจัย สิทธิทางปัญญา และการเผยแพร่ผลงาน เพื่อรวบรวมข้อมูลและสะดวกต่อการค้นคว้า 6) ส่งเสริมให้องค์กรเป็น “องค์กรแห่งการเรียนรู้” โดยใช้งานวิจัยประกอบการตัดสินใจเสมอ (ปรารธนา อเนกปัญญากุล, 2553)

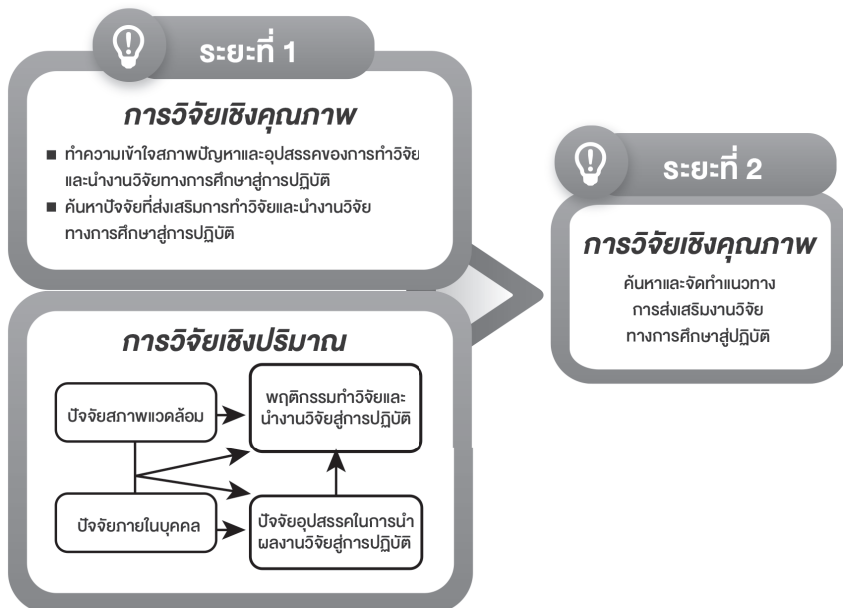
ส่วนแนวทางการพัฒนานักวิจัย 4 แนวทาง ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพนักวิจัยทุกภาคส่วนของสังคม 2) สนับสนุนทุนวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพียงพอ และเหมาะสม มีการชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการเบิกจ่ายให้นักวิจัยได้รับทราบและปฏิบัติอย่างถูกต้อง 3) กำหนดภาระงานวิจัยอย่างเป็นรูปธรรม และ 4) สร้างบรรยากาศความตื่นตัวด้านการวิจัยภายในองค์กร และส่งเสริมสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักวิจัย เช่น ระบบการสืบค้นในฐานข้อมูลต่าง ๆ เทคโนโลยีสารสนเทศ การให้คำปรึกษาด้านการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น (ปรารธนา อเนกปัญญากุล, 2553)

สำหรับแนวทางในการส่งเสริมการใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา มีนักวิชาการให้ทัศนะว่า ควรสร้างเจตคติที่ดีของครูในการใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ หากกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะการวิจัยของครู มีกระบวนการสังเคราะห์องค์ความรู้ต่างๆ จากผลการวิจัยที่มีรูปแบบการนำเสนอและเผยแพร่ที่ง่ายต่อการเข้าใจ เข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และสิ่งสำคัญคือการพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานที่อาศัยผลการวิจัยเป็นฐาน (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2558) ส่วนการศึกษาของ จิรัชมา วิเชียรปัญญา และคณะ (2563) พบว่า การสื่อสารเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ กระบวนการจัดการความรู้การวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์ จึงจำเป็นต้องกำหนดให้นักวิจัยมีบทบาทในการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ใช้ประโยชน์ การถ่ายทอดเชิงลึกเพื่อการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยหรือผู้ใช้ประโยชน์และกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ นักวิจัยสามารถสร้างผลงานวิจัยได้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้ประโยชน์

ทั้งนี้ขั้นตอนของการดำเนินงานการจัดการความรู้การวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์มี 6 ขั้นตอน ได้แก่
 1) การจัดทำองค์ความรู้ที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย 2) การสื่อสารกับ
 นักวิจัยและกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้ประโยชน์ 3) การถ่ายทอดเชิงลึกเพื่อการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย
 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิจัยหรือผู้ใช้ประโยชน์และกลุ่มเป้าหมาย 5) การสนับสนุน
 กระตุ้น หนุนเสริม และผลักดันให้เกิดการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย และ 6) การทบทวน
 และประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ระยะ และดำเนินการศึกษาตามกรอบแนวคิดดังภาพ
 ประกอบ 2-3 อธิบายได้ว่า ระยะแรก ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปริมาณ
 เพื่อทำความเข้าใจสภาพปัญหาอุปสรรคของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การ
 ปฏิบัติ และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ
 ในการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาลงสู่การ
 ปฏิบัติ ใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) (ดุจเดือน พันธุมนาวิน, 2550:
 90-93) มาเป็นกรอบแนวคิดเพื่อกำหนดกลุ่มสาเหตุของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษา
 สู่การปฏิบัติ เนื่องจากสาระสำคัญของรูปแบบทฤษฎีดังกล่าวอธิบายสาเหตุของการเกิดพฤติกรรม
 แบบบูรณาการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มสาเหตุ ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อม ปัจจัยการรับรู้
 อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ และปัจจัยภายในบุคคล แต่ละกลุ่มปัจจัยได้กำหนด
 ตัวแปรที่ศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรมในอดีตพบว่า มีตัวแปรที่มีนัยสำคัญกับการทำวิจัย
 และการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

ภาพประกอบ 2-3 กรอบแนวคิดของการศึกษา

ปัจจัยสภาพแวดล้อม ได้แก่ นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน (ศิวัชร ภูพันธ์ และคณะ, 2557; เกศินี ไหมคง และคณะ, 2560) การสนับสนุนของหน่วยงาน (ศิวัชร ภูพันธ์ และคณะ, 2557; อังศิรินทร์ อินทรกำแหง และคณะ, 2561) และบรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน (ศิวัชร ภูพันธ์ และคณะ, 2557; เกศินี ไหมคง และคณะ, 2560)

ปัจจัยการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ ได้แก่ อุปสรรคด้านผู้นำผลการวิจัยไปใช้ อุปสรรคด้านวัฒนธรรมองค์กรที่นำผลการวิจัยไปใช้ อุปสรรคด้านลักษณะงานวิจัย และการเผยแพร่การวิจัย (Funk, et al., 1991)

ปัจจัยภายในบุคคล ได้แก่ นิสัยเดิมทางวิชาการ (ดุจเดือน พันธมนาวิน, 2558; นักสิทธิ์ ศักดาพัฒน์, 2563) ความสนใจในการศึกษางานวิจัย (ศิวัชร ภูพันธ์ และคณะ, 2557) เจตคติที่ดีต่อการวิจัย (ศิวัชร ภูพันธ์ และคณะ, 2557; อังศิรินทร์ อินทรกำแหง และคณะ, 2561)

ส่วนระยะที่สอง นำข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณมาสังเคราะห์ผลร่วมกัน จากนั้นดำเนินการต่อด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร

POLICY

พัฒนาระบบการบริหาร

4P MODEL

PROFESSIONAL PERFORMANCE

พัฒนานักวิชาการทางการศึกษา

PARTNERSHIP

พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ

PLATFORM

พัฒนาระบบสนับสนุน

บทที่ 3

สภาพปัญหา อุปสรรค
ของการทำวิจัยและ
การนำงานวิจัยทางการศึกษา
สู่การปฏิบัติ

สภาพปัญหา อุปสรรค ของการทำวิจัยและ การนำงานวิจัยทางการศึกษา สู่การปฏิบัติ

บทที่ 3

บทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาอุปสรรคของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกเป็นการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย และส่วนที่สองเป็นการนำเสนอผลการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1.1 พื้นที่ศึกษาและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การเลือกพื้นที่และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในช่วงการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการเลือกตัวอย่างแบบยึดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นหลัก (Purposeful sampling) เป็นการเลือกที่ไม่ใช่เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนเหมือนการวิจัยเชิงปริมาณแต่เพื่อจะได้ตัวอย่างที่เหมาะสมที่สุด (ชาย โปธิสิตา, 2547) พื้นที่ที่ศึกษาครอบคลุมทั้งในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร ในแต่ละภูมิภาค กำหนดคุณสมบัติของพื้นที่ที่เก็บข้อมูลเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมทางการศึกษา และมีสถานศึกษาที่เป็นต้นแบบของการทำวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา ทั้งนี้ศึกษานิเทศก์เป็นผู้คัดเลือกจังหวัดให้ตามเกณฑ์คุณสมบัติ ส่วนกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย กลุ่มที่หนึ่ง ผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา และศึกษานิเทศก์ กลุ่มที่สอง ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และกลุ่มที่สาม ได้แก่ ครูผู้สอน ซึ่งทั้งสามกลุ่มใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติสำคัญคือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำวิจัยทางการศึกษาอย่างน้อย 5 ปี และใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือหลักที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แนวคำถามสนทนากลุ่ม ซึ่งเป็นแนวคำถามปลายเปิดตามประเด็นที่ตอบวัตถุประสงค์การวิจัยประกอบด้วย 4 ประเด็น คือ 1) สภาพปัจจุบันของการทำวิจัยและการนำวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ 2) ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ 3) อุปสรรคของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ และ 4) แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ สำหรับระยะเวลาของการสนทนากลุ่มกำหนดให้ไม่เกิน 2 ชั่วโมง

แนวคำถามสนทนากลุ่มแบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 เป็นแนวคำถามสนทนากลุ่มสำหรับกลุ่มผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา และชุดที่ 2 เป็นแนวคำถามสนทนากลุ่มสำหรับครู แต่ละชุดมีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1

แนวคำถามสนทนากลุ่มสำหรับกลุ่มผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา

1. ประเด็นสภาพปัจจุบันของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

- 1.1 อะไรคือเป้าหมายของการทำงานวิจัยทางการศึกษาในหน่วยงานของท่าน
- 1.2 หน่วยงานของท่านมีการกำหนดประเด็นของงานวิจัยทางการศึกษาหรือไม่
ถ้ามี ช่วยเล่าว่ามีประเด็นอะไรบ้าง
- 1.3 ผลผลิตจากการวิจัยทางการศึกษาของบุคลากรในหน่วยงานของท่านมีลักษณะอย่างไร
(เช่น ความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ สื่อการสอน คู่มือหรือแนวทาง เป็นต้น)
- 1.4 ผลผลิตดังกล่าวมีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร และใครเป็นผู้นำไปใช้ประโยชน์บ้าง
(ด้านการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการสร้างองค์ความรู้ใหม่
ด้านการใช้เป็นผลงานทางวิชาการ เป็นต้น)
- 1.5 การนำงานวิจัยสู่การปฏิบัติในมุมมองของท่านคืออะไร
- 1.6 บุคลากรของท่านมีการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติอย่างไร

2. ประเด็นปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

- 2.1 อะไรเป็นสาเหตุที่ส่งเสริมการทำวิจัยของบุคลากรในหน่วยงานของท่าน
และสาเหตุนั้นส่งเสริมอย่างไร
- 2.2 อะไรเป็นสาเหตุที่ส่งเสริมให้บุคลากรของท่านนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การ
ปฏิบัติและสาเหตุนั้นส่งเสริมอย่างไร

3. ประเด็นปัญหา/อุปสรรคของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

- 3.1 ช่วยเล่าว่า สภาพปัญหาของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษา
สู่การปฏิบัติในหน่วยงานของท่านเป็นอย่างไร
- 3.2 อะไรคืออุปสรรคขัดขวางการทำวิจัยของบุคลากรในหน่วยงานของท่าน
และอุปสรรคนั้นขัดขวางการทำวิจัยอย่างไร
- 3.3 อะไรคืออุปสรรคขัดขวางการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากร
ในหน่วยงานของท่าน และอุปสรรคนั้นขัดขวางการนำงานวิจัยทางการศึกษา
สู่การปฏิบัติอย่างไร

ชุดที่ 1

แนวคำถามสนทนากลุ่มสำหรับกลุ่มผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา

4. ประเด็นแนวทางการส่งเสริมการทําวิจัยและการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

- 4.1 ท่านคิดว่าใครหรือสิ่งใดมีบทบาทช่วยขับเคลื่อนการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติและจะมีส่วนช่วยอย่างไร
- 4.2 ท่านมีข้อเสนอแนะหรือแนวทางอย่างไรสำหรับการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

ชุดที่ 2

แนวคำถามสนทนากลุ่มสำหรับกลุ่มครู

1. ประเด็นสภาพปัจจุบันของการทําวิจัยและการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

- 1.1 ท่านทํางานวิจัยในประเด็นใดบ้าง และมีวิธีเลือกประเด็นการวิจัยอย่างไร
- 1.2 เป้าหมายการทำงานวิจัยของท่านคืออะไร
- 1.3 ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการวิจัยทางการศึกษาของท่านมีอะไรบ้าง (ความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ สื่อการสอน คู่มือหรือแนวทาง เป็นต้น)
- 1.4 ท่านได้นำผลผลิตดังกล่าวไปใช้ประโยชน์อย่างไร (ด้านการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ด้านการใช้เป็นผลงานทางวิชาการ เป็นต้น)
- 1.5 คำว่า “การนํางานวิจัยสู่การปฏิบัติ” ในมุมมองของท่านคืออะไร
- 1.6 ช่วยเล่าว่า ท่านได้นำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติอย่างไร

2. ประเด็นปัจจัยที่ส่งเสริมการทําวิจัยและการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

- 2.1 อะไรเป็นสาเหตุที่ส่งเสริมให้ท่านทําวิจัย และสาเหตุที่ส่งเสริมอย่างไร
- 2.2 อะไรเป็นสาเหตุที่ส่งเสริมให้ท่านนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ และสาเหตุที่ส่งเสริมอย่างไร

3. ประเด็นอุปสรรคของการทําวิจัยและการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

- 3.1 อะไรคืออุปสรรคขัดขวางการทําวิจัยของท่าน และอุปสรรคที่ขัดขวางอย่างไร
- 3.2 อะไรคืออุปสรรคขัดขวางการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของท่าน และอุปสรรคที่ขัดขวางอย่างไร

ชุดที่ 2

แนวคำถามสนทนากลุ่มสำหรับกลุ่มครู

4. ประเด็นแนวทางการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

4.1 ท่านคิดว่าใครหรือสิ่งใดมีบทบาทช่วยขับเคลื่อนการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ และจะมีส่วนช่วยอย่างไร

3.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

กระบวนการเก็บข้อมูลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การวิจัย แบ่งเป็น 2 ช่วง ได้แก่ ช่วงก่อนเข้าพื้นที่ และช่วงเก็บข้อมูลในพื้นที่ ในช่วงก่อนเข้าพื้นที่การวิจัยเพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์ที่ศึกษา มีกิจกรรมที่ดำเนินการ ประกอบด้วย ศึกษา สืบค้น ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวคิด/ทฤษฎี องค์ความรู้ รวมถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการศึกษา จากนั้นจัดทำกรอบการศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรคและวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ และกำหนดกลุ่มเป้าหมาย (Target Groups) หรือกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ส่วนช่วงที่สอง เป็นการเก็บข้อมูลในพื้นที่การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรคในการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ มีกิจกรรมที่ดำเนินการ ประกอบด้วย สนทนากลุ่มแบบเผชิญหน้าและแบบออนไลน์กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 3 กลุ่ม ใน 5 พื้นที่ (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง และกรุงเทพฯ) รวมจำนวน 75 คน การสนทนากลุ่มจัดกลุ่มละ 1 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 2 ชั่วโมง

3.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา มีวิธีการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางของ Miles & Huberman (1994) ดังนี้

1) การจัดระเบียบข้อมูล (Data Organizing) เป็นการจัดกระทำกับข้อมูลเพื่อให้ข้อมูลเป็นระเบียบทั้งในด้านกายภาพและด้านเนื้อหา ซึ่งวิธีการจัดระเบียบข้อมูลในขั้นนี้ทำโดยการถอดเทปให้ออกมาในรูปแบบสัมภาษณ์เป็นรายการณี พร้อมจัดเก็บข้อมูลสำรองอย่างน้อย 1 ชุดในคอมพิวเตอร์ จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

2) การสร้างรหัส และการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล (Coding and Finding Relation) เป็นขั้นตอนที่เริ่มต้นจากการอ่านบทสัมภาษณ์หรือข้อมูลดิบให้เข้าใจ จากนั้นลงรหัสหรือติดป้ายชื่อข้อมูลที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์ ซึ่งรหัสที่เห็นใช้วิธีการให้รหัสแบบผสมผสานระหว่างการกำหนดรหัสล่วงหน้า (Deductive Coding) ที่สร้างรหัสจากคำถามการวิจัยวัตถุประสงค์ของการวิจัย แนวคิดทฤษฎี และประสบการณ์ ร่วมกับการให้รหัสภายหลังจากที่อ่านข้อมูลอย่างละเอียด (Inductive Coding) เมื่อให้รหัสหรือติดป้ายชื่อครบทุกกรณีตัวอย่างที่สัมภาษณ์แล้ว ในขั้นต่อไปเป็นการรวมรหัสที่เหมือนกันไว้ด้วยกัน เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลที่จัดระเบียบเข้าด้วยกันตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์

3) การหาข้อสรุป การตีความและการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำตรงของผลการวิจัย (Conclusion, Interpretation and Verification) เป็นกระบวนการหาข้อสรุปและการตีความหมายของข้อค้นพบที่ได้จากการแสดงข้อมูล รวมถึงการตรวจสอบว่าข้อสรุปหรือความหมายที่ได้นั้นมีความถูกต้องน่าเชื่อถือเพียงใด ข้อสรุปและสิ่งที่ตีความออกมานั้นจะอยู่ในรูปของคำอธิบายกรอบแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำการศึกษาวิเคราะห์

3.2 ผลการวิจัย

การนำเสนอข้อค้นพบในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ผลการสนทนากลุ่มในภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา และกลุ่มครูผู้ปฏิบัติการสอน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรคการทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ สองกลุ่มแรกเป็นการให้มุมมองเชิงนโยบายในฐานะผู้บริหารและกลุ่มที่สามเป็นการให้มุมมองในฐานะผู้ปฏิบัติที่ได้รับการยกย่องว่ามีผลงานด้านการวิจัยเป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพ ข้อค้นพบสำคัญ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกเป็นสภาพปัจจุบันของการทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ส่วนที่สองเป็นอุปสรรคของการทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ และส่วนสุดท้ายเป็นปัจจัยส่งเสริมการทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ แต่ละส่วนมีสาระสำคัญดังนี้

3.2.1 สภาพปัจจุบันของการทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย เป้าหมาย ลักษณะ และปัญหาของการทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

3.2.1.1 เป้าหมายของการทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

จากการสนทนากลุ่มกับกลุ่มเป้าหมายที่มาจากมุมมองเชิงนโยบาย และมุมมองเชิงปฏิบัติพบทิศทางการคาดหวังที่สอดคล้องกันกล่าวคือ ตัวแทนเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติการสอนส่วนใหญ่มองว่า การทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน การพัฒนาผู้เรียนเป็นการค้นหาวิธีเพื่อส่งเสริมหรือยกระดับสมรรถนะของผู้เรียนที่มีอยู่แล้วให้สูงขึ้นกว่าเดิม ส่วนการแก้ปัญหาในชั้นเรียน เป็นการค้นหาวิธีเพื่อปรับปรุงสมรรถนะของผู้เรียนที่มีน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐานให้อยู่ในระดับเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งประเด็นการวิจัยมาจาก การทำบ้านพักหลังการสอนและการพูดคุยกันในกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.2.1.2 ลักษณะการทําวิจัยและการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

จากการสนทนากลุ่มกับกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่ม อธิบายลักษณะการทำวิจัย และการนำวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติสอดคล้องกันกล่าวคือ ส่วนใหญ่ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งทำวิจัยควบคู่ไปกับการเรียนการสอนหรือเรียกว่าเป็นการทำวิจัยจากงานประจำ (Routine to Research: R2R) นอกจากนั้นยังพบว่า ครูบางท่านทำวิจัยเป็นทีมหรือข้ามกลุ่มสาระโดยจับกลุ่มครูที่สนใจในประเด็นเดียวกัน มีความชอบทำวิจัยเหมือนกันเพื่อผลิตสื่อการสอน ชุดแบบฝึกทักษะต่าง ๆ

ภายหลังจากทำวิจัยในชั้นเรียนแล้ว กลุ่มเป้าหมายทั้งสามกลุ่มมองว่า ควรนำผลงานที่ผลิตไปใช้จริงเพื่อให้เกิดผลกับผู้เรียน ซึ่งลักษณะของการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของครูมี 3 ลักษณะ คือ ครูนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นไปใช้แก้ปัญหาผู้เรียนในชั้นเรียน ครูนำผลงานไปเผยแพร่บนเครือข่ายสังคมออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ของโรงเรียน เพจของครู เป็นต้น และโรงเรียนนำผลงานของครูเป็นต้นแบบให้โรงเรียนอื่น

3.2.1.3 สภาพปัญหาของการทําวิจัยและการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

คำว่า “ปัญหา” ในที่นี้ เป็นการให้ผู้ให้ข้อมูลเล่าถึงสภาพปัจจุบันที่ไม่เป็นไปตามความคาดหวังและรอการแก้ไข แบ่งออกเป็น สภาพปัญหาของการทำวิจัย และสภาพปัญหาของการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

การทำวิจัยเพื่อส่งตามเกณฑ์ เป็นสภาพที่ถูกมองว่าเป็นปัญหา มี 3 ลักษณะ ได้แก่ ทำวิจัยแบบเปลี่ยนปก ทำวิจัยแบบคัดลอกผลงานผู้อื่น และทำวิจัยด้วยการจ้าง **การทำวิจัยแบบเปลี่ยนปก** คือ การทำวิจัยที่มีโจทย์ปัญหาซ้ำเดิม เปลี่ยนเพียงกลุ่มตัวอย่าง หรือบางครั้งเปลี่ยนเพียงหน้าปกและปีที่ทำ ส่วน**การทำวิจัยแบบคัดลอกผลงานผู้อื่น** คือ การนำเอาความคิดทั้งหมดหรือบางส่วนของผู้อื่นที่เผยแพร่ในเว็บไซต์มาเป็นของตัวเองโดยไม่อ้างอิง บ้างก็ทำในลักษณะตัดแปะจากหลาย ๆ เรื่อง และปัญหา**การจ้างทำวิจัย** เป็นการว่าจ้างให้ผู้อื่นทำวิจัยให้ โดยผู้จ้างเสนอเงินหรือสิ่งของเป็นการตอบแทน ในแต่ละลักษณะเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ครูต้องส่งงานวิจัยตามที่ตกลงกับผู้บริหาร ทำให้ครูต้องเร่งรีบดำเนินการให้ทันตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ จนมีคำกล่าวว่า ทำวิจัยเพื่อส่งมากกว่าทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน

แม้ครูบางส่วนนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติในลักษณะต่างๆ เช่น ใช้ผลการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน นำผลผลิตจากการวิจัยมาเป็นต้นแบบให้โรงเรียนอื่นศึกษาดูงาน หรือเผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณะ แต่ก็พบว่า ปัญหาสำคัญของการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติคือ ผลงานขาดคุณภาพจึงไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสาเหตุของการผลิตผลงานที่ไม่มีคุณภาพก็ย้อนกลับไปปัญหาของการทำวิจัยที่ครูมุ่งทำส่งมากกว่าทำเพื่อแก้ปัญหา

3.2.2 อุปสรรคของการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

อุปสรรคเปรียบเสมือนเครื่องกีดขวางการทำงานไม่ให้บรรลุเป้าหมายหรืออาจมุ่งสู่เป้าหมายได้ช้าลง หากอุปสรรคไม่ได้รับการขจัด นานวันเข้าอาจสะสมจนกลายเป็นปัญหา เมื่อพิจารณาอุปสรรคของการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของครูพบว่า มี 2 ด้าน ได้แก่ อุปสรรคที่มาจากตัวบุคคล และอุปสรรคที่มาจากสภาพแวดล้อม

3.2.2.1 อุปสรรคที่มาจากตัวบุคคล

อุปสรรคที่มาจากตัวบุคคล เป็นปัจจัยกีดขวางหรือแรงต้านการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติที่มาจากบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย ครูขาดสมรรถนะด้านการวิจัย ครูขาดเจตคติที่ดีต่อการวิจัย และครูขาดแรงปรารถนาที่จะทำวิจัย อธิบายได้ดังนี้

ก) ครูขาดสมรรถนะด้านการวิจัย ประกอบด้วย ครูไม่ชำนาญการวิจัย ครูไม่รู้วิธีการนำวิจัยไปสู่การปฏิบัติ กล่าวคือ ครูไม่ชำนาญการวิจัย เกี่ยวข้องกับความไม่รู้ ความไม่เข้าใจ และความไม่ถนัดในกระบวนการวิจัยตั้งแต่การออกแบบการวิจัย การสร้างเครื่องมือการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการเขียนรายงานการวิจัย เมื่อครูขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะการทำวิจัย ประกอบกับผลงานวิจัยไม่ถูกต้องตามหลักการ ส่งผลทำให้งานวิจัยไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ส่วนครูไม่รู้วิธีการนำวิจัยไปสู่การปฏิบัติ มี 2 ลักษณะคือ ลักษณะแรก ครูไม่สามารถนำผลการวิจัยที่สร้างไปใช้แก้ปัญหาในชั้นเรียนได้ในวงกว้างเพราะเชื่อว่า ผลจากงานวิจัยที่ใช้กับนักเรียนกลุ่มหนึ่งไม่สามารถนำไปใช้กับนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่ง ส่วนลักษณะที่สอง ครูยังไม่สามารถนำผลงานวิจัยที่ผู้อื่นเผยแพร่มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง

ข) ครูขาดเจตคติที่ดีต่อการวิจัย ประกอบด้วย มองว่าการวิจัยเป็นเรื่องยาก และไม่เห็นความสำคัญของการวิจัย กล่าวคือ **การมองว่าการวิจัยเป็นเรื่องยาก** ครูส่วนใหญ่เปรียบเทียบการวิจัยเหมือนยาขมซึ่งสะท้อนว่า งานวิจัยเป็นเรื่องยากจนทำให้ครูไม่อยากทำ ความยากของการวิจัยในมุมมองของครู ครูอธิบายว่า งานวิจัยต้องมีระเบียบวิธีที่เคร่งครัด ใช้สถิติขั้นสูงมาทดสอบ ต้องใช้ภาษาวิชาการ และเรียบเรียงเนื้อหาส่งเป็นเล่ม 5 บท เหล่านี้เป็นอุปสรรคขัดขวางการแก้ปัญหาในชั้นเรียนด้วยการวิจัย ส่วนประเด็น**การไม่เห็นความสำคัญของการวิจัย** ครูบางท่านยังไม่เห็นประโยชน์ของการทำวิจัยว่า เมื่อทำวิจัยแล้วช่วยแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนได้อย่างไร เนื่องจากครูแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนเป็นเรื่องปกติอยู่แล้วในชีวิตของการเป็นครูด้วยจิตวิญญาณของครู

ค) ครูขาดแรงปรารถนาที่จะทำวิจัย

แรงปรารถนา หรือ Passion เป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้บุคคลอยากจะทำหรือลุ่มหลงที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มต่างสะท้อนว่า ครูมีความรู้สึกอยากหรือลุ่มหลงที่จะทำวิจัยน้อย เมื่อขาดแรงผลักดันจากภายในตัว แต่อยู่ภายใต้กฎข้อบังคับให้ทำวิจัย จึงเกิดสภาพที่เรียกว่า ทำแบบส่ง ๆ ส่งผลให้ผลผลิตที่ออกมาขาดคุณภาพและไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

3.2.2.2 อุปสรรคที่มาจากสภาพแวดล้อม

สภาพแวดล้อมในที่นี้เป็นสถานการณ์ภายนอกที่แวดล้อมการทำงานของครูซึ่งพบว่าภาระงานล้นมือของครูเป็นสิ่งที่ขัดขวางหรือแรงต้านการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย ครูหมดเวลาไปกับการสอน และครูมีภาระงานอื่นนอกจากงานสอน อธิบายได้ดังนี้

ก) ครูหมดเวลาไปกับการสอน งานหลักของครูคือ การสอน เป็นภารกิจต่อเนื่องเริ่มตั้งแต่ก่อนสอนที่ต้องเตรียมแผนการสอนและสื่อการสอน ขณะสอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการสอน จนกระทั่งหลังสอนที่ต้องตรวจงานและให้ข้อเสนอแนะ เตรียมสะท้อนผลการสอน และปรับปรุงการสอนในครั้งถัดไป ครูบางท่านสอนหลายวิชา หลายคาบ จึงทำให้วันหนึ่ง ๆ เวลาหมดไปกับการสอนจนไม่มีเวลาทำงานวิจัย

ข) ครูมีภาระงานอื่นนอกจากงานสอน งานของครูไม่ได้มีเพียงหนึ่งหน้างาน แต่ครูยังมีภารกิจอื่นนอกเหนือจากการสอน เรียกว่า งานพิเศษซึ่งเป็นทั้งงานโรงเรียน งานชุมชน งานระดับพื้นที่ที่ถ้าโถมเข้ามาในวันเวลาราชการและวันหยุดพักผ่อน งานเหล่านี้เป็นเหมือนเครื่องกีดขวางการทำงานหลักและทำงานวิจัย ทำให้ครูไม่มีเวลาว่างที่จะพัฒนาความเชี่ยวชาญของตนเอง

3.2.3 ปัจจัยส่งเสริมการทำวิจัยและการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

แม้อุปสรรคจะเป็นแรงต้านไม่ให้เกิดการทำวิจัยและการนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ บรรลุเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม ในอีกด้านหนึ่งของการทำงานย่อมมีปัจจัยส่งเสริมที่ทำให้ครูประสบความสำเร็จในการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับบุคคล ระดับภายในสถานศึกษา และระดับภายนอกสถานศึกษา

3.2.3.1 ระดับบุคคล

ปัจจัยส่งเสริมระดับบุคคลเกี่ยวข้องกับตัวครูในฐานะผู้ทำวิจัยและใช้ประโยชน์จากการวิจัย จากการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์พบว่า ลักษณะของครูที่ส่งเสริมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ คือ ครูมีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัย ครูบริหารจัดการเวลาเป็นครูมุ่งความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ครูตระหนักถึงหน้าที่ ครูทำงานร่วมกันเป็นทีม อธิบายได้ดังนี้

ก) ครูมีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัย เจตคติเป็นความคิดเชิงประเมินค่าว่า การทำวิจัยสำคัญและมีประโยชน์หรือไม่ และแสดงความรู้สึกต่อการทำวิจัย จากการพูดคุยกับ กลุ่มครูผู้สอนพบว่า เมื่อครูประเมินว่าการทำวิจัยมีความสำคัญและเห็นประโยชน์ของการทำวิจัยก็ จะมีแนวโน้มที่จะรู้สึกพอใจและชอบที่จะทำวิจัย รวมทั้งพร้อมที่จะเปิดใจยอมรับทำวิจัย

ข) ครูบริหารจัดการเวลาเป็น แม้ครูส่วนใหญ่จะมีภาระงานล้นมือ แต่หาก ครูแบ่งเวลาได้โดยลำดับความสำคัญของงานก่อนหลัง และจัดตารางในแต่ละวันว่าต้องทำอะไรบ้าง โดยไม่สะสมงานก็จะทำให้งานทุกอย่างสำเร็จได้ตามแผน

ค) ครูมุ่งความก้าวหน้าทางวิชาชีพ สาเหตุหนึ่งที่ครูทำวิจัยเนื่องจากต้องการ เลื่อนวิทยฐานะจากระดับชำนาญการ/ชำนาญการพิเศษเป็นเชี่ยวชาญ/เชี่ยวชาญพิเศษ ซึ่งในเกณฑ์ การประเมินวิทยฐานะกำหนดให้ครูที่จะเลื่อนวิทยฐานะต้องส่งผลงานวิจัยและนวัตกรรม ดังนั้น ความก้าวหน้าทางวิชาชีพจึงเป็นแรงกระตุ้นทำให้ครูต้องสร้างผลงานวิจัย

ง) ครูตระหนักถึงหน้าที่ หน้าที่เป็นกรอบการปฏิบัติของครูว่าต้องทำอะไร นอกจากการสอนแล้ว ครูมีหน้าที่ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อหาวิธีการพัฒนาผู้เรียน ดังนั้น การตระหนักว่าการวิจัยเป็นหน้าที่จึงเป็นตัวกระตุ้นให้ครูทำวิจัย

จ) ครูทำงานร่วมกันเป็นทีม การทำงานเป็นทีมเป็นปัจจัยส่งเสริมให้ครูมีความ รู้สึกที่ดีต่อการทำวิจัย เพราะครูไม่ต้องคิดหรือทำคนเดียว และทำให้ครูรู้สึกไม่โดดเดี่ยว แต่กลับมีเพื่อน คู่คิดคอยช่วยเหลือ ซึ่งการเลือกทีมที่มีเป้าหมายเดียวกันและมีความเชี่ยวชาญหลากหลายสนับสนุนให้ งานวิจัยสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย

3.2.3.2 ระดับภายในสถานศึกษา

ปัจจัยส่งเสริมระดับภายในสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับการนำองค์กรของผู้บริหาร ได้แก่ นโยบายของผู้บริหาร การสนับสนุนของผู้บริหาร มีชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ และมีทีมวิชาการ กำกับติดตามการทำวิจัย อธิบายได้ดังนี้

ก) นโยบายของผู้บริหาร ผู้บริหารสร้างสภาวะแวดล้อมเพื่อความสำเร็จด้วยการ ทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครู ผู้บริหารกำหนดเป็นตัวชี้วัดสำหรับการประเมินผล การปฏิบัติงาน และกำหนดภารกิจท้าทายของครูให้ครูมีหน้าที่แก้ปัญหาในชั้นเรียนด้วยการวิจัย เมื่อกำหนดเป็นข้อตกลงแล้วผู้บริหารมุ่งเน้นการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ผู้บริหารและครูต่างสะท้อนว่า การมีแผนการทำงานที่ชัดเจนกำหนดให้ครูทำกิจกรรมอะไรบ้างในแต่ละภาคการศึกษา รวมทั้ง มีทีมผู้บริหารนิเทศการสอนเป็นระยะทำให้ครูไม่รู้สึกโดดเดี่ยว และมีทิศทางในการทำวิจัย

ข) การสนับสนุนของผู้บริหาร ผู้บริหารสนับสนุนการทำวิจัยของครู ใน 2 ลักษณะ คือ การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ในสถานศึกษา และการใช้การเสริมแรงด้วยคำพูด และให้รางวัล การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติการเรื่อง การวิจัยโดยเชิญวิทยากรจากมหาวิทยาลัย หรือให้อิสรະครูเลือกอบรมในหัวข้อที่สนใจ เมื่อครูมี ผลการปฏิบัติงานโดดเด่นหรือปฏิบัติงานได้ตามข้อตกลงร่วมกัน การเสริมแรงด้วยคำพูดและให้รางวัล จากผู้บริหารเป็นปัจจัยส่งเสริมให้ครูทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง

ค) มีชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ การพูดคุยแลกเปลี่ยนหลังการสอนภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมที่ครูคุ้นเคยและทำเป็นประจำอยู่แล้ว ผู้บริหารและครูสะท้อนว่าใช้วงสนทนานี้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการทำวิจัย ผลจากการพูดคุยในวงสนทนาทำให้ระบุปัญหาในชั้นเรียนที่ชัดเจนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาตามขั้นตอนการแสวงหาความรู้

ง) มีทีมวิชาการกำกับติดตามการทำวิจัย การกำกับติดตามการทำวิจัยภายในสถานศึกษาเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการทำวิจัยและนำวิจัยสู่การปฏิบัติ เมื่อผู้บริหารสร้างข้อตกลงร่วมกันกับครูแล้ว จึงมอบหมายให้คณะกรรมการทางวิชาการทำหน้าที่ติดตาม กำกับการทำวิจัยของครู ส่งผลให้รู้สถานภาพของการทำวิจัยและปัญหาอุปสรรคในการทำวิจัยของครู ทั้งนี้ผู้บริหารจะได้นำไปวางแผนพัฒนาบุคลากร

3.2.3.3 ระดับภายนอกสถานศึกษา

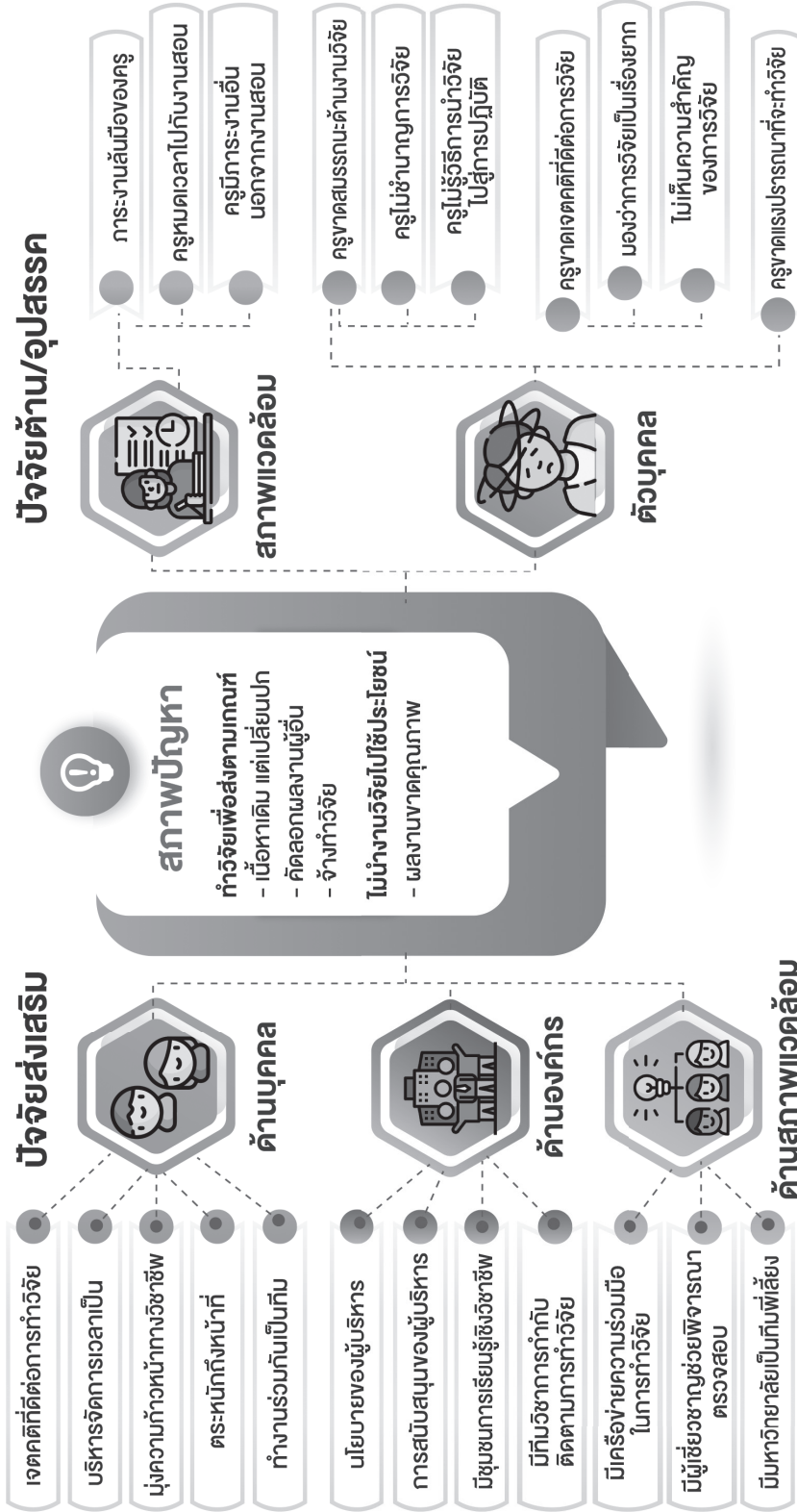
ปัจจัยระดับภายนอกสถานศึกษา หมายถึง หน่วยงานหรือองค์กรที่มีความร่วมมือทั้งเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการกับสถานศึกษา เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาวิทยาลัยในพื้นที่ หน่วยงานในสังกัดของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น ซึ่งสถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากตัวแทนที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในหน่วยงานหรือองค์กรดังกล่าว ใน 3 ลักษณะ ได้แก่ การเป็นเครือข่ายความร่วมมือในการทำวิจัย การมีผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบงานวิจัย และการมีมหาวิทยาลัยเป็นทีมพี่เลี้ยง อธิบายได้ดังนี้

ก) มีเครือข่ายความร่วมมือในการทำวิจัย การมีเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัยในพื้นที่เปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาทักษะการวิจัยผ่านการเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นทีมวิจัยของอาจารย์ในมหาวิทยาลัย การเรียนรู้การทำวิจัยร่วมกับทีมวิจัยทำให้ครูได้หลักการและเทคนิคทำวิจัยที่ถูกต้อง และสามารถนำมาประยุกต์กับการทำวิจัยในชั้นเรียน

ข) มีผู้เชี่ยวชาญช่วยพิจารณาตรวจสอบ การมีผู้เชี่ยวชาญภายนอกมาช่วยอ่าน ช่วยให้ข้อเสนอแนะ และช่วยให้คำแนะนำในแต่ละขั้นตอนการทำวิจัย ทำให้ครูมีทิศทางการทำวิจัยที่ถูกต้อง และถือเป็นการตรวจสอบความถูกต้องและควบคุมคุณภาพของผลงานวิจัยก่อนการเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์

ค) มีมหาวิทยาลัยเป็นทีมพี่เลี้ยง นอกจากมีมหาวิทยาลัยเป็นเครือข่ายที่ทำวิจัยร่วมกันแล้ว โรงเรียนยังได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานภายนอกเป็นพี่เลี้ยงให้คำชี้แนะ ซึ่งเป็นการนำพลังของสถาบันอุดมศึกษามาช่วยพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะการทำวิจัยของครู

กล่าวโดยสรุป ข้อค้นพบในส่วนนี้ฉายภาพให้เห็นถึงสภาพปัญหา อุปสรรค และปัจจัยส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังภาพประกอบ 3-1

ภาพประกอบ 3-1 สภาพปัญหา อุปสรรค และปัจจัยส่งเสริมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

บทที่ 4

ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัย
และการนำงานวิจัย
ทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัย และการนำงานวิจัย ทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

บทที่ 4

บทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาลงสู่การปฏิบัติ ดำเนินการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรกเป็นการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย และส่วนที่สองเป็นการนำเสนอผลการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

4.1 วิธีดำเนินการวิจัย

4.1.1 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย 1) ผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) ครูผู้ปฏิบัติการสอน จาก 5 พื้นที่ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ กรุงเทพฯ และปริมณฑล รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,200 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนแรก สุ่มจังหวัดจาก 4 ภูมิภาค ภูมิภาคละ 3 จังหวัด ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) ภาคเหนือสุ่มได้จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และอุดรดิตถ์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือสุ่มได้จังหวัดอุดรธานี อุบลราชธานี ขอนแก่น ภาคใต้สุ่มได้จังหวัดสงขลา นครศรีธรรมราช และภูเก็ต ภาคกลางสุ่มได้จังหวัดระยอง นครนายก และนครปฐม ส่วนกรุงเทพมหานครเป็นการเลือกแบบเจาะจง

ขั้นตอนที่สอง เลือกเขตพื้นที่การศึกษาของแต่ละจังหวัด โดยในจังหวัดนั้น ๆ จะเลือกเขตพื้นที่การประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่สาม เลือกสถานศึกษาทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา

4.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามสร้างขึ้นเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาลงสู่การปฏิบัติในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามมีจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 10 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของฉันทัน	(จำนวน 9 ข้อ)
ตอนที่ 2 ประสบการณ์การทำงานวิจัยของฉันทัน	(จำนวน 3 ข้อ)
ตอนที่ 3 ฉันทันกับการทำงานวิจัย	(จำนวน 12 ข้อ)
ตอนที่ 4 แนวปฏิบัติของหน่วยงานฉันทัน	(จำนวน 4 ข้อ)
ตอนที่ 5 การสนับสนุนในหน่วยงานฉันทัน	(จำนวน 5 ข้อ)
ตอนที่ 6 บรรยากาศการทำงานในหน่วยงานฉันทัน	(จำนวน 3 ข้อ)
ตอนที่ 7 ความสนใจของฉันทัน	(จำนวน 3 ข้อ)
ตอนที่ 8 การวิจัยในมุมมองของฉันทัน	(จำนวน 9 ข้อ)
ตอนที่ 9 อุปสรรคในการทำวิจัยของฉันทัน	(จำนวน 14 ข้อ)
ตอนที่ 10 นิสัยของฉันทัน	(จำนวน 20 ข้อ)

ลักษณะของเครื่องมือการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ลักษณะแรก เครื่องมือการวิจัยที่ปรับปรุงจากเครื่องมือวัดของผู้อื่น และลักษณะที่สอง เครื่องมือการวิจัยที่นำเครื่องมือวัดของผู้อื่นมาใช้ทั้งฉบับ

4.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ข้อมูลตอบกลับมาที่สมบูรณ์จำนวน 1,541 คน

4.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงบรรยาย ได้แก่ แจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) และการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้น (SEM)

4.2 ผลการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)
df	แทน	ค่าองศาอิสระ (Degree of Freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของกำลังสอง (Mean of Square)
F	แทน	ค่าสถิติที่ได้จากการคำนวณความแปรปรวน (F-Test)
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ (p-value)
MD	แทน	ผลต่างของค่าเฉลี่ย (Mean Difference)
t	แทน	ค่าสถิติที (t-value)
χ^2	แทน	ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square)
GFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index)
AGFI	แทน	ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
CFI	แทน	ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index)
RMSEA	แทน	ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อน โดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation)
SRMR	แทน	ค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (Standard Root Mean Square Residual)
DE	แทน	อิทธิพลทางตรง (Direct Effect)
IE	แทน	อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect)
TE	แทน	อิทธิพลรวม (Total Effect)
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณยกกำลังสอง (Squared Multiple Correlation)

ตัวอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน โดยใช้ตัวอักษรแทนองค์ประกอบย่อย ดังนี้

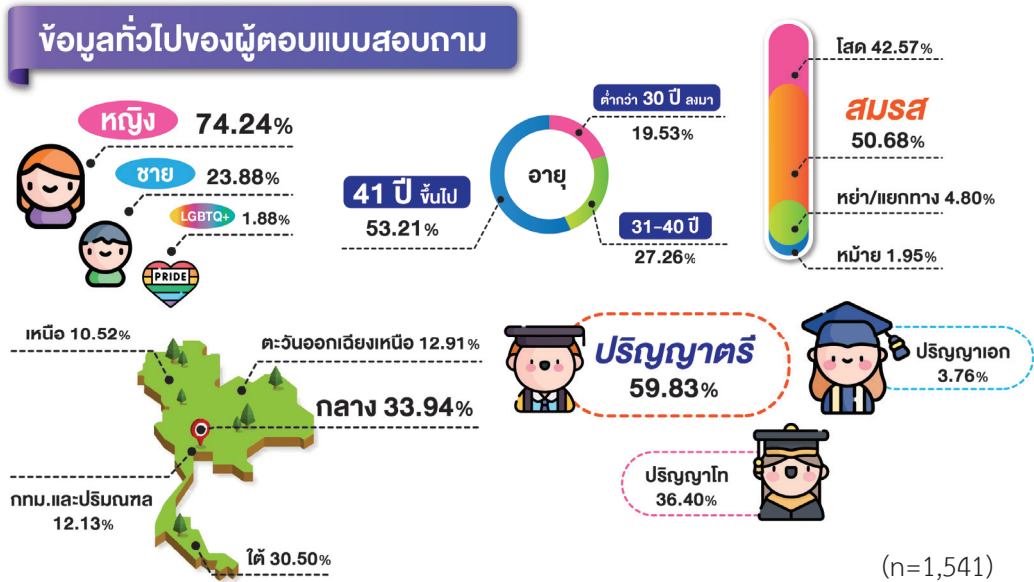
POLI	แทน	นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน
SUPP	แทน	การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน
CLIM	แทน	บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน
INHA	แทน	นิสัยเดิมทางวิชาการ
INTE	แทน	ความสนใจในการศึกษางานวิจัย
ATTU	แทน	เจตคติที่ดีต่อการวิจัย
TREA	แทน	อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ
BEHR	แทน	พฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 12 ตอน ดังนี้

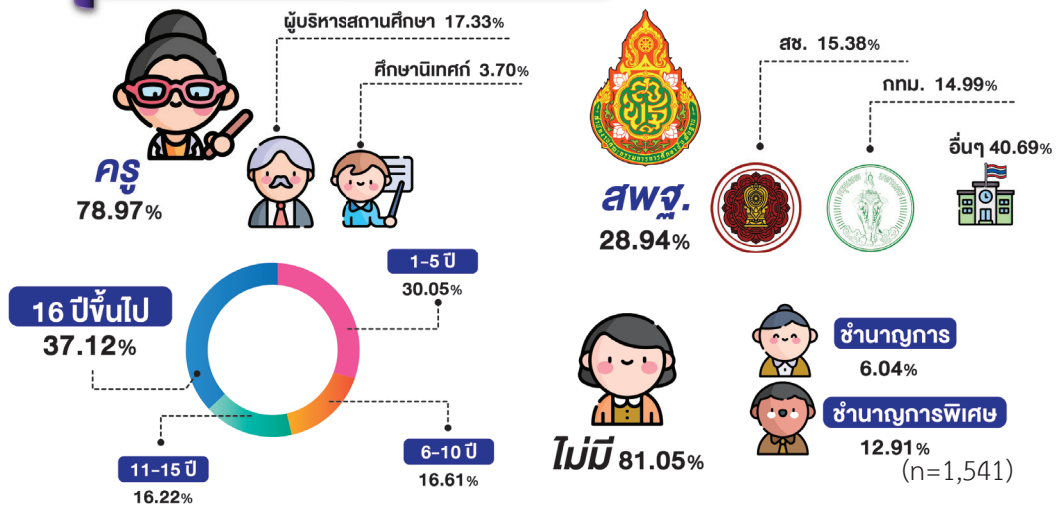
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางการศึกษา

การศึกษาข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งใช้การวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ พบว่า บุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 74.24 อายุ 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 53.21 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 50.68 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 59.12 เป็นบุคลากรทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คิดเป็นร้อยละ 69.04 อยู่ภาคกลางคิดเป็นร้อยละ 33.94 ดังภาพประกอบ 4-1 และ 4-2

ภาพประกอบ 4-1 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางการศึกษา

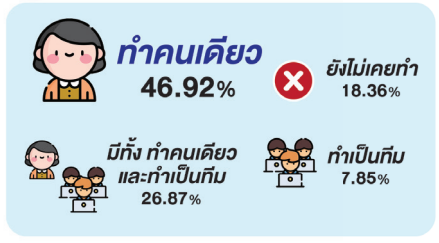
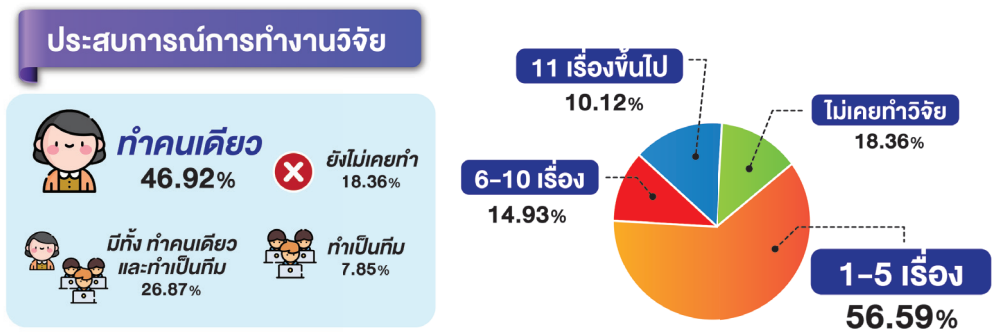
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

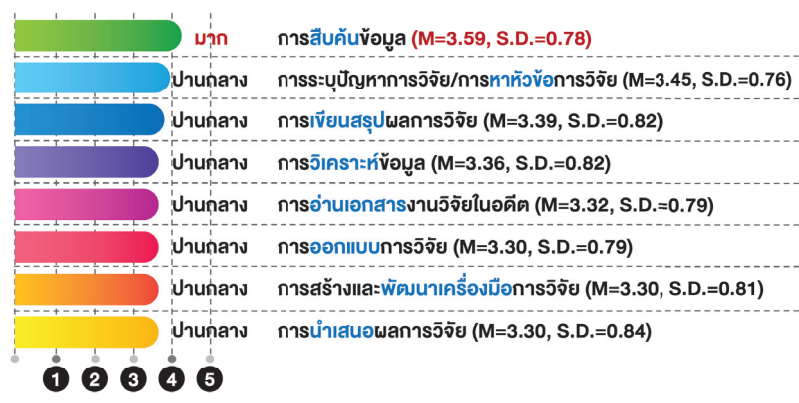
ภาพประกอบ 4-2 ข้อมูลทั่วไปของบุคลากรทางการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาประสบการณ์ทำวิจัย นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานการสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน ความสนใจในการศึกษางานวิจัย อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ นิสัยเดิมทางวิชาการ และพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

ผลการศึกษาจากการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างบุคลากรทางการศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานวิจัยแบบทำคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 46.92 ส่วนใหญ่มีผลงานวิจัยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน รวมจำนวน 1-5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 56.59 บุคลากรทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถในการทำวิจัยภาพรวม เท่ากับ 3.38 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การสืบค้นข้อมูล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M=3.59$ $S.D.=0.78$) ส่วนการออกแบบการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัยและการนำเสนอผลการวิจัย (การพูด การเขียนสั้น ๆ การสรุปด้วยแผนภาพ เป็นต้น) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M=3.30$ $S.D.=0.79, 0.81, 0.84$) ดังภาพประกอบ 4-3

การรับรู้ความสามารถในการทำงานวิจัย
อยู่ในระดับ **ปานกลาง*** ($M=3.38, S.D.=0.68$)

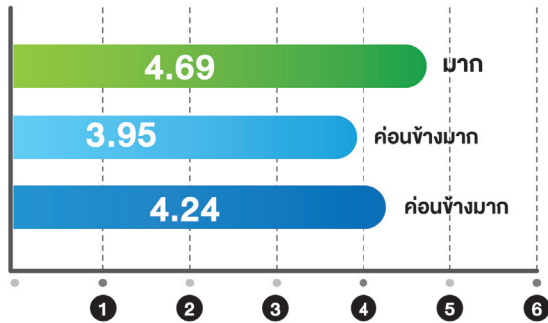
*มี 5 ระดับคือ มากที่สุด / มาก / ปานกลาง / น้อย / น้อยที่สุด (n=1,541)

ภาพประกอบ 4-3 ประสบการณ์ทำวิจัยและการรับรู้ความสามารถในการทำงานวิจัย

นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน ความสนใจในการศึกษางานวิจัย อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ นิสัยเดิมทางวิชาการ และพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

ปัจจัยสถานการณ์ ประกอบไปด้วย นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน พบว่า **การรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน** บุคลากรทางการศึกษามีการรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หน่วยงานมีนโยบายด้านการวิจัยสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นให้ครูทำวิจัยควบคู่กับการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M=4.81$ $S.D.=0.87$) ส่วนหน่วยงานมีนโยบายสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยกับสถาบัน การศึกษาและมหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M=4.49$ $S.D.=1.03$) **การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน** พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.04 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรในสังกัดให้นำผลงานวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M=4.50$ $S.D.=1.06$) ส่วนผู้บริหารลดภาระงานสอน งานบริหาร หรืองานธุรการเพื่อเอื้อต่อการทำวิจัยของบุคลากรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M=3.42$ $S.D.=1.32$) **บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน** พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หน่วยงานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยและนวัตกรรม การเรียนการสอนผ่านชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) หรือการประชุมเสวนาทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M=4.38$ $S.D.=1.07$) ดังภาพประกอบ 4-4

ปัจจัยสภาพแวดล้อม

*มี 6 ระดับคือ มากที่สุด / มาก / ค่อนข้างมาก / ค่อนข้างน้อย / น้อย / น้อยที่สุด

(n=1,541)

ภาพประกอบ 4-4 ปัจจัยสถานการณ์

ปัจจัยภายในบุคคล ประกอบไปด้วย ความสนใจในการศึกษางานวิจัย และนิสัยเดิม ผลการวิจัย พบว่า **ความสนใจในการศึกษางานวิจัย** บุคลากรทางการศึกษามีความสนใจในการศึกษางานวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรทางการศึกษาอ่านและสืบค้นงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลทางวิชาการ เช่น เอกสารงานวิจัย วารสารวิชาการ และฐานข้อมูลงานวิจัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (M=4.67 S.D.=0.85) **นิสัยเดิมทางวิชาการ** พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีนิสัยเดิมทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรทางการศึกษารู้สึกกังวล ถ้าปล่อยให้ งานวิชาการค้างค้ำมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (M=4.77 S.D.=0.95) ส่วนการทำกิจกรรมอื่น ๆ ทำให้บุคลากรทางการศึกษาพอใจมากกว่าการทำกิจกรรมทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (M=3.08 S.D.=1.19) ดังภาพประกอบ 4-5

การรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน

[M=4.69, S.D.=0.78]

หน่วยงานมีนโยบายด้านการวิจัยสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษานั้นให้ครูทำวิจัย ควบคู่กับการเรียนการสอน

อยู่ในระดับ**มาก*** [M=4.81, S.D.=0.87]

หน่วยงานมีนโยบายสนับสนุนความร่วมมือทางวิชาการ

และการวิจัยกับสถาบันการศึกษา และมหาวิทยาลัย

อยู่ในระดับ**ค่อนข้างมาก*** [M=4.49, S.D.=1.03]

การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน

[M=3.95, S.D.=1.04]

ผู้บริหารส่งเสริมบุคลากรในสังกัดให้นำผลงานวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน

อยู่ในระดับ**ค่อนข้างมาก*** [M=4.50, S.D.=1.06]

ผู้บริหารลดภาระงานสอน งานบริหาร หรืองานธุรการ เพื่อเอื้อต่อการทำวิจัยของบุคลากร

อยู่ในระดับ**ค่อนข้างน้อย*** [M=3.42, S.D.=1.32]

การรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน

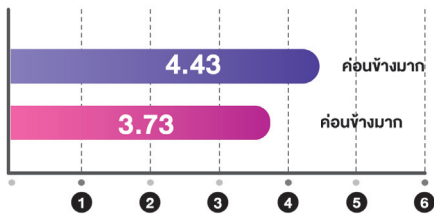
[M=4.24, S.D.=0.97]

หน่วยงานมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำวิจัยและนวัตกรรม การเรียนการสอน ผ่านชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) หรือการประชุมเสวนาทักษะวิชาการ

อยู่ในระดับ**ค่อนข้างมาก*** [M=4.38, S.D.=1.07]

ปัจจัยภายในบุคคล

*มี 6 ระดับคือ มากที่สุด / มาก / ค่อนข้างมาก /
ค่อนข้างน้อย / น้อย / น้อยที่สุด

(n=1,541)

ภาพประกอบ 4-5 ปัจจัยภายในบุคคล

ความสนใจในการศึกษางานวิจัย

[M=4.43, S.D.=0.85]

นิสัยเดิมทางวิชาการ

[M=3.73, S.D.=0.68]

ความรู้สึกกังวล ถ้าปล่อยให้งานวิชาการค้างคั้ง
อยู่ในระดับมาก* [M=4.77, S.D.=0.95]

ความรู้สึกพอใจการทำกิจกรรมอื่น ๆ มากกว่า
การทำกิจกรรมทางวิชาการ

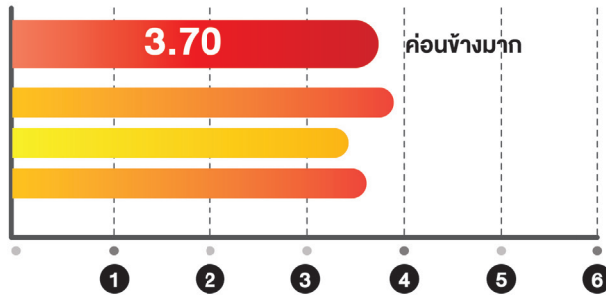
อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย*

[M=3.08, S.D.=1.19]

อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ

พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีการรับรู้
อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34
มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อุปสรรคด้าน
วัฒนธรรมองค์กรที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (M=3.53 S.D.=1.09) เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า การได้รับมอบหมายภาระงานมากเกินไปทำให้บุคลากรทางการศึกษาไม่มีเวลา
อ่านงานวิจัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (M=3.93 S.D.=1.35) อุปสรรคด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.12 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า บุคลากรทางการศึกษาไม่มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ร่วมงานที่มีความรู้
ด้านการวิจัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (M=3.68 S.D.=1.30) อุปสรรคด้านลักษณะงานวิจัยและเผยแพร่
การวิจัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.03 อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเข้าใจยาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
(M=3.61 S.D.=1.29) รองลงมาคือ รายงานวิจัยหรือบทความวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่ช้า (M=3.54
S.D.=1.24) ดังภาพประกอบ 4-6

การรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ

การรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ [$M=3.34$, $S.D.=0.93$]

- ผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ (individual)
[$M=3.12$, $S.D.=1.01$]
- วัฒนธรรมองค์กรที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ (setting)
[$M=3.53$, $S.D.=1.09$]
- ลักษณะงานวิจัยและเผยแพร่การวิจัย (research & presentation)
[$M=3.38$, $S.D.=1.03$]

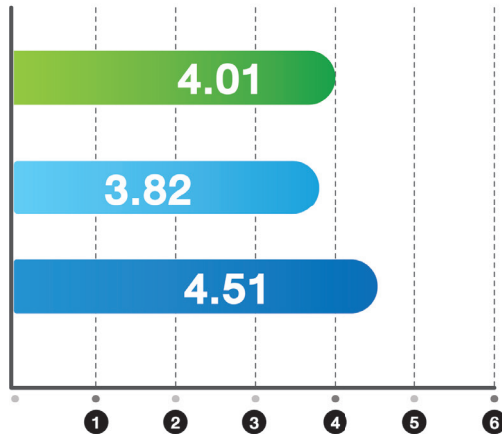
(n=1,541)

ภาพประกอบ 4-6 การรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ

พฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M=4.51$ $S.D.=0.75$) รองลงมาคือ ด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($M=4.01$ $S.D.=0.51$) ส่วนด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M=3.82$ $S.D.=0.87$) ตามลำดับ ดังภาพประกอบ 4-7

พฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

ระดับค่อนข้างมาก [M=4.15, S.D.=0.55]

*มี 6 ระดับคือ มากที่สุด / มาก / ค่อนข้างมาก /
ค่อนข้างน้อย / น้อย / น้อยที่สุด

(n=1,541)

ด้านการสร้างองค์ความรู้ทางการศึกษา
[M=4.01, S.D.=0.51]
ส่วน **น้อย** ที่จินกำหนดปัญหาวิจัยตามที่สนใจ
[M=2.22, S.D.=0.85]
แต่ส่วน **มาก** จินปฏิบัติตามแผนการดำเนินการวิจัยที่วางไว้
[M=4.76, S.D.=0.75]

ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้ทางการศึกษา
[M=3.82, S.D.=0.87]
ค่อนข้างน้อย ที่จะเปิดเผยองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย
เพื่อความร่วมมือในการทำงาน
[M=3.45, S.D.=1.33]

**ด้านการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้
ทางการศึกษา** [M=4.51, S.D.=0.75]
คนรอบข้าง **ค่อนข้างมาก** บอกว่า "ฉันเป็นผู้ที่ใช้ประโยชน์
จากงานวิจัยในการทำงาน"
[M=4.21, S.D.=1.02]
และส่วน **มาก** จินพัฒนาผู้เรียน หรืองานในหน้าที่
โดยอ้างอิง
ผลการวิจัยของวันหรือของเพื่อนร่วมงาน
[M=4.66, S.D.=0.81]

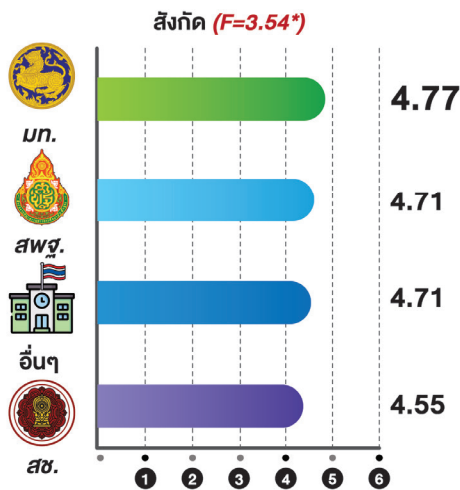
ภาพประกอบ 4-7 พฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากร ทางการศึกษา จำแนกตามสังกัด

ผลการศึกษาการรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษา
จำแนกตามสังกัด พบว่า บุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(สพฐ.) มีการรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71
มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.76 บุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน (สช.) มีการรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.55 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัด
กรุงเทพมหานคร (กทม.) มีการรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 4.77 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 บุคลากรทางการศึกษาสังกัดอื่น ๆ มีการรับรู้
นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 0.79

ผลการเปรียบเทียบการรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามสังกัด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีสังกัดแตกต่างกันมีการรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=3.54$ $df=3$ $p=.01$) และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) โดยพบว่า บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) และโรงเรียนสังกัดอื่น ๆ มีการรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ส่วนบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีการรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-8

ผลการเปรียบเทียบการรับรู้นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษา

**บุคลากรทางการศึกษาที่อยู่
สังกัดต่างกัน
มีการรับรู้นโยบายด้านการวิจัย
ของหน่วยงาน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05
($F=3.54^*$)**

*แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 4-8 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้นโยบายด้านการวิจัย
ของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากร ทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง สังกัด และภูมิภาค

จำแนกตาม ตำแหน่งงาน บุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานผู้บริหารสถานศึกษา มีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 ส่วนบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานครู มีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.06 และบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งศึกษานิเทศก์ มีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.18 **ผลการเปรียบเทียบการสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามตำแหน่งงาน** โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันมีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=6.50$ $df=2$ $p=.00$) และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งศึกษานิเทศก์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-9

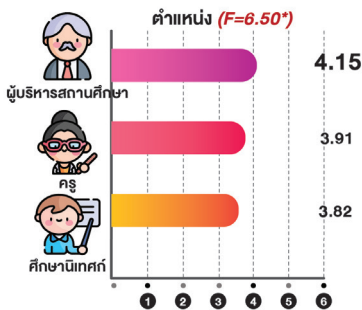
จำแนกตาม สังกัด บุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.09 บุคลากรทางการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) มีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.12 บุคลากรทางการศึกษาสังกัดอื่น ๆ มีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.99 **ผลการเปรียบเทียบการสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามสังกัด** โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีสังกัดแตกต่างกันมีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=4.48$ $df=3$ $p=.00$) และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

ส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-9

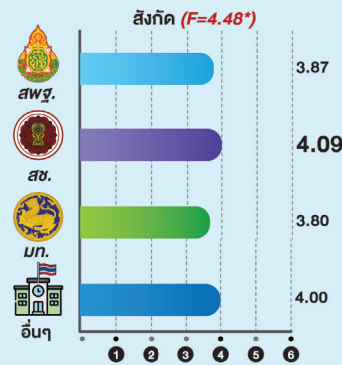
จำแนกตาม ภูมิภาค บุคลากรทางการศึกษาภาคกลางมีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 บุคลากรทางการศึกษาภาคใต้มีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 บุคลากรทางการศึกษาภาคเหนือมีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 บุคลากรทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.13 บุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมากเท่ากับ 3.83 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.06 **ผลการเปรียบเทียบการสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน ของบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามภูมิภาค** โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีภาคแตกต่างกันมีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=4.08$ $df=4$ $p=.00$) และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาภาคเหนือมีการรับรู้การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือและบุคลากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-9

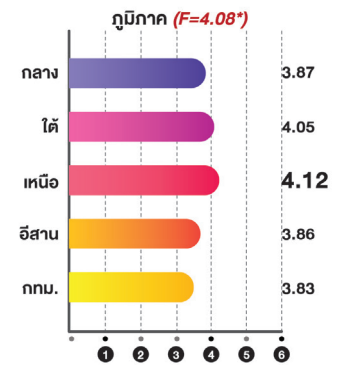
ผลการเปรียบเทียบการสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษา

บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีการรับรู้อุปสรรคสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (F=6.50*)

บุคลากรทางการศึกษาที่อยู่สังกัดต่างกัน มีการรับรู้อุปสรรคด้านการวิจัยของหน่วยงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (F=4.48*)

บุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ภูมิภาคต่างกัน มีการรับรู้อุปสรรคด้านการวิจัยของหน่วยงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 (F=4.08*)

*แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 4-9 ผลการเปรียบเทียบการสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบบรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตาม สังกัด อายุราชการ และภูมิภาค

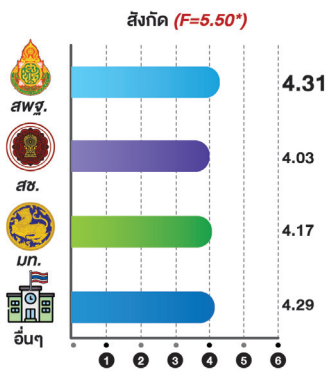
จำแนกตาม สังกัด บุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 บุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.04 บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94 บุคลากรทางการศึกษาสังกัดอื่น ๆ มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.98 **ผลการเปรียบเทียบบรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามสังกัด** โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีสังกัดแตกต่างกันมีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F=5.50 df=3 p=.00) และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟร์โรน (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-10

จำแนกตาม อายุราชการ บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 1-5 ปี มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 6-10 ปี มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.98 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 11-15 ปี มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.99 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 16-20 ปี มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.98 **ผลการเปรียบเทียบบรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษา** จำแนกตามอายุราชการ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุราชการแตกต่างกันมีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=5.21$ $df=3$ $p=.00$) และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 1-5 ปี มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษาสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 16-20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-10

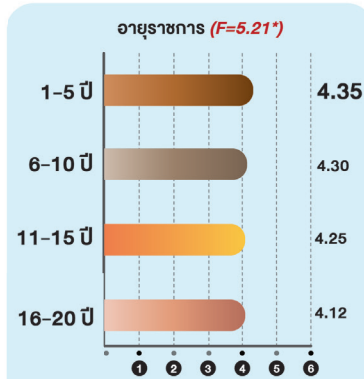
จำแนกตาม ภูมิภาค บุคลากรทางการศึกษาภาคกลางมีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.92 บุคลากรทางการศึกษาภาคใต้ มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.99 บุคลากรทางการศึกษาภาคเหนือมีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 บุคลากรทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.03 บุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.98 **ผลการเปรียบเทียบบรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามภูมิภาค** โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีภาคแตกต่างกัน มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=3.18$ $df=4$ $p=.01$) และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาภาคเหนือมีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานครและปริมณฑลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-10

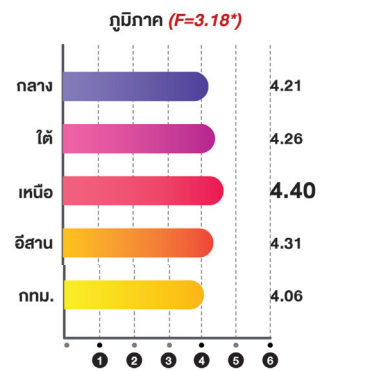
ผลการเปรียบเทียบการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานของบุคลากรทางการศึกษา

บุคลากรทางการศึกษาที่อยู่
สังกัดต่างกัน มีการรับรู้บรรยากาศ
การวิจัยของหน่วยงาน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 (F=5.50*)

บุคลากรทางการศึกษาที่มี
อายุราชการต่างกัน
มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัย
ของหน่วยงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 (F=5.21*)

บุคลากรทางการศึกษาที่อยู่
ภูมิภาคต่างกัน
มีการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 (F=3.18*)

*แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

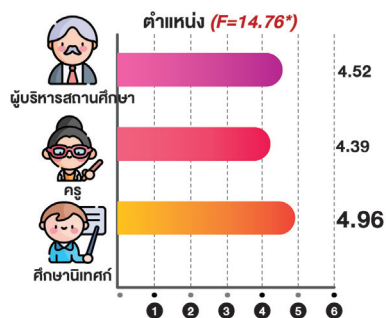
ภาพประกอบ 4-10 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน

ตอนที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการศึกษางานวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง และภูมิภาค

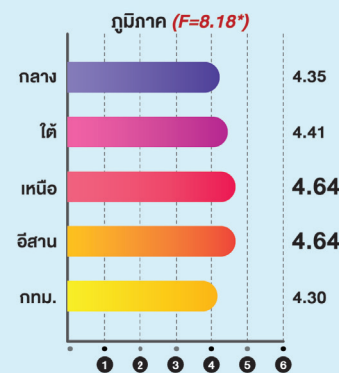
จำแนกตาม ตำแหน่ง บุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานผู้บริหารสถานศึกษามีความสนใจในการศึกษางานวิจัยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 ส่วนบุคลากรทางการศึกษตำแหน่งงานครูมีความสนใจในการศึกษางานวิจัยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 และบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานศึกษานิเทศก์มีความสนใจ ในการศึกษางานวิจัยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.96 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 **ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการศึกษางานวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง** โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันมีความสนใจในการศึกษางานวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (F=14.76 df=2 p=.00) และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนเฟอร์รอนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษตำแหน่งศึกษานิเทศก์มีความสนใจในการศึกษางานวิจัยสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษตำแหน่งครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-11

จำแนกตาม ภูมิภาค บุคลากรทางการศึกษาภาคกลางมีความสนใจในการศึกษางานวิจัยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86 บุคลากรทางการศึกษาภาคใต้มีความสนใจในการศึกษางานวิจัยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.84 บุคลากรทางการศึกษาภาคเหนือมีความสนใจในการศึกษางานวิจัยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.75 บุคลากรทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความสนใจในการศึกษางานวิจัยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 บุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีความสนใจในการศึกษางานวิจัยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.85 **ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการศึกษางานวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามภูมิภาค** โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีภาคแตกต่างกันมีความสนใจในการศึกษางานวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=8.18$ $df=4$ $p=.00$) และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาภาคเหนือและบุคลากรการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความสนใจในการศึกษางานวิจัยสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาภาคกลางและบุคลากรกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-11

ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการศึกษางานวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา

บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความสนใจในการศึกษางานวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=14.76^*$)

บุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ภูมิภาคต่างกัน มีความสนใจในการศึกษางานวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=8.18^*$)

*แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 4-11 ผลการเปรียบเทียบความสนใจในการศึกษางานวิจัย

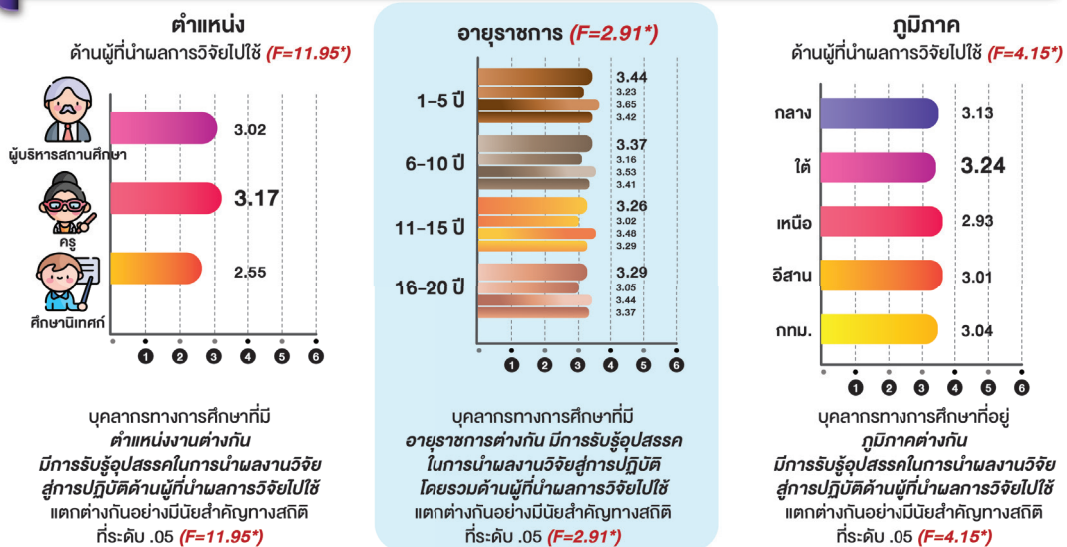
ตอนที่ 7 ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่ดีต่อการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง อายุราชการ และภูมิภาค

จำแนกตาม ตำแหน่ง บุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานผู้บริหารสถานศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 ส่วนบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานครูมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68 และบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานศึกษานิเทศก์มีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.82 **ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง** โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวม ($F=20.99$ $df=2$ $p=.00$) และทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านการรู้จัก ($F=13.20$ $df=2$ $p=.00$) ด้านความรู้สึกรู้สึก ($F=20.83$ $df=2$ $p=.00$) และด้านความพร้อมที่จะกระทำ ($F=11.21$ $df=2$ $p=.00$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งศึกษานิเทศก์มีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวมสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-12

จำแนกตาม อายุราชการ บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 1-5 ปีมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 6-10 ปีมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 11-15 ปีมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 16-20 ปีมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 **ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามอายุราชการ** โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุราชการแตกต่างกันมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวม ($F=3.76$ $df=3$ $p=.01$) และด้านความรู้สึกรู้สึก ($F=4.51$ $df=3$ $p=.00$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการรู้จัก ($F=1.72$ $df=3$ $p=.16$) และด้านความพร้อมที่จะกระทำ ($F=2.29$ $df=3$ $p=.08$) มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 16-24 ปี มีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวมสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 1-5 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-12

จำแนกตาม ภูมิภาค บุคลากรทางการศึกษาภาคกลางมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.67 บุคลากรทางการศึกษาภาคใต้มีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64 บุคลากรทางการศึกษาภาคเหนือมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.78 บุคลากรทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 บุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.70 ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามภูมิภาค โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวพบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีภาคแตกต่างกันมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวม ($F=3.62$ $df=4$ $p=.01$) และทุกด้าน ประกอบด้วยด้านความรู้คิด ($F=2.84$ $df=4$ $p=.02$) ด้านความรู้ลึก ($F=3.14$ $df=4$ $p=.01$) และด้านความพร้อมที่จะทำ ($F=3.39$ $df=4$ $p=.01$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟรีนีย์ (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัยโดยรวมสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาภาคกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-12

ผลการเปรียบเทียบการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

*แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 4-12 ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่ดีต่อการวิจัย

ตอนที่ 8 ผลการเปรียบเทียบอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง อายุราชการ และภูมิภาค

จำแนกตาม ตำแหน่ง บุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานผู้บริหารสถานศึกษา มีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 ส่วนบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานครู มีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94 และบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานศึกษานิเทศก์ มีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94 **ผลการเปรียบเทียบอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง** โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันมีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวม ไม่แตกต่างกัน ($F=2.44$ $df=2$ $p=.09$) ส่วนการรับรู้อุปสรรคในการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ ($F=11.95$ $df=2$ $p=.00$) พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า บุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครูมีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งศึกษานิเทศก์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-13

จำแนกตาม อายุราชการ บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 1-5 ปีมีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.98 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 6-10 ปีมีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.91 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 11-15 ปี มีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 16-20 ปีมีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.90 **ผลการเปรียบเทียบอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามอายุราชการ** โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุราชการแตกต่างกันมีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวม ($F=2.91$ $df=3$ $p=.03$) และรายด้าน ประกอบด้วย ด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ ($F=3.79$ $df=3$ $p=.01$) ด้านวัฒนธรรมองค์กรที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ ($F=3.38$ $df=3$ $p=.02$)

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านลักษณะงานวิจัยและเผยแพร่การวิจัย ($F=0.97$ $df=3$ $p=.41$) มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนีย์ (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 1-5 ปีมีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 11-15 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-13

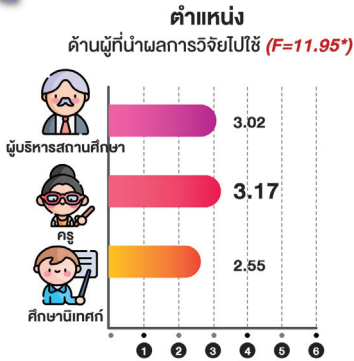
จำแนกตาม ภูมิภาค บุคลากรทางการศึกษาภาคกลางมีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.93 บุคลากรทางการศึกษาภาคใต้มีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.97 บุคลากรทางการศึกษาภาคเหนือมีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.28 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.94 บุคลากรทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.95 บุคลากรทางการศึกษารุงเทพมหานครและปริมณฑลมีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.86

ผลการเปรียบเทียบอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

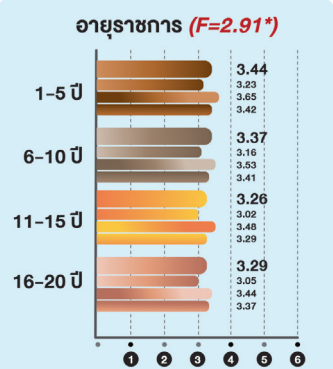
จำแนกตามภูมิภาค โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีภาคแตกต่างกันมีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ ($F=4.15$ $df=4$ $p=.00$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนีย์ (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาภาคใต้มีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้สูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาภาคเหนืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-13

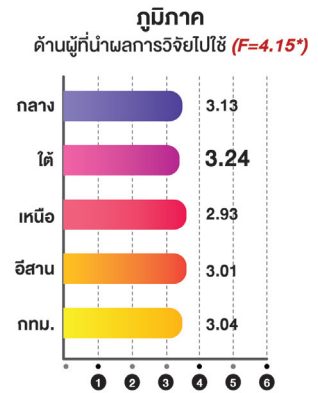
ผลการเปรียบเทียบการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($F=11.95^*$)

บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุราชการต่างกัน มีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ โดยรวมด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($F=2.91^*$)

บุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ภูมิภาคต่างกัน มีการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ($F=4.15^*$)

*แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 4-13 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้อุปสรรคในการนำเสนอผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ

ตอนที่ 9 ผลการเปรียบเทียบนิสัยเดิมทางวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง อายุราชการ และภูมิภาค

จำแนกตาม ตำแหน่ง บุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานผู้บริหารสถานศึกษามีนิสัยเดิมทางวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 ส่วนบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานครูมีนิสัยเดิมทางวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.63 และบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานศึกษานิเทศก์มีนิสัยเดิมทางวิชาการ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.81 **ผลการเปรียบเทียบนิสัยเดิมทางวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง** โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันมีนิสัยเดิมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=47.79$ $df=2$ $p=.00$) โดยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งศึกษานิเทศก์มีนิสัยเดิมทางวิชาการสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-14

จำแนกตาม อายุราชการ บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 1-5 ปี มีนិสัยเดิมทางวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.61 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 6-10 ปี มีนិสัยเดิมทางวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.65 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 11-15 ปี มีนิสัยเดิมทางวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 16-20 ปี มีนิสัยเดิมทางวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66

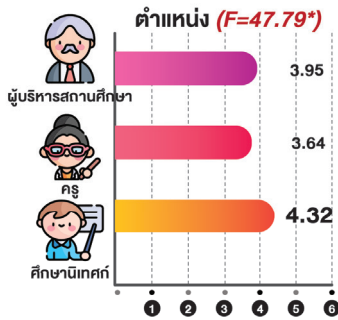
ผลการเปรียบเทียบนិสัยเดิมทางวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามอายุราชการ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุราชการแตกต่างกัน มีนิสัยเดิมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=18.30$ $df=3$ $p=.00$) โดยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 11-15 ปีและบุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 16-20 ปี มีนิสัยเดิมทางวิชาการของบุคลากรทางการศึกษาสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 1-5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-14

จำแนกตาม ภูมิภาค บุคลากรทางการศึกษาภาคกลางมีนิสัยเดิมทางวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69 บุคลากรทางการศึกษาภาคใต้มีนิสัยเดิมทางวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60 บุคลากรทางการศึกษาภาคเหนือ มีนิสัยเดิมทางวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.74 บุคลากรทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีนิสัยเดิมทางวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.73 บุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีนิสัยเดิมทางวิชาการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.68

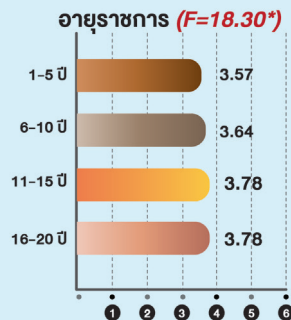
ผลการเปรียบเทียบนิสัยเดิมทางวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามภูมิภาค โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีภาคแตกต่างกันมีนิสัยเดิมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=3.46$ $df=4$ $p=.01$) โดยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีนิสัยเดิมทางวิชาการสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาภาคอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-14

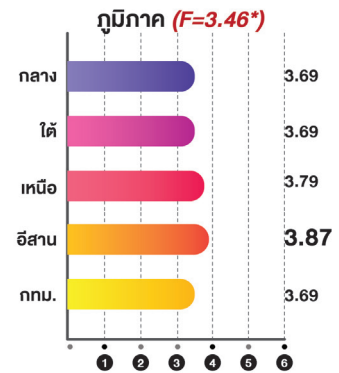
ผลการเปรียบเทียบนิสัยเดิมทางวิชาการของบุคลากรทางการศึกษา

บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีนิสัยเดิมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=47.79^*$)

บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุราชการต่างกัน มีนิสัยเดิมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=18.30^*$)

บุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ภูมิภาคต่างกัน มีนิสัยเดิมทางวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=3.46^*$)

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 4-14 ผลการเปรียบเทียบนิสัยเดิมทางวิชาการ

ตอนที่ 10 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง สังกัด อายุราชการและภูมิภาค

จำแนกตาม ตำแหน่ง บุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานผู้บริหารสถานศึกษา มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 ส่วนบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานครูมีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 และบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งงานศึกษานิเทศก์มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.69

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันมีพฤติกรรมการทำวิจัย และนำงานวิจัยทางการศึกษาลงสู่การปฏิบัติโดยรวม ($F=23.21$ $df=2$ $p=.00$) และทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=9.41$ $df=2$ $p=.00$) ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=21.87$ $df=2$ $p=.00$) และด้านการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=10.78$ $df=2$ $p=.00$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

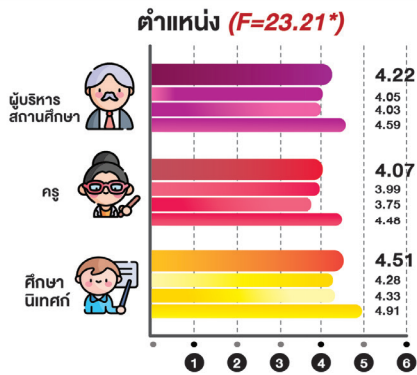
โดยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งศึกษานิเทศก์มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครู ส่วนบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-15

จำแนกตามสังกัด บุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.53 บุคลากรทางการศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร (กทม.) มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 บุคลากรทางการศึกษาสังกัดอื่น ๆ มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามสังกัด โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีสังกัดแตกต่างกันมีพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวม ($F=2.35$ $df=3$ $p=.07$) และทุกด้าน ประกอบด้วย ด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=1.69$ $df=3$ $p=.17$) ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=2.42$ $df=3$ $p=.07$) และด้านการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=2.18$ $df=3$ $p=.09$) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังภาพประกอบ 4-15

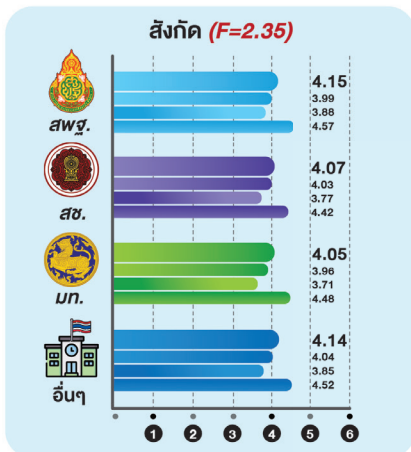

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

พฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ (F=23.21*)

- ด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา (F=9.41*)
- ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา (F=21.87*)
- ด้านการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา (F=10.78*)

บุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ **สังกัดต่างกัน** มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวม และทุกด้าน **แตกต่างกันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ (F=2.35)**

*แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 4-15 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ จำแนกตามตำแหน่งและสังกัด

จำแนกตาม อายุราชการ บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 1-5 ปี มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.48 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 6-10 ปี มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 บุคลากรทางการศึกษา อายุราชการ 11-15 ปี มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.59 บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 16-20 ปี มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.60

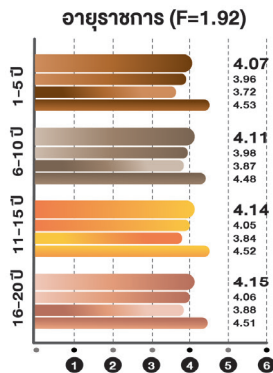
ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามอายุราชการ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวพบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุราชการแตกต่างกันมีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=4.29$ $df=3$ $p=.00$) และด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=3.13$ $df=3$ $p=.03$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟโรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 16-20 ปี มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษาสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 1-5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 16-20 ปี มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษาสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาอายุราชการ 1-5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-16

จำแนกตาม ภูมิภาค บุคลากรทางการศึกษาภาคกลางมีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.54 บุคลากรทางการศึกษาภาคใต้มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 บุคลากรทางการศึกษา ภาคเหนือมีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.57 บุคลากรทางการศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 บุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 **ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรม**

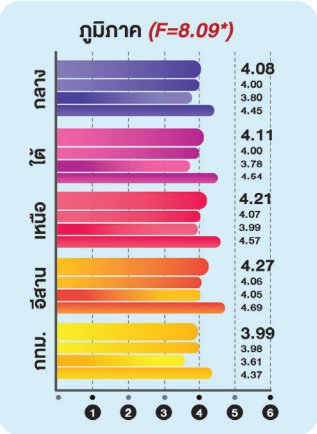
การทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามภูมิภาค โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว พบว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีภาคแตกต่างกันมีพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวม ($F=8.09$ $df=4$ $p=.00$) และรายด้าน ประกอบด้วย ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=8.25$ $df=4$ $p=.00$) และด้านการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=5.75$ $df=4$ $p=.00$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของบอนโฟรนี (Bonferroni Method) พบว่า บุคลากรทางการศึกษาภาคเหนือและบุคลากรทางการศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติโดยรวมสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษากรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังภาพประกอบ 4-16

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

พฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ($F=1.92$)

- ด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=4.29^*$)
- ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=3.13^*$)
- ด้านการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=0.25$)

พฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ($F=8.09^*$)

- ด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=1.35$)
- ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=8.25^*$)
- ด้านการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา ($F=5.75^*$)

*แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 4-16 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ จำแนกตามอายุราชการและภูมิภาค

ตอนที่ 11 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยสภาพแวดล้อม ปัจจัยภายในบุคคล อุปสรรค ในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ และปัจจัยพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการ ศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

11.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของบุคลากรทางการศึกษา

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของบุคลากรทางการศึกษา
ดังตาราง 4-1 พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมของบุคลากรทางการศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา
มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.55-0.65 โดยการสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน
(SUPP) กับบรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน (CLIM) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ
0.65 ส่วนนโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน (POLI) กับการสนับสนุนด้านการวิจัยของ
หน่วยงาน (SUPP) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.55

ตาราง 4-1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยสภาพแวดล้อมของบุคลากรทางการศึกษา
(n=1,541)

ปัจจัยสภาพแวดล้อม	POLI	SUPP	CLIM
POLI	1.00		
SUPP	0.55*	1.00	
CLIM	0.62*	0.65*	1.00

Bartlett's Test: $\chi^2=1696.34$ df=3 p=.00 KMO=0.71
Measure of Sampling Adequacy (MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-0.74

*p<.05

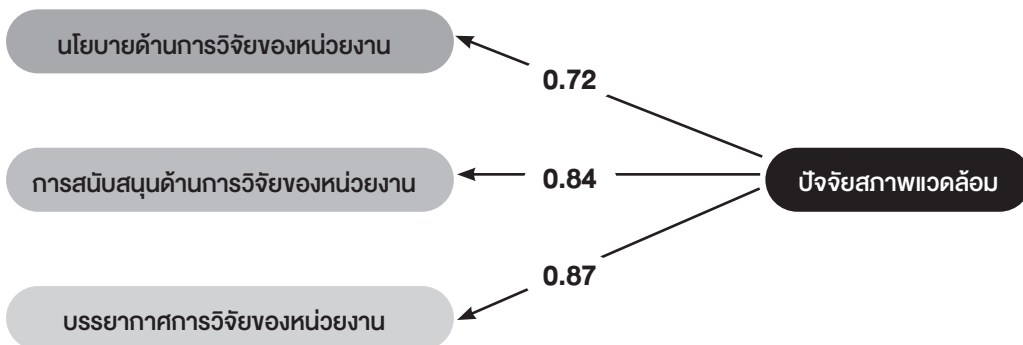
11.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยสภาพแวดล้อมของบุคลากรทางการศึกษา

โมเดลการวัดปัจจัยสภาพแวดล้อมของบุคลากรทางการศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=1.52$ df=1 p=.22 GFI=0.9 AGFI=1.00 CFI=1.00 RMSEA=0.02 SRMR=0.01) ซึ่งปัจจัยสภาพแวดล้อม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.72-0.87 ซึ่งทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบรรยากาศการวิจัยของหน่วยงานมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.87 มีความแปรผันร่วมกับปัจจัยสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 76) รองลงมาคือ การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.74 มีความแปรผันร่วมกับปัจจัยสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 55) ส่วนนโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.72 มีความแปรผันร่วมกับปัจจัยสภาพแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 52) ตามลำดับ ดังตาราง 4-2 และภาพประกอบ 4-17

ตาราง 4-2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปัจจัยสภาพแวดล้อมของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541)

ปัจจัยสภาพแวดล้อม	SC	SE	t	CR
นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน	0.72	0.02	29.74*	0.52
การสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน	0.74	0.02	32.06*	0.55
บรรยากาศการวิจัยของหน่วยงาน	0.87	0.02	37.51*	0.76

$\chi^2=1.52$ df=1 p=.22 GFI=0.9 AGFI=1.00 CFI=1.00 RMSEA=0.02 SRMR=0.01
*p<.05

$\chi^2=1.52$ df=1 p=.22 GFI=0.9 AGFI=1.00 CFI=1.00 RMSEA=0.02 SRMR=0.01

ภาพประกอบ 4-17 โมเดลการวัดปัจจัยสภาพแวดล้อมของบุคลากรทางการศึกษา

11.3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยภายในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยภายในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา ดังตาราง 4-3 พบว่า นิสัยเดิมทางวิชาการ (INHA) กับความสนใจในการศึกษางานวิจัย (INTE) มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.39

ตาราง 4-3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ปัจจัยภายในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541)

ปัจจัยภายในบุคคล	INHA	INTE
INHA	1.00	
INTE	0.39*	1.00

Bartlett's Test: $\chi^2=251.06$ df=1 p=.00 KMO=0.50
Measure of Sampling Adequacy (MSA) มีค่าเท่ากับ 0.50

*p<.05

11.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยภายในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา

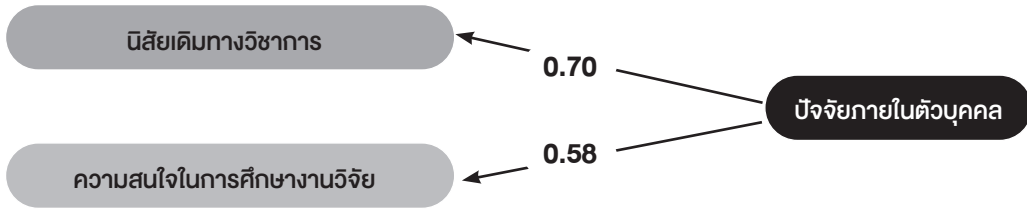
โมเดลการวัดปัจจัยภายในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=1.97$ df=1 p=.16 GFI=1.00 AGFI=1.00 CFI=1.00 RMSEA=0.02 SRMR=0.02) ซึ่งปัจจัยภายในบุคคล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.58-0.70 ซึ่งทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสัยเดิมทางวิชาการ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.70 มีความแปรผันร่วมกับปัจจัยภายในบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 50) ส่วนความสนใจในการศึกษางานวิจัย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.58 มีความแปรผันร่วมกับปัจจัยภายในบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 34) ตามลำดับ ดังตาราง 4-4 และภาพประกอบ 4-18

ตาราง 4-4 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันปัจจัยภายในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541)

ปัจจัยภายในบุคคล	SC	SE	t	CR
นิสัยเดิมทางวิชาการ	0.70	0.03	29.92*	0.50
ความสนใจในการศึกษางานวิจัย	0.58	0.03	20.73*	0.34

$\chi^2=1.97$ df=1 p=.16 GFI=1.00 AGFI=1.00 CFI=1.00 RMSEA=0.02 SRMR=0.02

*p<.05

$\chi^2=1.97$ df=1 p=.16 GFI=1.00 AGFI=1.00 CFI=1.00 RMSEA=0.02 SRMR=0.02

ภาพประกอบ 4-18 โมเดลการวัดปัจจัยภายในบุคคลของบุคลากรทางการศึกษา

11.5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา ดังตาราง 4-5 พบว่า อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.65-0.73 โดยอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ (TUSE) กับอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านลักษณะงานวิจัยและเผยแพร่การวิจัย (TPRE) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.73 ส่วนอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ (TUSE) กับอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านวัฒนธรรมองค์กรที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ (TCUL) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.65

ตาราง 4-5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541)

ปัจจัยภายในบุคคลตามสถานการณ์	TUSE	TCUL	TPRE
TUSE	1.00		
TCUL	0.65*	1.00	
TPRE	0.73*	0.72*	1.00

Bartlett's Test: $\chi^2=2385.10$ df=3 p=.00 KMO=0.73
Measure of Sampling Adequacy (MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.69-0.76

*p<.05

11.6 การวิเคราะห์องค์ประกอบอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

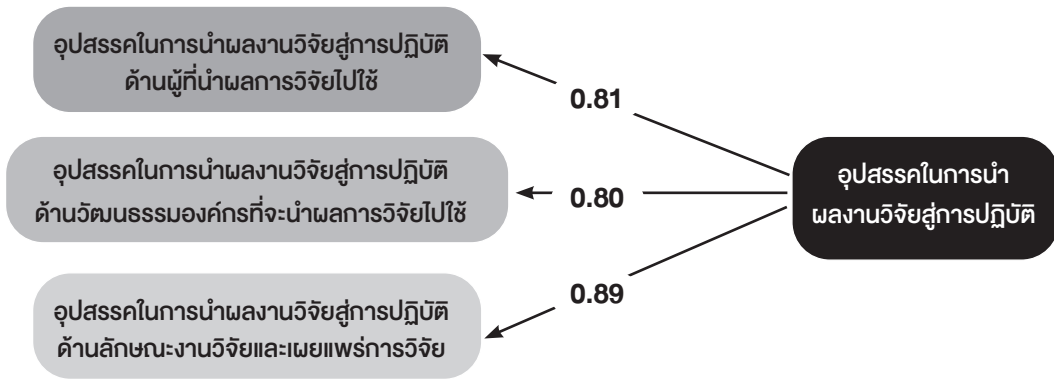
โมเดลการวัดอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิง ($\chi^2=0.12$ $df=1$ $p=.72$ $GFI=1.00$ $AGFI=1.00$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.00$ $SRMR=0.00$) ซึ่งอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.80-0.89 ซึ่งทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านลักษณะงานวิจัยและเผยแพร่การวิจัย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.89 มีความแปรผันร่วมกับอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 80) รองลงมาคือ อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.81 มีความแปรผันร่วมกับอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 66) ส่วนอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านวัฒนธรรมองค์กรที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.80 มีความแปรผันร่วมกับอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 65) ตามลำดับ ดังตาราง 4-6 และภาพประกอบ 4-19

ตาราง 4-6 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541)

อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ	SC	SE	t	CR
อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้	0.81	0.02	36.50*	0.66
อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านวัฒนธรรมองค์กรที่จะนำผลการวิจัยไปใช้	0.80	0.02	37.22*	0.65
อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านลักษณะงานวิจัยและเผยแพร่การวิจัย	0.89	0.02	42.02*	0.80

$\chi^2=0.12$ $df=1$ $p=.72$ $GFI=1.00$ $AGFI=1.00$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.00$ $SRMR=0.00$

* $p<.05$

$\chi^2=0.12$ $df=1$ $p=.72$ $GFI=1.00$ $AGFI=1.00$ $CFI=1.00$ $RMSEA=0.00$ $SRMR=0.00$

ภาพประกอบ 4-19 โมเดลการวัดอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

11.7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา ดังตาราง 4-7 พบว่า พฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.33-0.44 โดยด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา (IKRE) กับด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา (PURE) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุดเท่ากับ 0.44 ส่วนด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา (IKRE) กับด้านการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา (PERE) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ต่ำสุดเท่ากับ 0.33

ตาราง 4-7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541)

พฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	IKRE	PURE	PERE
IKRE	1.00		
PURE	0.44*	1.00	
PERE	0.33*	0.40*	1.00

Bartlett's Test: $\chi^2=654.75$ $df=3$ $p=.00$ $KMO=0.65$
Measure of Sampling Adequacy (MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.62-0.68

* $p<.05$

11.8 การวิเคราะห์องค์ประกอบพหุติกรมการทําวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษา สู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

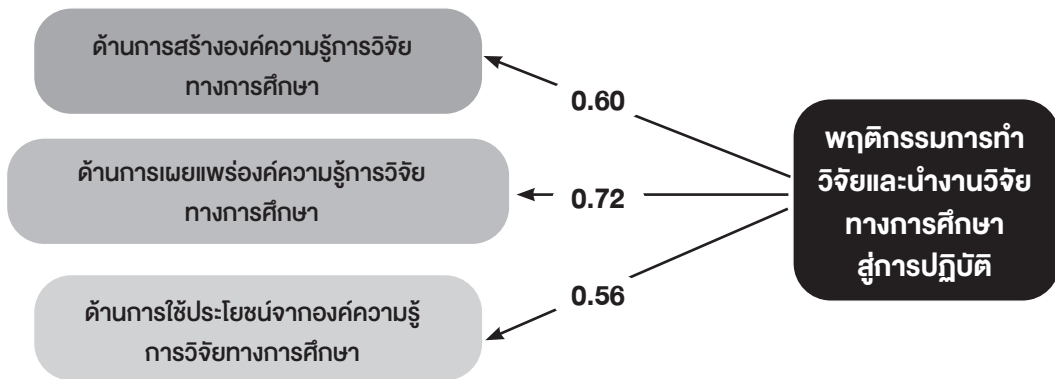
โมเดลการวัดพฤติกรรมกรรมการทําวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=0.24$ df=1 p=.63 GFI=1.00 AGFI=1.00 CFI=1.00 RMSEA=0.00 SRMR=0.00) ซึ่งพฤติกรรมกรรมการทําวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.56-0.72 ซึ่งทุกด้านมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานสูงสุดเท่ากับ 0.72 มีความแปรผันร่วมกับพฤติกรรมกรรมการทําวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 52) รองลงมาคือ ด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเท่ากับ 0.60 มีความแปรผันร่วมกับพฤติกรรมกรรมการทําวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 36) ส่วนด้านการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานต่ำสุดเท่ากับ 0.56 มีความแปรผันร่วมกับพฤติกรรมกรรมการทําวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 31) ตามลำดับดังตาราง 4-8 และภาพประกอบ 4-20

ตาราง 4-8 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพฤติกรรมกรรมการทําวิจัยและนํางานวิจัย
ทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541)

พฤติกรรมกรรมการทําวิจัยและนํางานวิจัย ทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ	SC	SE	t	CR
ด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัย ทางการศึกษา	0.60	0.03	19.41*	0.36
ด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัย ทางการศึกษา	0.72	0.03	22.34*	0.52
ด้านการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้การวิจัย ทางการศึกษา	0.56	0.03	20.33*	0.31

$\chi^2=0.24$ df=1 p=.63 GFI=1.00 AGFI=1.00 CFI=1.00 RMSEA=0.00 SRMR=0.00

*p<.05

$\chi^2=0.24$ df=1 p=.63 GFI=1.00 AGFI=1.00 CFI=1.00 RMSEA=0.00 SRMR=0.00

ภาพประกอบ 4-20 โมเดลการวัดพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

ตอนที่ 12 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

12.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการทำวิจัย และดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา ดังตาราง 4-9 พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวกอยู่ระหว่าง 0.11-0.73 ซึ่งอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ (TUSE) กับอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านลักษณะงานวิจัยและเผยแพร่การวิจัย (TPRE) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวกสูงสุดเท่ากับ 0.73 ส่วนการสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน (SUPP) กับด้านการเผยแพร่องค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา (PURE) มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวกต่ำสุดเท่ากับ 0.11 และปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งเสริมการทำวิจัยและดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบอยู่ระหว่าง -0.08 ถึง -0.34 ซึ่งอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านวัฒนธรรมองค์กรที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ (TCUL) กับด้านการสร้างองค์ความรู้การวิจัยทางการศึกษา (IKRE) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบสูงสุดเท่ากับ -0.34 ส่วนการสนับสนุนด้านการวิจัยของหน่วยงาน (SUPP) กับอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติด้านผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้ (TUSE) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบต่ำสุดเท่ากับ -0.08

ตาราง 4-9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541)

ปัจจัยเชิงสาเหตุ	POLI	SUPP	CLIM	INHA	INTE	TUSE	TCUL	TPRE	IKRE	PURE	PERE
POLI	1.00										
SUPP	0.55*	1.00									
CLIM	0.62*	0.65*	1.00								
INHA	0.23*	0.21*	0.23*	1.00							
INTE	0.51*	0.45*	0.58*	0.39*	1.00						
TUSE	-0.19*	-0.08*	-0.16*	-0.34*	-0.23*	1.00					
TCUL	-0.20*	-0.21*	-0.21*	-0.27*	-0.16*	0.65*	1.00				
TPRE	-0.18*	-0.12*	-0.16*	-0.30*	-0.18*	0.73*	0.72*	1.00			
IKRE	0.22*	0.04*	0.13*	0.31*	0.28*	-0.46*	-0.34*	-0.39*	1.00		
PURE	0.20*	0.11*	0.22*	0.30*	0.35*	-0.36*	-0.24*	-0.27*	0.44*	1.00	
PERE	0.51*	0.36*	0.45*	0.36*	0.62*	-0.22*	-0.16*	-0.16*	0.33*	0.40*	1.00

Bartlett's Test: $\chi^2=7413.69$ df=55 p=.00 KMO=0.84
Measure of Sampling Adequacy (MSA) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.78-0.93

*p<.05

12.2 การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการทำวิจัย และนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

จากตาราง 4-10 พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการทำวิจัย และนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2=16.25$ df=10 p=.10 GFI=1.00 AGFI=0.99 CFI=1.00 RMSEA=0.02 SRMR=0.01) โดยพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเป็นบวกเท่ากับ 0.66 และ 0.13 ส่วนอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเป็นลบเท่ากับ -0.12 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากปัจจัยสภาพแวดล้อม และอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเป็นบวกเท่ากับ 0.46 และ 0.01 และยังสามารถพิจารณาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อปัจจัยภายในบุคคลและอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ ดังนี้

อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ พบว่า อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยสภาพแวดล้อมและปัจจัยภายในบุคคล มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเป็นลบเท่ากับ -0.18 และ -0.11 และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากปัจจัยสภาพแวดล้อม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเป็นลบเท่ากับ -0.07

ปัจจัยภายในบุคคล พบว่า ปัจจัยภายในบุคคลได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยสภาพแวดล้อม มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเป็นบวกเท่ากับ 0.67

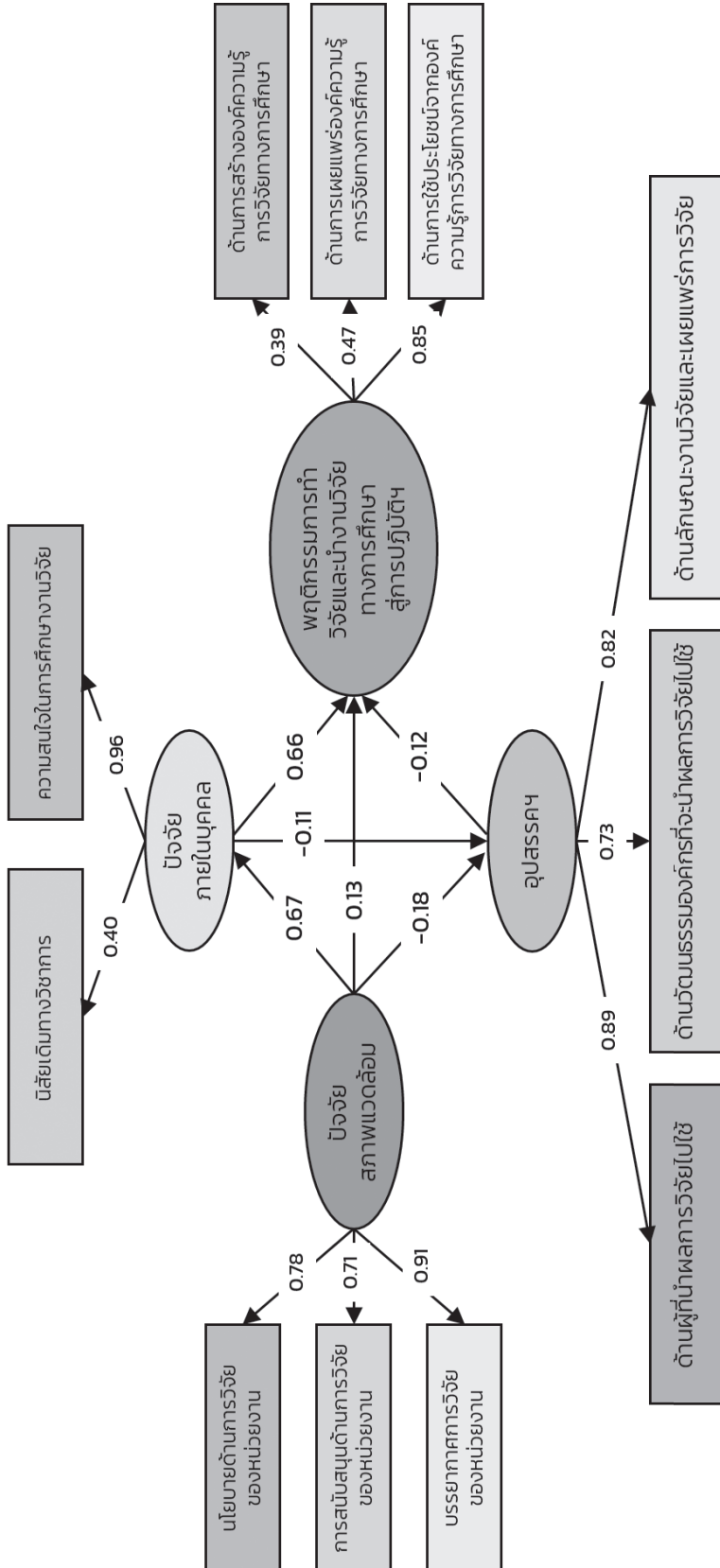
ส่วนค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณ พบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อม ปัจจัยภายในบุคคลและอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติสามารถอธิบายพฤติกรรมกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติได้ร้อยละ 60 ($R^2=0.60$) ส่วนปัจจัยสภาพแวดล้อมและปัจจัยภายในบุคคลสามารถอธิบายอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติได้ร้อยละ 7 ($R^2=0.07$) ส่วนปัจจัยสภาพแวดล้อมสามารถอธิบายอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติได้ร้อยละ 44 ($R^2=0.44$)

ตาราง 4-10 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา (n=1,541)

ตัวแปรเหตุ/ตัวแปรผล	ปัจจัยภายในบุคคล			อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ			พฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
ปัจจัยสภาพแวดล้อม	0.67* (9.88)	-	0.67* (9.88)	-0.18* (-3.65)	-0.07* (-2.16)	-0.25* (-7.40)	0.13* (2.20)	0.46* (6.64)	0.59* (11.23)
ปัจจัยภายในบุคคล	-	-	-	-0.11* (-2.20)	-	-0.11* (-2.20)	0.66* (8.92)	-	0.66* (8.92)
อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติ	-	-	-	-	-	-	-0.12* (-3.53)	0.01* (2.06)	-0.13* (-3.53)
R ²	0.44			0.07			0.60		

$\chi^2=16.25$ df=10 p=.10 GFI=1.00 AGFI=0.99 CFI=1.00 RMSEA=0.02 SRMR=0.01

*p<.05

$\chi^2=16.25$ df=10 p=.10 AGFI=1.00 AGFI=0.99 CFI=1.00 RMSEA=0.02 SRMR=0.01

ภาพประกอบ 4-21 โมเดลปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ
ของบุคลากรทางการศึกษา

บทที่ 5

แนวทางการส่งเสริม งานวิจัยทางการศึกษา สู่การปฏิบัติ

แนวทางการส่งเสริม งานวิจัยทางการศึกษา สู่การปฏิบัติ

บทที่ 5

บทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัย เพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร ในส่วนแรกได้มีการนำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยที่ครอบคลุมถึงการออกแบบการวิจัยด้านกลุ่มเป้าหมาย เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นในส่วนที่สองเป็นการนำเสนอผลการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

5.1 วิธีดำเนินการวิจัย

5.1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลในระยะนี้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา จำนวน 10 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิของหน่วยงานทางการศึกษาระดับนโยบาย ระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับนโยบายด้านการศึกษา วิจัยและนวัตกรรม และมีประสบการณ์การทำวิจัยทางการศึกษาอย่างน้อย 5 ปี และกลุ่มที่สอง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 5 คน ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีประสบการณ์การทำวิจัยทางการศึกษาอย่างน้อย 5 ปี รายละเอียดดังตาราง 5-1

ตาราง 5-1 ผู้ให้ข้อมูลแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ	ตำแหน่ง	จำนวน
ผู้ทรงคุณวุฒิของหน่วยงานทางการศึกษา ระดับนโยบาย ระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา	ตัวแทนจากสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	1
	ศึกษานิเทศก์	2
	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	2
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษา	คณบดีประจำสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	2
	อาจารย์ประจำสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ	3

5.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บข้อมูลการวิจัยใช้แนวคำถามสนทนากลุ่ม ซึ่งมีประเด็นหลัก คือ แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติในแต่ละระยะ (ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว) ควรมีขั้นตอน วิธีการ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละมิติอย่างไร สำหรับรายละเอียดของคำถามปรากฏดังตาราง 5-2

ตาราง 5-2 แนวคำถามสนทนากลุ่ม

คำถามหลัก	คำถามชัก
จาก (ร่าง) แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาลงสู่การปฏิบัติ ท่านเห็นด้วยกับแนวทางในแต่ละมิติหรือไม่ และมีข้อเสนอแนะอย่างไร	1. มิติการพัฒนาวิชาชีพ (Professional performance) ในแต่ละระยะ (ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว) ควรมีขั้นตอน วิธีการ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพอย่างไร
	2. มิติแพลตฟอร์ม (Platform) ในแต่ละระยะ (ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว) ควรมีขั้นตอน วิธีการ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาระบบสนับสนุนการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติอย่างไร
	3. มิติคู่ความร่วมมือ (Partnership) ในแต่ละระยะ (ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว) ควรมีขั้นตอน วิธีการ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการทำวิจัยและนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติอย่างไร
	4. มิตินโยบาย (Policy) ในแต่ละระยะ (ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว) ควรมีขั้นตอน วิธีการ และผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาระบบการบริหารเพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติอย่างไร

5.1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อนำผลการศึกษาทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณมาตีความร่วมกันแล้ว จึงได้จัดทำร่างข้อเสนอแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและจัดทำหนังสือแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ฉบับสมบูรณ์

5.1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาเทียบเคียงกับร่างแนวทางฯ เพื่อค้นหาความเหมือนและความแตกต่าง หากประเด็นความคิดเห็นใหม่มีทิศทางสอดคล้องกับร่างแนวทางฯ ที่กำหนดไว้ ยังคงแนวทางฯ ไว้ตามเดิม แต่หากประเด็นความคิดเห็นใดมีทิศทางที่แตกต่างหรือมีประเด็นที่เป็นความคิดเห็นเพิ่มเติม ได้นำความคิดเห็นนั้นมาปรับปรุงร่างแนวทางฯ เพื่อให้สมบูรณ์และเป็นไปได้ในการนำไปใช้

5.2 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยในส่วนนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรก เป็นการนำเสนอการเชื่อมโยงข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อนำมาสู่การยกร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ส่วนที่สอง เป็นการรวบรวมข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ และส่วนสุดท้ายเป็นการนำเสนอแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ มีสาระสำคัญในแต่ละส่วนดังนี้

5.2.1 การเชื่อมโยงข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ

ข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงคุณภาพที่สามารถนำมาเทียบเคียงกับข้อค้นพบเชิงปริมาณคือ ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของการทำวิจัยและนางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ซึ่งเมื่อนำข้อค้นพบของแต่ละวิธีการมาตีความผลร่วมกัน พบประเด็นที่มีทิศทางสอดคล้องและยืนยันผลซึ่งกันและกันและมีบางประเด็นที่พบในการวิจัยเชิงคุณภาพแต่ไม่พบในการวิจัยเชิงปริมาณ สรุปได้ดังตาราง 5-3

สำหรับการกำหนดกรอบร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ได้ทำการประยุกต์จากวิธีการแทรกแซงเพื่อส่งเสริมให้ครูใช้ประโยชน์จากหลักฐานการวิจัย (Intervention to promote teacher engagement with research evidence) ของ Tripney, et al. (2018) ซึ่งสาระสำคัญของการแทรกแซงมี 8 แนวทาง ได้แก่ การพัฒนาวิชาชีพ (Professional development) การมีคนกลาง (Intermediaries) การมีคลังข้อมูล (Repositories) การเป็นพันธมิตรระหว่างสถาบันการศึกษากับสถาบันอุดมศึกษา (School-university partnership) กลยุทธ์การสื่อสาร (Communication strategies) การมีเครือข่าย (Networks) การฝึกอบรม (Training) และข้อกำหนด มาตรฐานการปฏิบัติ และนโยบาย (Regulations, standard, and policies) ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ข้อค้นพบจากทั้งสองวิธีการแล้วพบว่า กรอบร่างแนวทางที่จะทำให้เกิดปัจจัยส่งเสริมและลดอุปสรรคของการทำวิจัยและการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยทางการศึกษาสามารถจัดกลุ่มใหม่ได้ 4 มิติ คือ นโยบาย (Policy) ศักยภาพของบุคลากร (Performance) เครือข่ายความร่วมมือ (Partnership) และแพลตฟอร์ม (Platform) ดังตาราง 5-4

ตาราง 5-3 การตีความผลการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ

ด้าน	ปัจจัยส่งเสริม		ปัจจัยอุปสรรค	
	ปริมาณ	คุณภาพ	ปริมาณ	คุณภาพ
สภาพแวดล้อม				
นโยบายการทำวิจัยของหน่วยงาน	/	/		
การสนับสนุนการทำวิจัยของหน่วยงาน	/	/		
บรรยากาศการวิจัย (มีชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ, มีทีมวิชาการกำกับติดตาม มีเครือข่ายความร่วมมือในการทำวิจัย)	/	/		
มีผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบงานวิจัย		/		
มีมหาวิทยาลัยเป็นทีมพี่เลี้ยง		/		
ภาระงานล้นมือของครู				/
อุปสรรคของการใช้ประโยชน์จากการวิจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร			/	
อุปสรรคของการใช้ประโยชน์จากการวิจัยด้านลักษณะงานที่เผยแพร่			/	
บุคคล				
ความสนใจในการวิจัย	/	/		
นิสัยเดิมทางวิชาการ	/	/		
เจตคติที่ดีต่อการวิจัย		/		
บริหารจัดการเวลาเป็น		/		
มุ่งความก้าวหน้าเชิงวิชาชีพ		/		
ตระหนักถึงหน้าที่		/		
ทำงานร่วมกันเป็นทีม		/		
อุปสรรคของการใช้ประโยชน์จากการวิจัยด้านผู้นำไปใช้			/	
ขาดสมรรถนะการวิจัย				/
ขาดเจตคติที่ดีต่อการวิจัย				/
ขาดแรงปรารถนาที่จะทำวิจัย				/

ตาราง 5-4 การกำหนดกรอบร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

แนวทางการแทรกแซงเพื่อส่งเสริมให้ครูใช้ประโยชน์จากหลักฐานการวิจัย (Tripney, et al., 2018)	กรอบร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติที่ประยุกต์จากแนวทางของ Tripney, et al. (2018)	การเพิ่มปัจจัยส่งเสริม	การลดปัจจัยอุปสรรค
ข้อกำหนด มาตรฐาน การปฏิบัติ และนโยบาย	นโยบาย (Policy)	<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายการทำวิจัยของหน่วยงาน - การสนับสนุนการทำวิจัยของหน่วยงาน - บรรยากาศการวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาระงานล้นมือของครู - อุปสรรคของการใช้ประโยชน์จากการวิจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร
<ul style="list-style-type: none"> • การพัฒนาวิชาชีพ • การฝึกอบรม • การมีคณกลาง 	ศักยภาพของบุคลากร (Performance)	<ul style="list-style-type: none"> - ความสนใจในการวิจัย - นิสัยเดิมทางวิชาการ - เจตคติที่ดีต่อการวิจัย - บริหารจัดการเวลาเป็น - มุ่งความก้าวหน้าเชิงวิชาชีพ - ตระหนักถึงหน้าที่ - ทำงานร่วมกันเป็นทีม 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดสมรรถนะการวิจัย - อุปสรรคของการใช้ประโยชน์จากการวิจัยด้านผู้นำไปใช้ - ขาดเจตคติที่ดีต่อการวิจัย - ขาดแรงปรารถนาที่จะทำวิจัย
<ul style="list-style-type: none"> • การเป็นพันธมิตรระหว่างสถาบันการศึกษา กับสถาบัน อุดมศึกษา • การมีเครือข่าย 	เครือข่ายความร่วมมือ (Partnership)	<ul style="list-style-type: none"> - มีมหาวิทยาลัยเป็นทีมพี่เลี้ยง - มีผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบงานวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ภาระงานล้นมือของครู - อุปสรรคของการใช้ประโยชน์จากการวิจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร
<ul style="list-style-type: none"> • การมีคลังข้อมูล • กลยุทธ์การสื่อสาร 	แพลตฟอร์ม (Platform)		<ul style="list-style-type: none"> - อุปสรรคของการใช้ประโยชน์จากการวิจัยด้านลักษณะงานที่เผยแพร่

5.2.2 ข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

ร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติได้จากข้อค้นพบเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ร่วมกับการทบทวนแนวทางการแทรกแซงเพื่อส่งเสริมให้ครูใช้ประโยชน์จากหลักฐานการวิจัยของ Tripney, et al. (2018) ทำให้ได้ร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเสนอแนะดังตาราง 5-5 และมีข้อคิดเห็นต่อร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ดังตาราง 5-6

ตาราง 5-5 ร่างแนวทางการส่งเสริมการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

มิติ	แนวทาง	วิธีการ	ผู้เกี่ยวข้อง
<p>Policy การพัฒนากระบวนการบริหารเพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ</p>	<p>1.1 ทบทวนนโยบายการทํางานเพื่อพัฒนาวิชาชีพ</p> <p>1.2 ดำเนินการตามนโยบายร่วมกับส่งเสริมบรรยากาศการทํางานในองค์กร</p>	<p>1.1.1 กำหนดให้สถานศึกษาทํางานวิจัยและใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการบริหารและผลการปฏิบัติงานประจำปี</p> <p>1.1.2 กำหนดแนวทางการประเมินผลการทำงาน การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือการให้รางวัลที่อิงกับการทํางานวิจัยในชั้นเรียนและการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์</p> <p>1.2.1 สื่อสารเรื่องแนวปฏิบัติการทํางานวิจัยในชั้นเรียนให้บุคลากรรับทราบอย่างทั่วถึง</p> <p>1.2.2 กำหนดตารางเวลาให้ครูมีชั่วโมงว่างจากการสอนเพื่อจัดวงสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการทํางานวิจัยในชั้นเรียนและการใช้ประโยชน์จากการวิจัยในแต่ละกลุ่มสาระหรือข้ามกลุ่มสาระ โดยมีครูผู้มีส่วนการทํางานวิจัยเป็นผู้สนทนา</p> <p>1.2.3 จัดกิจกรรมนิเทศแบบกัลยาณมิตรทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้ทีมผู้บริหาร ครูผู้ช่วย ศึกษานิเทศก์ ให้คำชี้แนะเรื่องการทำงานวิจัยในชั้นเรียนและการใช้ประโยชน์จากการวิจัย</p> <p>1.2.4 จัดทำบันทึกข้อตกลงให้ครุ นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>1.2.5 จัดเวทีนำเสนอผลงานของครูภายในโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงผลงานของตนเอง และประกาศยกย่องให้แก่ผู้นำเสนอผลงานเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงาน รวมทั้งเป็นแบบอย่างให้แก่เพื่อนร่วมงาน</p>	<p>- เขตพื้นที่การศึกษา - สถานศึกษา</p> <p>- เขตพื้นที่การศึกษา - สถานศึกษา</p>

ตาราง 5-5 ร่างแนวทางการส่งเสริมการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ (ต่อ)

มิติ Policy การพัฒนาระบบ การบริหารเพื่อนำ ผลการวิจัยสู่การ ปฏิบัติ	แนวทาง	วิธีการ	ผู้เกี่ยวข้อง
	1.3 สร้างระบบและกลไกติดตาม และประเมินผลการทำวิจัย และนวัตกรรมของบุคลากร ทางการศึกษา	1.3.1 สรรพคุณะทางด้านการวิจัยเพื่อ การทำวิจัยและนวัตกรรมของบุคลากรทางการศึกษา 1.3.2 จัดทำแผนการปฏิบัติงานด้าน การวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติของหน่วยงาน เพื่อใช้กับ ติดตามการทำ วิจัยของบุคลากร 1.3.3 กำกับ ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานทุกชั้นตอน 1.3.4 สะท้อนผลการดำเนินงานเพื่อ การปรับปรุงการบริหารงาน ด้านการวิจัยอย่างมีระบบ	- เขตพื้นที่การศึกษา - สถานศึกษา
Professional performance การพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษาให้มี สมรรถนะการวิจัย เพื่อพัฒนาวิชาชีพ	2.1 ปรับมุมมองต่อการทำวิจัย เพื่อพัฒนาวิชาชีพ 2.2 ยกระดับสมรรถนะครูนักวิจัย และนวัตกรรม	2.1.1 จัดกิจกรรมสร้างพันธะสัญญา ทำวิจัยร่วมกันในลักษณะเป็น ทีมวิจัยในกลุ่มสาระหรือข้าม กลุ่มสาระเพื่อลดความกังวล ที่ต้องทำวิจัยอย่างโดดเดี่ยว 2.1.2 ใช้การสื่อสารเชิงบวกเพื่อ สร้างความเข้าใจและพลังในการ พัฒนาสมรรถนะครูนักวิจัย และนวัตกรรมให้แกครู 2.2.1 วิเคราะห์ความต้องการ การพัฒนาและช่องว่างของ สมรรถนะ (competency gap) เพื่อแบ่งกลุ่มบุคลากรตามระดับ ความเชี่ยวชาญวิจัย เช่น กลุ่มผู้วิจัยรุ่นใหม่ กลุ่ม ผู้วิจัยรุ่นกลาง และกลุ่ม ผู้วิจัยชำนาญงาน หรือแบ่ง กลุ่มบุคลากรตามความต้องการ จำเป็นของพัฒนา 2.2.2 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการตาม ระดับความเชี่ยวชาญและความ ต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนา ความรู้และทักษะในการ วิเคราะห์ปัญหา โดยสรรหา ชั้นเรียนจากกำลังคน สำรอง และวิเคราะห์สภาพปัญหา โดยสรรหาบุคลากรจากภายนอก เช่น อาจารย์มหาวิทยาลัย ให้ความรู้	- สถานศึกษา - เขตพื้นที่การศึกษา - สถานศึกษา - เขตพื้นที่การศึกษา

ตาราง 5-5 ร่างแนวทางการส่งเสริมการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ (ต่อ)

มิติ	แนวทาง	วิธีการ	ผู้เกี่ยวข้อง
Partnership การพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือ เพื่อการทำวิจัยและ นำผลการวิจัย สู่การปฏิบัติ	2.3 ผลักดันให้เป็นผู้แปลงความรู้ สู่การปฏิบัติ	2.3.1 จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารและความ สามารถในการถ่ายทอดผลการวิจัยให้แก่ผู้ใช้ประโยชน์ 2.3.2 จัดเวทีให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดผลงานวิจัย เสมือนเป็นคนกลาง ประสานหรือเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้จากผลงานวิจัยกับ ผู้นำผลวิจัยไปในทางปฏิบัติ	- สถานศึกษา - เขตพื้นที่การศึกษา
	3.1 สร้างความร่วมมือระหว่าง สถานศึกษากับสถาบันอุดมศึกษา ในพื้นที่	3.1.1 แสวงหาคือข่ายความร่วมมือและจับคู่เป็นหุ้นส่วนความร่วมมือ จากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอาชีวศึกษาในพื้นที่เพื่อ พัฒนาการทำวิจัยและนวัตกรรม 3.1.2 จัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่เพื่อ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมเรียนรู้กระบวนการทำวิจัยกับทีมวิจัย	- เขตพื้นที่การศึกษา - สถาบันอุดมศึกษา - สถานศึกษา
3.2 ยกกระดับจากคู่ความร่วมมือ สู่ระบบที่เลี้ยงและชุมชนแห่งการ เรียนรู้เพื่อการวิจัยและนวัตกรรม		3.2.1 พัฒนาระบบพี่เลี้ยงและชุมชนการเรียนรู้เพื่อการวิจัยและ นวัตกรรม โดยประสานเครือข่ายกับกลุ่มอาจารย์ใน มหาวิทยาลัยหรือครูผู้เชี่ยวชาญจากโรงเรียนในพื้นที่มา ให้คำปรึกษา	
3.3 สร้างความเข้มแข็งให้กับระบบ พี่เลี้ยงและการคงอยู่ของ ความร่วมมือ		3.3.1 พัฒนาระบบการติดตามการสนับสนุนของพี่เลี้ยง และขยาย ความร่วมมือด้านการศึกษาวิจัยและนวัตกรรมเพิ่มเติมจาก มหาวิทยาลัยในพื้นที่สู่ภูมิภาคใกล้เคียงเพื่อให้เกิดความ ต่อเนื่องและยั่งยืนในการทำวิจัยและนวัตกรรม	

ตาราง 5-5 ร่องแนวทางการส่งเสริมการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ (ต่อ)

บิต Platform การพัฒนาระบบ สนับสนุนการทำ วิจัยและการนำผล การวิจัยสู่การปฏิบัติ	แนวทาง	วิธีการ	ผู้เกี่ยวข้อง
	4.1 ปรับปรุงคลังข้อมูลและระบบ สารสนเทศงานวิจัยของ บุคลากรทางการศึกษา	4.1.1 พัฒนาระบบสารสนเทศงานวิจัยที่เชื่อมโยงระหว่างระดับ สถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ และระดับกระทรวงศึกษาธิการ 4.1.2 มีคณะทำงานพัฒนาระบบสารสนเทศงานวิจัยทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา โดยรวบรวมเป็นคลังข้อมูล สารสนเทศจำแนกตามหมวดหมู่ 4.1.3 มีคณะทำงานวิเคราะห์ สังเคราะห์หาคำความรู้จากผลงาน วิจัยเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูได้นำไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาการเรียนการสอนได้ทันเวลา	- เขตพื้นที่การศึกษา - สถานศึกษา - หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สกศ.
4.2 สร้างระบบนิเวศการวิจัยและ นวัตกรรมด้วยการสนับสนุน แบบครบวงจรทั้งบุคลากรที่มี มีศักยภาพ คลังข้อมูล สารสนเทศการวิจัยและ งบประมาณ		4.2.1 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับ สถานศึกษา เขตพื้นที่ จังหวัด ภาค และประเทศ 4.2.2 สร้างช่องทางใหม่ ๆ เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ผู้สาธารณะ เช่น เว็บไซต์ส่วนบุคคล แอปพลิเคชัน tiktok หรือยูทูบ	- สถานศึกษา - เขตพื้นที่การศึกษา
4.3 ส่งเสริมการคงอยู่ของการ แลกเปลี่ยนเครือข่ายการวิจัย		4.3.1 ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนการเป็นเจ้าภาพจัดเวทีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในระดับเขตพื้นที่ จังหวัด ภาค และประเทศ	- เขตพื้นที่การศึกษา

ตาราง 5-6 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัย
ทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

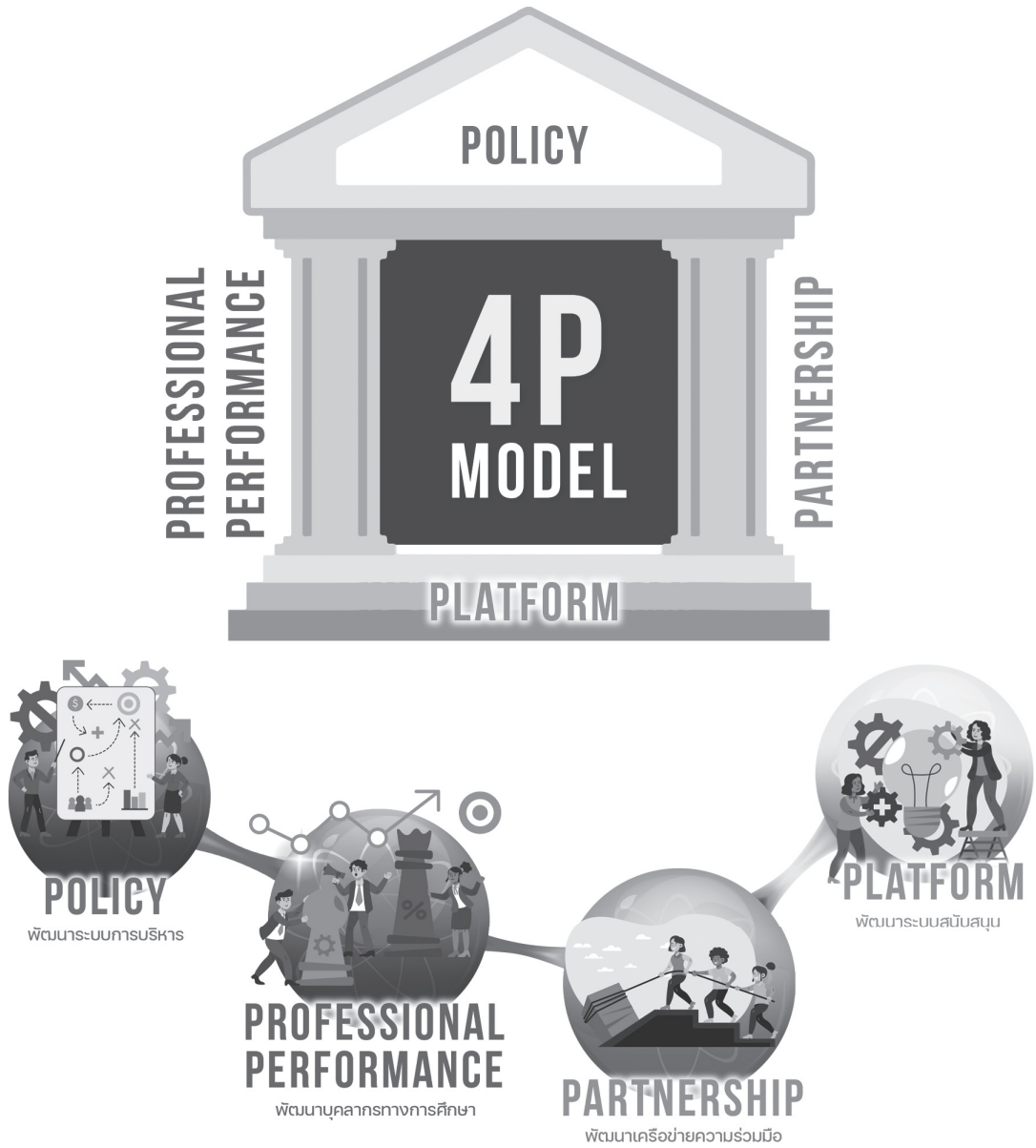
ด้าน	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
<p>การพัฒนากระบวนการบริหาร เพื่อนำผลการวิจัยสู่การ ปฏิบัติ (Policy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ควรปรับปรุงระบบการนิเทศภายในและภายนอกด้วยการใช้ระบบนิเทศออนไลน์ข้ามโรงเรียนหรือวิทยาเขตหรือพื้นที่ จะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ควรผูกโยงเรื่องการทำวิจัยเป็นเรื่องเดียวกันกับการพัฒนาบุคคล
<p>การพัฒนาบุคลากร ทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะการ วิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Performance development)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับชื่อด้านเป็นการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ - หากจะจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ได้ผลควรออกแบบกิจกรรมการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และลงมือพาทำจนครูทำได้ และเกิดเป็นผลงานขึ้นมาจริง ๆ ที่สำคัญในกลุ่มที่ทำครั้งแรก ๆ ควรทำเป็นวิจัยหน้าเดียว ไม่ใช่วิจัย 5 บท - ภายหลังจากอบรมควรมีการกำกับติดตามเป็นระยะผ่านระบบการโค้ช, วิธีการ PLC หลายวงทั้งกลุ่มสาระ กลุ่มครูรุ่นพี่ รุ่นน้อง กลุ่มผู้บริหารกับครูผู้สอน จะทำให้ครูเข้าใจมากขึ้น - ควรมีการอบรมในลักษณะโมดูลแบบต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ช่วงต้นน้ำมุ่งสร้างความตระหนักเรื่องการทำวิจัย ความรู้การวิจัย นำไปใช้ทดลอง ช่วงกลางน้ำ ให้ครูนำการวิจัยไปทดลองใช้ ส่วนช่วงปลายน้ำ มีการติดตามและแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติ - ควรเพิ่มวิธีการทำวิจัยระหว่างกลุ่มครูสองช่วงวัย (รุ่นเก่า รุ่นใหม่) เพื่อจะได้มองว่าการวิจัยไม่ใช่เรื่องไกลตัว ทำให้มีเพื่อนคู่คิดและปิด gap ของสมรรถนะสองช่วงวัย - ควรมีการนำระบบวิจัยไปอยู่ในวิถีของครู ดังนั้น การทำวิจัยควรลงสู่เด็ก เช่น พานักเรียนให้เรียนรู้การวิจัย และครูทำวิจัยจากกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก จะทำให้งานวิจัยมีความหมายกับการศึกษามากขึ้น - ควรเพิ่มบทบาทของศึกษานิเทศก์ให้หนุนหรือเป็นฟันเฟืองที่กระตุ้นให้ครูทำวิจัยได้สำเร็จ

ตาราง 5-6 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อร่างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัย
ทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ (ต่อ)

ด้าน	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการทำวิจัยและ นำผลการวิจัย สู่การปฏิบัติ (Partnership)	<ul style="list-style-type: none"> - ควรสนับสนุนให้ครูและนักศึกษาคูทำวิจัยร่วมกัน เพราะเป็นจุดเริ่มต้นให้นักศึกษาคูเข้าใจการทำวิจัยโดยการปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง - ควรสร้างระบบพี่เลี้ยงและชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพที่เกื้อกูลกัน โดยให้ครูแกนนำทำหน้าที่เป็นวิทยากรกระบวนการ คอยกระตุ้นการเรียนรู้ระหว่างพี่เลี้ยงและครูในสถานศึกษา
การพัฒนาระบบสนับสนุน การทำวิจัยและการนำ ผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ (Platform)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำระบบฐานข้อมูลการวิจัยให้เป็นแหล่งข้อมูล ที่สามารถเข้าถึงง่าย ไม่ซับซ้อน - ควรมีทีมงานคัดเลือกงานวิจัยที่มีคุณภาพก่อนการเผยแพร่ - ควรมีการเผยแพร่งานวิจัยร่วมกับการนำเสนอประเด็นวิพากษ์งานวิจัยโดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้งจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา การนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อให้ผู้ใช้ประโยชน์ได้เห็นประเด็นเพื่อต่อยอด ปรับปรุง พัฒนางานของตนเอง - ควรมีผู้ตรวจสอบการละเมิดลิขสิทธิ์ที่ดูแลระบบเทคโนโลยี

5.2.3 แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

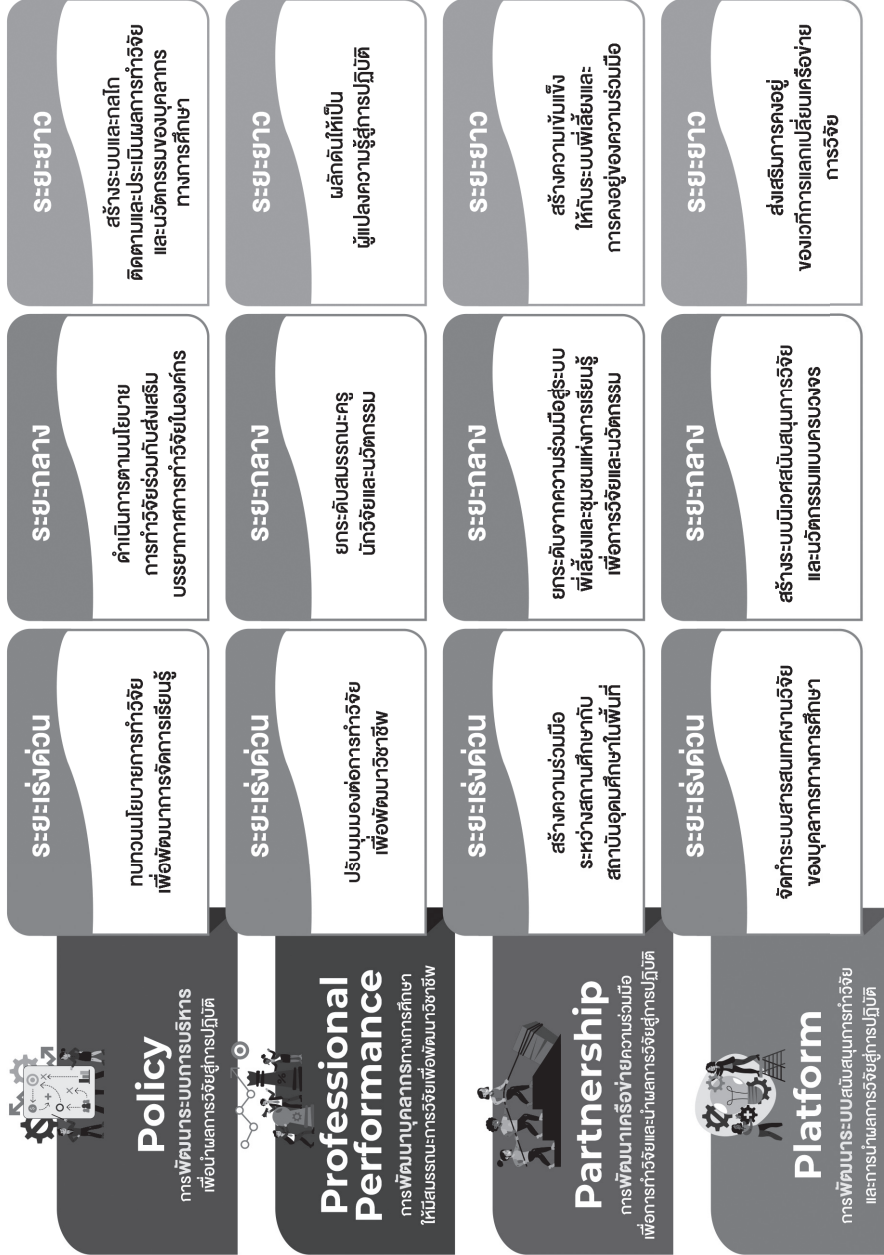
แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ หมายถึง วิธีการที่ผู้เกี่ยวข้องระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ และระดับหน่วยงานต้นสังกัด สามารถนำไปใช้สนับสนุนให้บุคลากรทางการศึกษานำผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียน และคุณภาพการศึกษา เป็นต้น แนวทางดังกล่าวแบ่งออกเป็น 4 มิติ เรียกว่า โมเดล 4P ประกอบด้วย มิติที่ 1 Policy การพัฒนาระบบการบริหารเพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ มิติที่ 2 Professional Performance การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ มิติที่ 3 Partnership การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการทำวิจัยและนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ และมิติที่ 4 Platform การพัฒนาระบบสนับสนุนการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ สรุปได้ดังภาพประกอบ 5-1 และมีรายละเอียดของแนวทางดังภาพประกอบ 5-2

ภาพประกอบ 5-1 โมเดล 4P สำหรับการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร

ภาพประกอบ 5-2 แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

จากการสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิได้ข้อสรุปแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่ มิติ Policy การพัฒนาระบบการบริหารเพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ มิติที่ 2 Professional Performance การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ มิติที่ 3 Partnership การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการทำวิจัยและนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ และมิติที่ 4 Platform การพัฒนาระบบสนับสนุนการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ ในแต่ละมิติมีแนวทางและวิธีการส่งเสริมจำแนกตามระยะของการดำเนินการ 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว รายละเอียดของแต่ละแนวทางมีดังนี้

มิติที่ 1 Policy	
การพัฒนาระบบการบริหารเพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ	
ระยะเร่งด่วน	<p>ระดับสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ จัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียนที่อิงจากนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา โดยบูรณาการการวิจัยในชั้นเรียน และการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาวิชาชีพของครู ▪ จัดทำโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการทำวิจัยสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของโรงเรียน
ระยะกลาง	<p>ระดับสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ สื่อสารเรื่องแนวปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนให้บุคลากรรับทราบอย่างทั่วถึง ▪ จัดวงสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนและการใช้ประโยชน์จากการวิจัยในแต่ละกลุ่มสาระฯ หรือข้ามกลุ่มสาระฯ ▪ จัดกิจกรรมนิเทศการวิจัยแบบกัลยาณมิตรทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียนเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนและการใช้ประโยชน์จากการวิจัย ▪ จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัยของครูภายในโรงเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงผลงานของตนเอง พัฒนตนเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครู

มิตที่ 1 Policy

การพัฒนาระบบการบริหารเพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ

ระยะยาว

สร้างระบบและกลไกติดตาม
และประเมินผลการทำวิจัยและ
นวัตกรรมของบุคลากรทางการศึกษา

ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ ระดับหน่วยงานต้นสังกัด

- จัดทำแผนการติดตามประเมินผลด้านการวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติของหน่วยงาน
- *กำกับ ติดตาม* ประเมินผลการดำเนินงานวิจัย
- *สะท้อนผลการดำเนินงาน* เพื่อการปรับปรุงการบริหารงานด้านการวิจัยอย่างมีระบบ

มิตที่ 2 Professional Performance

การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ระยะเร่งด่วน

ปรับมุมมองต่อการทำวิจัย
เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ระดับสถานศึกษา

- *สร้างความเข้าใจและเสริมพลังการทำวิจัย* และใช้ประโยชน์จากการวิจัยให้แก่ครูด้วยการสื่อสารเชิงบวก ได้แก่ ยึดผู้ฟังเป็นศูนย์กลาง (People oriented) เข้าอกเข้าใจผู้ฟัง (Empathy) เปิดใจยอมรับ (Open mind) มองโลกในแง่ดี (Positive) ฟังอย่างตั้งใจ (Listen actively) และให้โอกาสผู้ฟังมีส่วนร่วม (Engage) ทั้งนี้เพื่อให้ครูตระหนักว่า *การวิจัยไม่ใช่ภาระแต่เป็นการพัฒนาตนเองและผู้เรียน*
- *จัดกิจกรรมสร้างพันธมิตรสัญญาทำวิจัยร่วมกัน* ในลักษณะเป็นทีมวิจัยในกลุ่มสาระหรือข้ามกลุ่มสาระฯ เพื่อลดความกังวลที่ต้องทำวิจัยอย่างโดดเดี่ยว

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

- *สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง* และเตรียมระบบหนุนเสริม เช่น ทีมพี่เลี้ยงที่เป็นศึกษานิเทศก์ หรืออาจารย์สถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้คำชี้แนะแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

มิตที่ 2 Professional Performance

การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ระยะกลาง

ยกระดับสมรรถนะครู
นักวิจัยและนวัตกรรม

ระดับสถานศึกษา

- **วิเคราะห์ช่องว่างของสมรรถนะ (competency gap)** เพื่อแบ่งกลุ่มบุคลากรตามระดับความเชี่ยวชาญงานวิจัย หรือแบ่งกลุ่มบุคลากรตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนา
- **จัดอบรมเชิงปฏิบัติการตามระดับความเชี่ยวชาญและความต้องการจำเป็นของครู** เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในเรื่องที่จำเป็นดังนี้ การวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน การออกแบบการวิจัยเบื้องต้น และการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย ทั้งนี้ควรลงมือปฏิบัติจริง ทำต่อเนื่อง และติดตามใกล้ชิดผ่านระบบต่าง ๆ ของสถานศึกษา เช่น ชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ระบบทีมพี่เลี้ยง ระบบการนิเทศภายใน
- **ดึงและใช้ศักยภาพของครู** โดยให้ครูจับกลุ่มทำวิจัยระหว่างกลุ่มครูหลายช่วงวัย (ครูรุ่นอาวุโส ครูรุ่นกลาง และครูรุ่นใหม่) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ กระตุ้นให้เกิดการทำงานร่วมกัน และลดช่องว่างระหว่างสมรรถนะ
- **กระตุ้นให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนจากกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน** เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน และการเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐาน เพื่อให้การวิจัยอยู่ในวิถีของครู

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

- **สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง** และจัดเตรียมระบบหนุนเสริมที่เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างส่วนกลางสู่พื้นที่เพื่อเอื้ออำนวยให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมได้คล่องตัว
- **ส่งเสริมให้ศึกษานิเทศก์ทำงานวิจัยร่วมกับอาจารย์** ในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาเสริมพลังให้ครูทำวิจัยได้สำเร็จ

มิติที่ 2 Professional Performance

การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ระยะเวลา

ผลักดันให้เป็นผู้แปลงความรู้
สู่การปฏิบัติ

ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ ระดับหน่วยงานต้นสังกัด

- พัฒนาทักษะการสื่อสารและความสามารถในการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่ผู้ใช้ประโยชน์ให้แก่ครูแกนนำ โดยเชิญบุคลากรทางการศึกษาต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษามาเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ
- เปิดโอกาสให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดผลงานวิจัยเสมือนเป็นคณกกลางประสานหรือเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้จากผลงานวิจัยกับผู้ใช้ประโยชน์ โดยแบ่งเป็นระยะเริ่มต้น จัดเป็นกิจกรรมภายในของโรงเรียนที่เชิญชวนให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมนำเสนอผลงานวิจัยที่มีเนื้อหาสาระสั้น กระชับ เข้าใจง่าย ระยะที่สอง เผยแพร่ผลงานวิจัยสู่ผู้ใช้ประโยชน์หรือผู้สนใจ รวมทั้งเผยแพร่ผลงานผ่านช่องทางสื่อทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ และระยะที่สาม จัดโครงการตลาดนัดความรู้ (KM Market) เพื่อแลกเปลี่ยนผลงานวิจัยและนวัตกรรมร่วมกับสถานศึกษาที่เป็นคู่ความร่วมมือ

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

- สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และจัดเตรียมระบบหนุนเสริมที่เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างส่วนกลางสู่พื้นที่เพื่อเอื้ออำนวยให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมได้คล่องตัว

มิติที่ 3 Partnership การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการทำวิจัยและนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ	
ระยะเร่งด่วน	<p>ระดับสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ เปิดช่องทางให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อการทำวิจัยสู่การปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานภายนอก <p>ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและ เอกชนเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สู่การนำไปใช้ประโยชน์ ▪ จัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเปิดโอกาส ให้ครูพัฒนาสมรรถนะในการทำวิจัย
ระยะกลาง	<p>ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ พัฒนาระบบพี่เลี้ยงและชุมชนการเรียนรู้ในแต่ละระดับ ได้แก่ ระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่ ระดับสถาบันอุดมศึกษา และเครือข่ายภายนอก เพื่อให้เกิด การแลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียนและการใช้ประโยชน์ จากผลการวิจัย
ระยะยาว	<p>ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ ระดับหน่วยงานต้นสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ พัฒนาระบบการติดตามการสนับสนุนของพี่เลี้ยง และขยายความร่วมมือด้านการวิจัยและนวัตกรรมเพิ่มเติม จากสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง และยั่งยืนในการทำวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา

สร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา
กับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่

ยกระดับจากความร่วมมือสู่
ระบบพี่เลี้ยงและชุมชนแห่งการเรียนรู้
เพื่อการวิจัยและนวัตกรรม

สร้างความเข้มแข็งให้กับระบบพี่เลี้ยง
และการคงอยู่ของความร่วมมือ

ปีที่ 4 Platform

การพัฒนากระบวนสนับสนุนการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ

ระยะเร่งด่วน

จัดทำระบบสารสนเทศงานวิจัย
ของบุคลากรทางการศึกษา

ระดับสถานศึกษา

- รวบรวมผลงานวิจัยและจัดทำเป็นคลังข้อมูลของสถานศึกษาโดยจำแนกตามหมวดหมู่ประเด็นที่ศึกษา
- พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้การทำวิจัยของครู โดยออกแบบระบบให้เป็นมิตรกับผู้ใช้ (user friendly) ที่สามารถเข้าใช้ระบบได้ง่าย และส่งต่อข้อมูลได้สะดวก
- จัดกิจกรรมนำเสนอผลงานวิจัยจากการวิจัยในชั้นเรียน และเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาวิพากษ์และสังเคราะห์องค์ความรู้จากผลงานวิจัยเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งนี้ในการสังเคราะห์องค์ความรู้จากผลงานวิจัยควรมีการวิพากษ์จุดแข็ง ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

- พัฒนาระบบสารสนเทศงานวิจัยที่เชื่อมโยงระหว่างระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ และระดับหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ
- คัดเลือกผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาจากระบบสารสนเทศงานวิจัยของสถานศึกษาเพื่อเผยแพร่ให้ผู้สนใจนำไปใช้ประโยชน์

มิติที่ 4 Platform การพัฒนาระบบสนับสนุนการทําวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ	
ระยะกลาง	<p style="text-align: center;">ระดับสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ สร้างช่องทางที่หลากหลายสำหรับเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีเนื้อหาสั้น กระชับ เข้าใจง่ายสู่สาธารณะเพื่อให้ผู้ใช้ประโยชน์เข้าใจง่ายและนำไปใช้ได้ อย่างเป็นธรรมชาติ <p style="text-align: center;">ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่ จังหวัด ภาค และประเทศ ■ สรรหานักวิชาการศึกษาด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในระบบนิเวศการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อแปลงสาระความรู้จากงานวิจัยสู่การนำไปใช้ประโยชน์ ■ จัดเตรียมระบบรักษาความปลอดภัยบนโลกไซเบอร์เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผลงานวิจัยและนวัตกรรมของเจ้าของผลงานจะไม่ถูกละเมิดลิขสิทธิ์
ระยะยาว	<p style="text-align: center;">ระดับสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ส่งเสริมให้เครือข่ายของกลุ่มโรงเรียนในพื้นที่เป็นผู้นำจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา <p style="text-align: center;">ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนการเป็นเจ้าภาพจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิจัย ทั้งในระดับเขตพื้นที่ จังหวัด ภาค และประเทศ

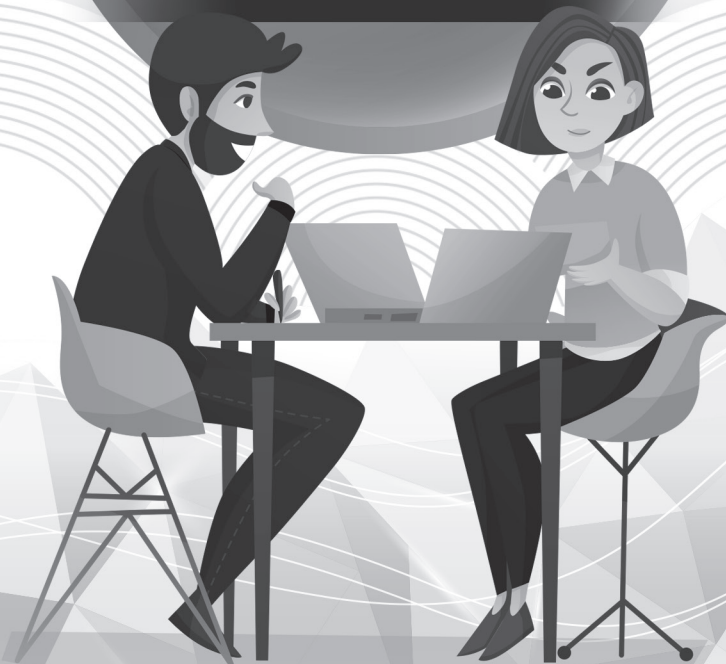
สร้างระบบนิเวศสนับสนุนการวิจัย
และนวัตกรรมแบบครบวงจร

ส่งเสริมการคงอยู่ของเวที
การแลกเปลี่ยนเครือข่ายการวิจัย

บทที่ 6

สรุปและ ข้อเสนอแนะ

สรุปและข้อเสนอแนะ

บทที่ 6

6.1 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็นสองระยะ ระยะแรกใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อทำความเข้าใจสภาพปัญหา อุปสรรคของการทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ และใช้การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ กลุ่มเป้าหมายเป็นบุคลากรทางการศึกษา 3 กลุ่ม ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติการสอนใน 5 พื้นที่ คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ฉียงเหนือ ภาคใต้ และกรุงเทพฯ และปริมณฑล ระยะที่สอง นำข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณมาสังเคราะห์ผลร่วมกัน จากนั้นดำเนินการต่อยอดการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลสนทนากลุ่มกับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อจัดทำแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยจำแนกเป็น 3 ประเด็นซึ่งตีความผลการวิจัยบนกรอบมโนทัศน์ที่ได้ทบทวนในบทที่ 2 ดังนี้

6.1.1 สภาพปัญหา อุปสรรคการทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ พบว่า สภาพปัญหาของการทำวิจัยและการดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา คือ ความเชื่อที่ว่าทำวิจัยเพื่อส่งตามเกณฑ์มากกว่าทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียน ความเชื่อดังกล่าวสะท้อนจากพฤติกรรม 3 ลักษณะ ได้แก่ ทำวิจัยแบบเปลี่ยนปก ทำวิจัยแบบคัดลอกผลงานผู้อื่น และทำวิจัยด้วยการจ้าง ส่วนอุปสรรคของการทำวิจัยและดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของครูพบว่า มี 2 ด้าน ได้แก่ อุปสรรคที่มาจากตัวบุคคล ประกอบด้วย ครูขาดสมรรถนะด้านการวิจัย ครูขาดเจตคติที่ดีต่อการวิจัย และครูขาดแรงปรารถนาที่จะทำวิจัย ส่วนอุปสรรคที่มาจากสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย ครูหมดเวลาไปกับการสอน และครูมีภาระงานอื่นนอกจากงานสอน ข้อค้นพบเกี่ยวกับสภาพปัญหาของการทำวิจัยและดำเนินงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า เป็นปัญหาเรื้อรังมายาวนานยืนยันได้จากทัศนะของนักวิชาการด้านการศึกษา เช่น รองศาสตราจารย์ ดร.พิชิต ฤทธิจรูญ และคณะ ที่กล่าวไว้ในการเสวนาวิชาการเรื่อง “ทิศทางการส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมการศึกษาในอนาคต” (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564) ว่าจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ทำให้ครูสนใจการวิจัยเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงที่น่าชื่นชม แต่ในมิติด้านคุณภาพจะต้องมีการส่งเสริมมากขึ้น ดังนั้น จึงต้องส่งเสริมให้มีคุณภาพทั้งด้านการวิจัยและนวัตกรรม และส่งเสริมให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้จริง สอดคล้องกับศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2558) ที่กล่าวว่า แม้มีงานวิจัยสาขาการศึกษาที่ผลิตจากสถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานภาครัฐเป็นจำนวนมาก แต่กลับพบปัญหาในมิติเชิงคุณภาพและการนำไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพียงการวิจัยเพื่อขอเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง ไม่ได้ถูกนำไปใช้ประโยชน์และไม่ตรงตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งผลให้ประเทศต้องสูญเสียงบประมาณจำนวนมากเพื่อให้ทุนสนับสนุนวิจัย และผลงานวิจัยไม่ได้สร้างผลกระทบหรือพัฒนาการศึกษาของประเทศเท่าที่ควร สำหรับข้อค้นพบประเด็นปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2558) ที่วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนที่เกี่ยวข้องกับระบบวิจัยการศึกษาไทย กล่าวคือ จุดแข็งของระบบวิจัยทางการศึกษา เช่น การมีข้อกำหนดให้สถาบันการศึกษาต้องทำวิจัยเพื่อขอตำแหน่งทางวิชาการ การสนับสนุนการให้ทุนจัดทำโครงการวิจัยอย่างกว้างขวาง การมีเครือข่ายวิจัยที่มีศักยภาพกระจายทั่วประเทศ ส่วนจุดอ่อนของระบบวิจัยทางการศึกษา เช่น ขาดแคลนนักวิจัยที่มีคุณภาพ นักวิจัยส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานเต็มเวลา นักวิจัยขาดทักษะการทำงานเป็นทีม การพัฒนานักวิจัยยังมีข้อจำกัดทั้งด้านคุณภาพไม่ทั่วถึง และไม่ต่อเนื่อง โครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลสนับสนุนวิจัยไม่เอื้อต่อการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ เครือข่ายวิจัยการศึกษายังไม่เข้มแข็ง การเข้าถึงผลงานวิจัยมีความจำกัด

6.1.2 ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ พบว่า

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มปัจจัยภายในบุคคล ประกอบด้วย ความสนใจในการศึกษางานวิจัย และนิสัยเดิมทางวิชาการ กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย นโยบายด้านการวิจัยของหน่วยงาน การสนับสนุนการทำวิจัยของหน่วยงาน และบรรยากาศการทำวิจัยของหน่วยงาน ซึ่งทั้งสองกลุ่มปัจจัยมีอิทธิพลทางบวกต่อพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ในขณะที่กลุ่มปัจจัยด้านอุปสรรคในการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย ด้านผู้นำผลการวิจัยไปใช้ ด้านวัฒนธรรมองค์กรที่นำผลการวิจัยไปใช้ และด้านลักษณะงานวิจัยและเผยแพร่การวิจัย มีอิทธิพลทางลบต่อพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ โดยกลุ่มปัจจัยทั้ง 3 นี้สามารถร่วมกันอธิบายพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติได้ร้อยละ 60 หมายความว่า บุคลากรทางการศึกษาจะทำวิจัยและใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยทางการศึกษามากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับสาเหตุทั้งภายในตัวบุคคลและภายนอกตัวบุคคล กล่าวคือ หากบุคลากรทางการศึกษามีความสนใจในการวิจัยมาก มีลักษณะนิสัยที่มุ่งวิชาการมาก ร่วมกับทำงานอยู่ในองค์กรที่มีนโยบายและบรรยากาศที่สนับสนุนการทำวิจัยมาก มีแนวโน้มที่บุคลากรทางการศึกษาจะทำวิจัยและใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยทางการศึกษามาก อย่างไรก็ตาม

หากบุคลากรรับรู้ถึงอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติมาก เช่น ไม่เห็นคุณค่าของงานวิจัย ไม่รู้ว่าจะใช้ประโยชน์อย่างไร ไม่มีเวลาอ่านงานวิจัย ผลการวิจัยอ่านเข้าใจยาก และงานวิจัยไม่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ เป็นต้น ก็จะทำให้บุคลากรทางการศึกษาทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาไปใช้ประโยชน์น้อย ข้อค้นพบในประเด็นนี้ มีข้อคิดเห็นเชิงหลักการที่สามารถอธิบาย 3 ประการ ได้แก่ ประการแรก ปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ประการที่สอง ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ และประการสุดท้ายคือ อำนาจการทำนายของตัวแปรเชิงเหตุ มีรายละเอียดดังนี้

ประการแรกปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ข้อค้นพบชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยภายในบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ สะท้อนให้เห็นว่า บุคลากรทางการศึกษาจะทำวิจัยและใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสนใจและลักษณะนิสัยทางวิชาการซึ่งเป็นลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่เกิดจากการสะสมตั้งแต่เด็กและติดตัวบุคคลมาในสถานการณ์หนึ่ง ๆ มักมีพื้นฐานมาจากการอบรมถ่ายทอดจากสถาบันสังคมที่สำคัญ ได้แก่ ครอบครัว สถาบันการศึกษา กลุ่มเพื่อน เป็นต้น (ดุจเดือน พันธุมนาวิน, 2550) ข้อค้นพบดังกล่าวยืนยันได้จากงานวิจัยในอดีตที่พบว่า สาเหตุภายในตัวบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการทำงานวิจัย ประกอบด้วย ทักษะการทำวิจัย เช่น ทักษะมนุษยสัมพันธ์เพื่อประสานงานในการทำวิจัย มีทักษะการเขียนรายงาน และมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; จิรารัตน์ ภูสีฤทธิ์ และคณะ, 2558) ความรู้และความเข้าใจในการทำวิจัย เช่น การออกแบบการวิจัย การกำหนดปัญหาวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการศึกษาเอกสารและวรรณกรรม การตั้งปัญหาและหัวข้อการวิจัย และการเขียนข้อเสนอโครงการ (ฐิติพร ตันติศรียานุรักษ์ และคณะ, 2550; กอแก้ว จันทร์กิงทอง, 2551; สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553; ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; จิรารัตน์ ภูสีฤทธิ์ และคณะ, 2558) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556) ความคาดหวังในการทำวิจัย (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556) ประสบการณ์การทำวิจัย (สุวรรณ พรหมเขต และคณะ, 2556) เจตคติต่อการทำวิจัย (กอแก้ว จันทร์กิงทอง, 2551; ทิพย์วัลย์ ศรีพรม, 2554) ความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบ (ฐิติพร ตันติศรียานุรักษ์ และคณะ, 2550) ค่านิยม เช่น ค่านิยมชื่อเสียงและความรับผิดชอบ ค่านิยมมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน และค่านิยมในการทำงาน (วินัย คำสุวรรณ, 2542; ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, 2550) ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน (ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, 2550) ความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความผูกพันกับเป้าหมาย และความคิดคาดหวังในอรรถประโยชน์ (วินัย คำสุวรรณ, 2542)

นอกจากปัจจัยภายในบุคคลแล้ว การทำวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติยังเกี่ยวข้องกับนโยบายด้านการวิจัย การสนับสนุนด้านการวิจัย และบรรยากาศการวิจัย ซึ่งเป็นการรับรู้บริบทแวดล้อมของหน่วยงาน เมื่อบุคคลรับรู้บริบทของหน่วยงานและตีความตามการรับรู้ก็จะแสดงการกระทำเพื่อปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่อยู่รอบตัวนั้น (ดุจเดือน พันธุมนาวิน, 2550)

สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่พบว่า สาเหตุภายนอกตัวบุคคลหรือสภาพแวดล้อมรอบตัวบุคคลที่ส่งเสริมการทำงานวิจัย ประกอบด้วย การสนับสนุนทางสังคมจากหน่วยงานและผู้บริหาร เช่น การสนับสนุนให้บุคลากรทำวิจัย การให้ทุนอุดหนุนการวิจัยเพิ่มขึ้น การส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัย เป็นต้น (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; กอแก้ว จันทร์กิงทอง, 2551; ฐิติพร ตันติศรียานูรัักษ์ และคณะ, 2550) นโยบายในการส่งเสริมการทำวิจัยหรือบริการงานวิจัย เช่น หน่วยงานมีการให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้บุคลากรทำวิจัยจากผู้บังคับบัญชาทุกระดับ มีการให้ความรู้และประสบการณ์ในการทำงานวิจัย (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; สุวรรณพรหมเขต และคณะ, 2556; สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553; จิรารัตน์ ภูสีฤทธิ และคณะ, 2558) สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการวิจัย ทุนอุดหนุนและงบประมาณการทำวิจัยอย่างเพียงพอ (สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553; ฐิติพร ตันติศรียานูรัักษ์ และคณะ, 2550; ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; สุวรรณ พรหมเขต และคณะ, 2556) หรือการจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ การบริการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และการบริการให้คำปรึกษาด้านการวิจัย (ฐิติพร ตันติศรียานูรัักษ์ และคณะ, 2550) บรรยากาศการทำวิจัย เช่น มีแหล่งค้นคว้าเอกสาร มีแหล่งข้อมูลเพียงพอและเชื่อถือได้ มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการทำวิจัยของสถาบันที่ชัดเจน (ฐิติพร ตันติศรียานูรัักษ์ และคณะ, 2550; วินัย คำสุวรรณ, 2542) นอกจากนี้ ยังพบว่า ความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556) เวลาในการทำวิจัย (ภัทรภร ไตรบุตร และคณะ, 2556; สมเจตน์ นาคเสวี และคณะ, 2553) บรรทัดฐานในการทำงาน (วินัย คำสุวรรณ, 2542) ภาระงานสอน (สุวรรณ พรหมเขต และคณะ, 2556) และการติดตามประเมินผลการทำวิจัย (ฐิติพร ตันติศรียานูรัักษ์ และคณะ, 2550) ก็เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานวิจัยเช่นกัน อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการทำงานวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ น้อยกว่าปัจจัยภายในบุคคล ในขณะที่ปัจจัยสภาพแวดล้อมกลับส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการทำงานวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติผ่านปัจจัยภายในบุคคล อธิบายได้ว่า หากบุคลากรทางการศึกษามีความสนใจทำวิจัยและมีนิสัยทางวิชาการเป็นต้นทุนเดิมอยู่แล้ว เมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมที่คนในองค์กรมุ่งเน้นการทำวิจัย มีนโยบายด้านการวิจัยชัดเจน และผู้บริหารหน่วยงานสนับสนุนการทำวิจัย ก็อย่างยิ่งส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาทำวิจัย และใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติมากขึ้น

ประการที่สอง ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติส่งผลทางลบต่อพฤติกรรมการทำงานวิจัยและนํางานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ หมายความว่า ถ้าบุคลากรทางการศึกษารับรู้ว่ามีอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในงานมากมีแนวโน้มที่จะทำวิจัยและนํางานวิจัยสู่การปฏิบัติ น้อย ทั้งนี้ อธิบายได้ว่า อุปสรรคเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางไม่ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหนึ่ง ๆ เมื่อพิจารณาอุปสรรคของการใช้ประโยชน์จากการวิจัยในแวดวงการศึกษา

แบ่งได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะแรกเกี่ยวข้องกับผลผลิตจากการวิจัย เช่น การวิจัยทางการศึกษาให้ข้อค้นพบคลุมเครือมีความน่าเชื่อถือน้อย การนำไปประยุกต์ได้ยาก จำนวนงานวิจัยมีจำกัด งานวิจัยไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ งานวิจัยสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจค่อนข้างยาก และงานวิจัยทางการศึกษาเป็นแบบเชิงพรรณนา (Cousins & Leithwood, 1993; Shkedi, 1998; Hemsley-Brown, 2004; Broekamp & Van Hout-Wolters, 2007; Saha et al., 1995; Biddle & Saha, 2000; Vanderlinde & van, 2010) ส่วนลักษณะที่สองเกี่ยวข้องกับผู้ใช้งานวิจัย ได้แก่ ผู้ปฏิบัติหรือผู้ใช้ประโยชน์จากการวิจัยเชื่อว่าการวิจัยไม่สามารถสรุปผลหรือนำไปปฏิบัติได้จริงหรือไม่มีความหมายสำหรับครู ผู้ปฏิบัติใช้งานวิจัยทางการศึกษาเพียงเล็กน้อยหรืออาจเป็นไปได้ว่าผู้ปฏิบัติงานไม่มีทักษะในการใช้ผลการวิจัยทางการศึกษา และครูไม่มีเวลาอ่านงานวิจัย (Shkedi, 1998; Saha et al., 1995; Biddle & Saha, 2000) สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่ยืนยันว่า อุปสรรคการใช้ประโยชน์จากการวิจัยมีผลต่อพฤติกรรมการทำวิจัยและใช้ประโยชน์จากการวิจัย เช่น เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2560) ศึกษาสภาพปัญหาการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อพัฒนาสถานศึกษาด้วยการใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา งานวิจัยของผกาภรณ์ พลายสังข์ และฉลอง ชาตรุประชีวิน (2560) ศึกษาสาเหตุของการไม่ใช้ประโยชน์จากการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษา และจำเนียร ชุณหโสภาค (2559) ศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งจากการสังเคราะห์ข้อค้นพบจากการวิจัยเหล่านี้ พบผลที่ใกล้เคียงกันว่า ปัญหาการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านแหล่งข้อมูลผลงานวิจัยและการเข้าถึง พบว่า มีปัญหาการขาดระบบสารสนเทศหรือการรวบรวมผลงานวิจัยอย่างเป็นระบบ และแหล่งข้อมูลที่มีอยู่เข้าถึงได้ยาก ระบบอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร การค้นคว้าและดาวน์โหลดมาใช้งานได้ค่อนข้างยาก และผลงานวิจัยที่อยู่ในฐานข้อมูลค่อนข้างเก่า ด้านคุณภาพของงานวิจัย พบว่า ผลงานวิจัยไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ การนำเสนอและการสื่อสารผลงานวิจัยยากต่อการทำความเข้าใจและประยุกต์ใช้ ผลงานวิจัยไม่ค่อยน่าเชื่อถือในเรื่องคุณภาพ งานวิจัยส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นงานที่เกิดประโยชน์โดยตรงต่อสถานศึกษาหรือต่อการพัฒนาสถานศึกษา และเป็นงานวิจัยที่ใช้เฉพาะโรงเรียน เฉพาะพื้นที่ ซึ่งทำให้การนำมาประยุกต์ใช้ค่อนข้างยาก ด้านผู้ใช้งานวิจัย พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ คือ ผู้ใช้งานวิจัยขาดทักษะในการวิเคราะห์ วิพากษ์และการประเมินผลงานวิจัย ไม่ตระหนักถึงคุณค่าของการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย และผู้บริหารและครูยังขาดทักษะในการค้นคว้าทั้งการค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตและการค้นคว้าจากห้องสมุด และด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย พบว่าหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ได้จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลผลงานวิจัยและการใช้ประโยชน์ หน่วยงานต้นสังกัดขาดการสนับสนุนข้อมูล สิ่งอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงงานวิจัยและการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย หน่วยงานต้นสังกัดไม่ค่อยมีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานวิจัยให้แก่บุคลากร หน่วยงานต้นสังกัดขาดการสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยที่เข้มแข็ง ไม่มีคนกลางประสานงานระหว่างนักวิจัยเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ และรูปแบบการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยในชั้นเรียน

ประการสุดท้ายคือ อำนาจการทำนายของตัวแปรเชิงเหตุ พบว่า กลุ่มปัจจัยภายในบุคคล กลุ่มปัจจัยสภาพแวดล้อม และกลุ่มปัจจัยอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยสู่การปฏิบัติร่วมกัน ทำนายพฤติกรรมการทำงานวิจัยและนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติได้สูงถึงร้อยละ 60 หมายความว่า บุคลากรทางการศึกษาจะทำวิจัยและใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยหรือไม่ขึ้นอยู่กับสาเหตุทั้งตัวบุคคลและสภาพแวดล้อม ข้อค้นพบนี้เป็นไปตามคำอธิบายของรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยามที่กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคลอาจมีสาเหตุมาจากทั้งด้านจิตใจ และด้านสถานการณ์รอบตัวบุคคลผสมผสานกัน ผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ประเภทเดียวกันแต่มีพฤติกรรมในปริมาณที่แตกต่างกันนั้นเป็นเพราะคนเหล่านั้นมีจิตลักษณะต่าง ๆ ในปริมาณที่แตกต่างกัน (ดุจเดือน พันธมนาวิน, 2550) สอดคล้องกับผลการวิจัยของปิยวรรณ บุญเพ็ญ, ยุทธนา ไชยจุล และ ดุษฎี โยเหลา (2561) ที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านภาระงาน และอุปสงค์งาน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมขององค์กร ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการทำงาน และผลการปฏิบัติที่ดี หากขาดปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งจะส่งผลให้งานวิจัยไม่สำเร็จ

6.1.3 แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ เรียกว่า โมเดล 4P สำหรับส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่ มิติ Policy การพัฒนาระบบการบริหารเพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ มิติที่ 2 Professional Performance การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ มิติที่ 3 Partnership การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการทำวิจัยและนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ และมิติที่ 4 Platform การพัฒนาระบบสนับสนุนการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ ในแต่ละมิติมีแนวทางและวิธีการส่งเสริมจำแนกตามระยะของการดำเนินการ 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว ข้อค้นพบในประเด็นนี้พบว่า วิธีการสร้างแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติมีจุดแข็ง 3 ประการแรกเป็นแนวทางที่พัฒนามาจากผลการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณร่วมกับการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่ครอบคลุมทั้งมิติการวิจัยและการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย ประการที่สอง แนวทางดังกล่าวผ่านการระดมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิของหน่วยงานทางการศึกษาทั้งในระดับนโยบาย ระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยทางการศึกษา และประการสุดท้าย การจัดกลุ่มมิติและวิธีการของแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนานักวิจัยและงานวิจัยของประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) (สถานนโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ, 2560) อีกทั้งยังเป็นไปในทิศทางเดียวกับข้อค้นพบจากงานวิจัยในอดีต (วรรณนิภา ปัญดิษฐตา, และนิตดา เปี่ยมพีชนะ, 2563; พิชามณัฐ์ ตากมัจฉา และวรชัย วิภูอุปโภคตร, 2563; เกียรติศักดิ์ สาสุทธิ์, วราภรณ์ โพธิ์งาม, และ เอก เกิดเต็มภูมิ, 2565)

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

งานวิจัยนี้สนับสนุนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 (5) ที่กล่าวถึงการสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และมาตรา 30 ที่ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังสนับสนุนแนวทางการพัฒนาของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ข้อ 1.4 เพื่อผลิตและพัฒนาครูผู้สอนในทุกกระดับ และประเภทการศึกษาให้เป็นครูที่มีคุณธรรม มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีสมรรถนะสูง ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องในระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับหน่วยงานต้นสังกัด สามารถนำโมเดล 4P สำหรับส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติไปได้โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นที่

6.2.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

งานวิจัยนี้เป็นการจัดทำแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ แบ่งออกเป็น 4 มิติ ได้แก่ มิติ Policy การพัฒนาระบบการบริหารเพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ มิติที่ 2 Professional Performance การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ มิติที่ 3 Partnership การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการทำวิจัยและนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ และมิติที่ 4 Platform การพัฒนาระบบสนับสนุนการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ ในแต่ละมิติมีแนวทางและวิธีการส่งเสริมจำแนกตามระยะของการดำเนินการ 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับหน่วยงานต้นสังกัด ควรพิจารณานำไปใช้ดังนี้

ประการที่หนึ่ง แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติจำแนกตามระยะของการดำเนินการแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน ระยะกลาง และระยะยาว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรพิจารณานำแนวทางและวิธีการไปใช้โดยคำนึงถึงความพร้อมและเงื่อนไขที่เหมาะสมของพื้นที่

ประการที่สอง แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติแบ่งออกเป็น 4 มิติ เรียกว่า โมเดล 4P ซึ่งแต่ละมิติเชื่อมโยงกัน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรขับเคลื่อนแต่ละส่วนไปพร้อม ๆ กัน โดยมีหลักการสำคัญของแต่ละมิติดังนี้

1) มิติการพัฒนากระบวนการบริหารเพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ (Policy) ควรทบทวน กฎ ระเบียบและข้อบังคับให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์และบริบทของสถานศึกษา ทั้งนี้การทบทวนกฎ ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ จะช่วยส่งเสริมการทำวิจัยและลดอุปสรรคของ การดำเนินงานวิจัยสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษา

2) มิติการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Performance) ควรสร้างความเข้าใจให้บุคลากรทางการศึกษาตระหนักถึงความ สำคัญของการวิจัย และพร้อมให้ความร่วมมือปฏิบัติตามแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยสู่การปฏิบัติ ที่มีระบบและกลไกการติดตามอย่างต่อเนื่อง

3) มิติการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการทำวิจัยและนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ (Partnership) ควรสร้างความเชื่อมโยงความร่วมมือเพื่อให้เกิดความเป็นภาคีหุ้นส่วนกับสถาบัน อุดมศึกษา องค์กรภาคีเครือข่ายทางการศึกษา และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพและ ยั่งยืน

4) มิติพัฒนาระบบสนับสนุนการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ (Platform) ควรสร้างพื้นที่และเปิดช่องทางให้บุคลากรทางการศึกษาเรียนรู้ เสวนาแลกเปลี่ยนร่วมกับเครือข่าย ความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยและการใช้ประโยชน์จากการวิจัย

ประการสุดท้าย ที่ผ่านมามีกลยุทธ์การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อพัฒนา สถานศึกษา แต่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ได้นำไปปฏิบัติให้เกิดผลหรือปฏิบัติคลาดเคลื่อนจากที่ควร จะเป็น แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติจากการศึกษาครั้งนี้จะสามารถ ขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติได้จริงขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ หนึ่งในปัจจัยความสำเร็จคือ การสื่อสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและยอมรับแนวทางการส่งเสริมฯ และนำแนวทาง การส่งเสริมฯ ไปใช้แก่ผู้ปฏิบัติ ดังนั้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับควรกระตุ้นให้เกิดการสื่อสาร สองทางที่ตรงไปตรงมาและให้ผู้ปฏิบัติรับทราบถึงแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนและความจำเป็น ในการปฏิบัติ รวมทั้งจูงใจให้ผู้ปฏิบัติเปลี่ยนมุมมองเชิงบวกต่อการวิจัยและการใช้ประโยชน์ จากผลการวิจัย

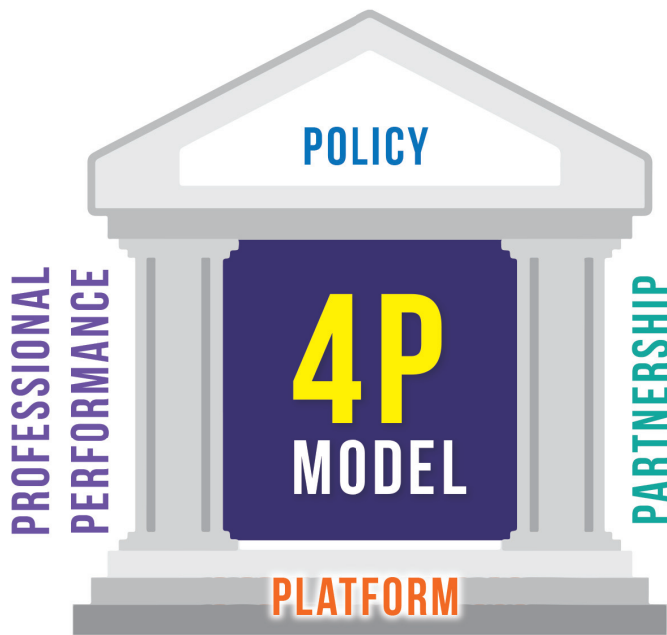
6.2.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ได้ข้อสรุปแนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติที่พัฒนาจากการทำความเข้าใจและวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติของบุคลากรทางการศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการสร้างองค์ความรู้เพื่อนำไปปฏิบัติ ข้อค้นพบจากแนวทางดังกล่าวสามารถพัฒนาต่อยอดเพื่อยืนยันความสำเร็จหรือประสิทธิผลของแนวทางการส่งเสริมฯ ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีประเด็นที่น่าสนใจศึกษาดังนี้

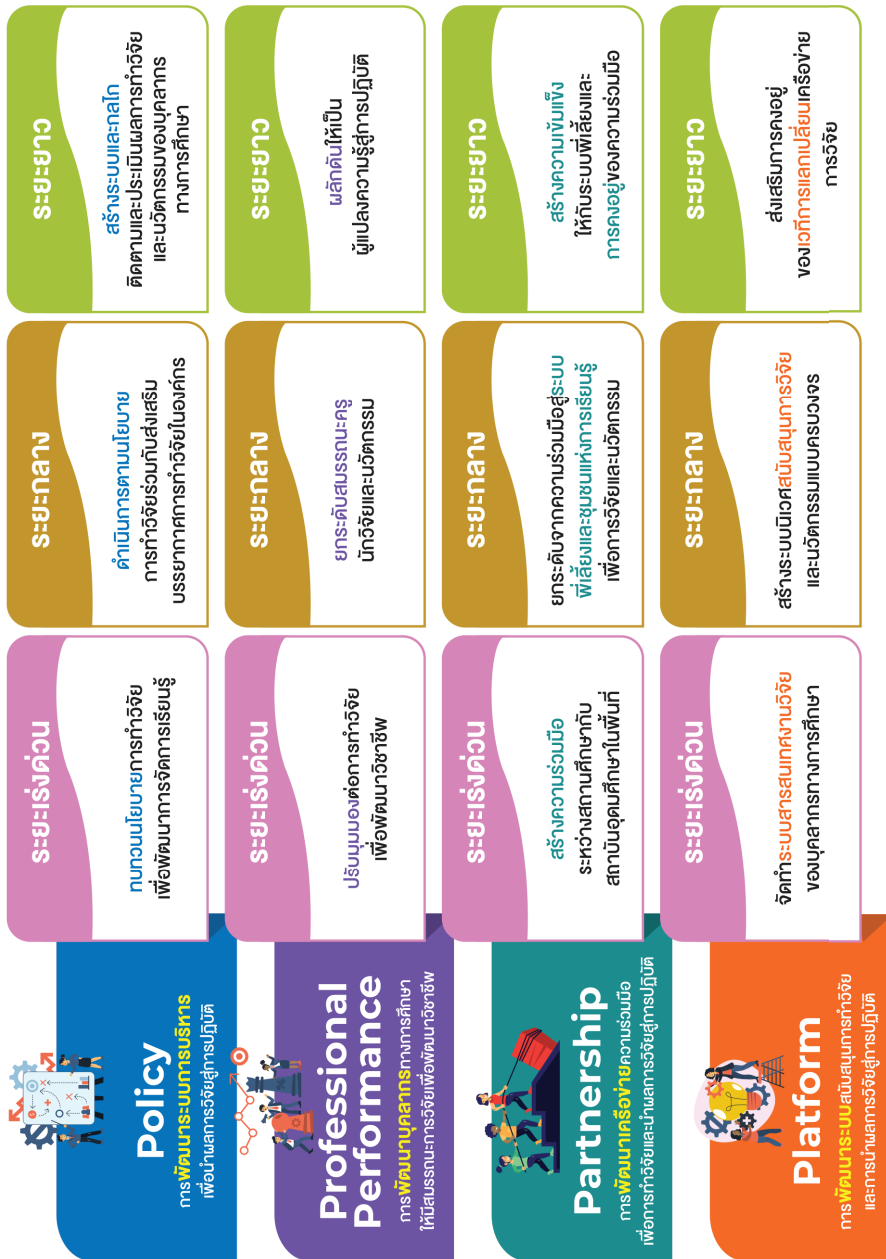
1) ในมิติ Professional Performance การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ งานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบหรือนวัตกรรมส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพในกลุ่มบุคลากรทางการศึกษาที่สามารถปรับใช้พัฒนาได้ในทุกสังกัด และควรมีการศึกษาวิจัยในประเด็นเครื่องมือการประเมินสมรรถนะการวิจัยที่เป็นมาตรฐานเพื่อพัฒนากลุ่มบุคลากรทางการศึกษาได้ในทุกระดับ

2) ในมิติของ Platform การพัฒนาระบบสนับสนุนการทำวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ งานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อเตรียมพร้อมการเป็นแหล่งสนับสนุนการทำวิจัยและนวัตกรรมให้กลุ่มบุคลากรทางการศึกษา

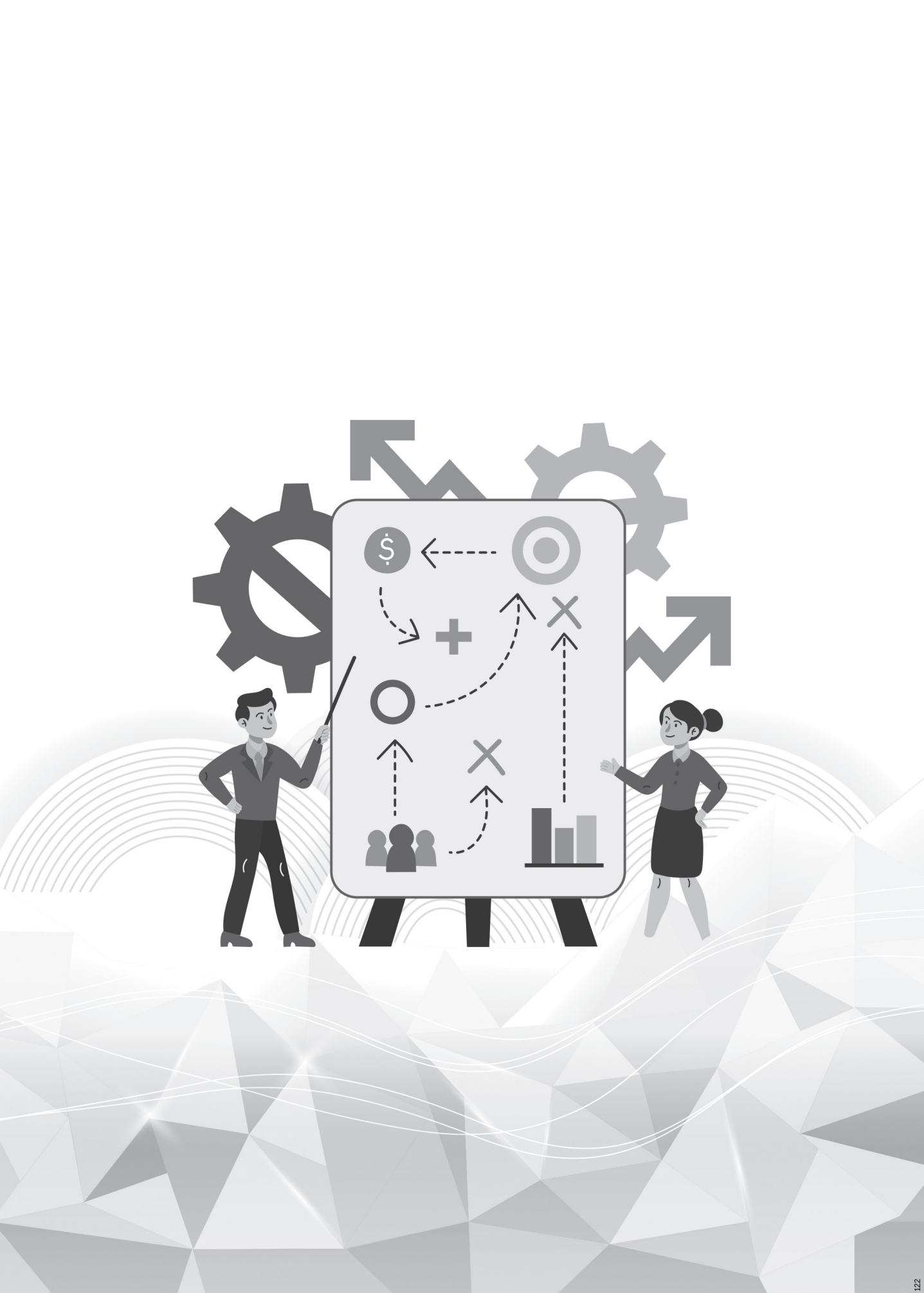
โมเดล 4P สำหรับการส่งเสริม งานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาในระดับภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร

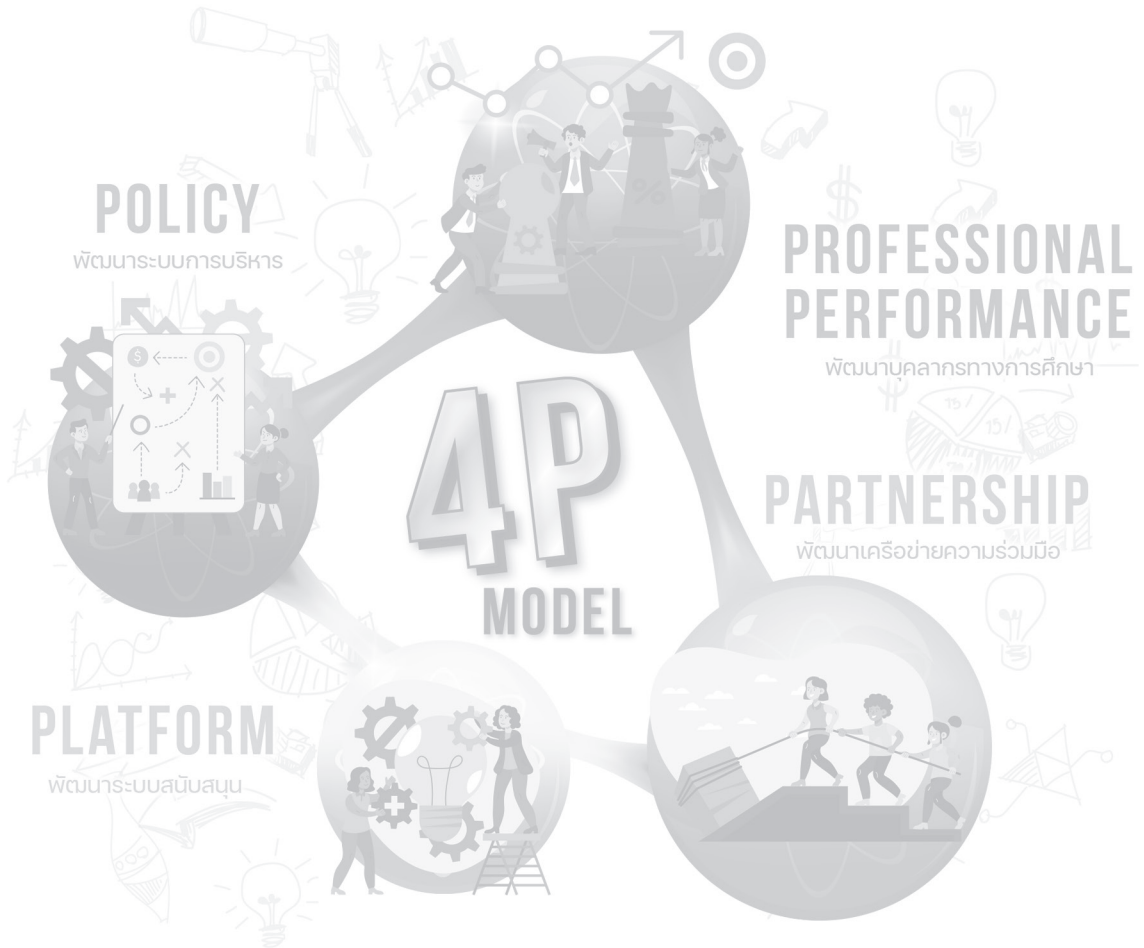
แนวทางการส่งเสริมงานวิจัยทางการศึกษาสู่การปฏิบัติ

มิตที่ 1 Policy

**การพัฒนาระบบการบริหาร
เพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ**

มิติที่ 1 Policy

การพัฒนาระบบการบริหาร เพื่อนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติ

ระยะเร่งด่วน

ทบทวนนโยบายการทำวิจัย
เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ระดับสถานศึกษา

- จัดทำแผนปฏิบัติการของโรงเรียนที่อิงจากนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา โดยบูรณาการการวิจัยในชั้นเรียน และการจัดการเรียนรู้สู่การพัฒนาวิชาชีพของครู
- จัดทำโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการทำวิจัยสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

ระยะกลาง

ดำเนินการตามนโยบายการทำวิจัย
ร่วมกับส่งเสริมบรรยากาศ
การทำวิจัยในองค์กร

ระดับสถานศึกษา

- สื่อสารเรื่องแนวปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนให้บุคลากรรับทราบอย่างทั่วถึง
- จัดวงสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน และการใช้ประโยชน์จากการวิจัยในแต่ละกลุ่มสาระฯ หรือข้ามกลุ่มสาระฯ
- จัดกิจกรรมนิเทศการวิจัยแบบกัลยาณมิตรทั้งภายในโรงเรียน และภายนอกโรงเรียนเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนและการใช้ประโยชน์จากการวิจัย
- จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัยของครูภายในโรงเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงผลงานของตนเอง พัฒนาตนเอง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนครู

ระยะยาว

สร้างระบบและกลไกติดตาม
และประเมินผลการทำวิจัยและ
นวัตกรรมของบุคลากรทางการศึกษา

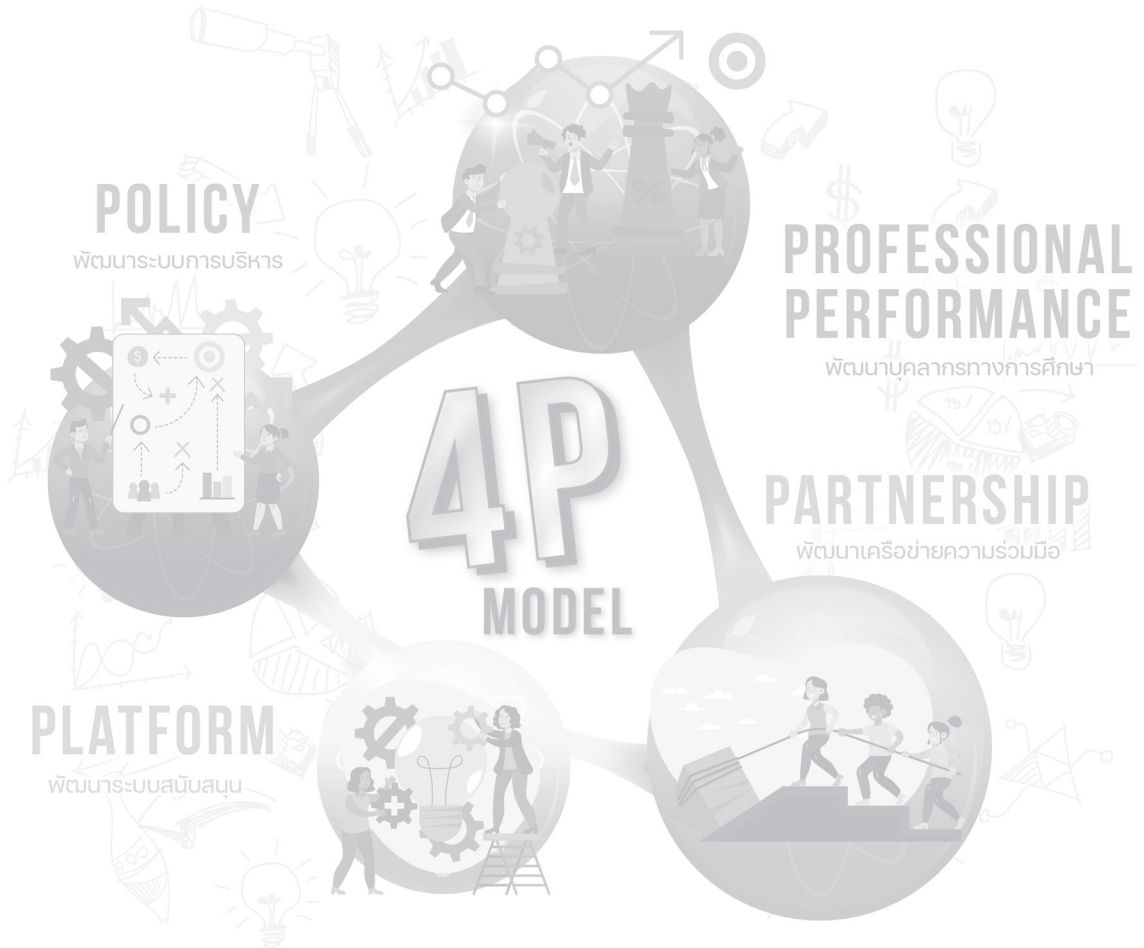
ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ ระดับหน่วยงานต้นสังกัด

- จัดทำแผนการติดตามประเมินผลด้านการวิจัยและการนำผลการวิจัยสู่การปฏิบัติของหน่วยงาน
- กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานวิจัย
- สะท้อนผลการดำเนินงานเพื่อการปรับปรุงการบริหารงานด้านการวิจัยอย่างมีระบบ

**การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
ให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ**

มิติที่ 2 Professional Performance

การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ระยะเร่งด่วน

ปรับมุมมองต่อการทำวิจัย
เพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ระดับสถานศึกษา

- **สร้างความเข้าใจและเสริมพลังการทำวิจัย** และใช้ประโยชน์จากการวิจัยให้แก่ครูด้วยการสื่อสารเชิงบวก ได้แก่ ยึดผู้ฟังเป็นศูนย์กลาง (People oriented) เข้าอกเข้าใจผู้ฟัง (Empathy) เปิดใจยอมรับ (Open mind) มองโลกในแง่ดี (Positive) ฟังอย่างตั้งใจ (Listen actively) และให้โอกาสผู้ฟังมีส่วนร่วม (Engage) ทั้งนี้เพื่อให้ครูตระหนักว่าการวิจัยไม่ใช่ภาระแต่เป็นการพัฒนาตนเองและผู้เรียน
- **จัดกิจกรรมสร้างพันธมิตรเรียนรู้ทำวิจัยร่วมกัน** ในลักษณะเป็นทีมวิจัยในกลุ่มสาระหรือข้ามกลุ่มสาระฯ เพื่อลดความกังวลที่ต้องทำวิจัยอย่างโดดเดี่ยว

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

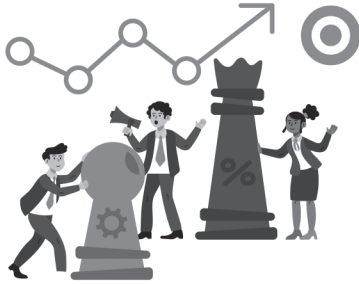
- **สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง** และเตรียมระบบหนุนเสริม เช่น ทีมพี่เลี้ยงที่เป็นศึกษานิเทศก์ หรืออาจารย์สถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้คำชี้แนะแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ระยะกลาง

ยกระดับสมรรถนะครู
นักวิจัยและนวัตกรรม

ระดับสถานศึกษา

- **วิเคราะห์ช่องว่างของสมรรถนะ (competency gap)** เพื่อแบ่งกลุ่มบุคลากรตามระดับความเชี่ยวชาญงานวิจัย หรือแบ่งกลุ่มบุคลากรตามความต้องการจำเป็นของการพัฒนา
- **จัดอบรมเชิงปฏิบัติการตามระดับความเชี่ยวชาญและความต้องการจำเป็นของครู** เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในเรื่องที่จำเป็นดังนี้ การวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียน การออกแบบการวิจัยเบื้องต้น และการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย ทั้งนี้ควรลงมือปฏิบัติจริง ทำต่อเนื่อง และติดตามใกล้ชิดผ่านระบบต่าง ๆ ของสถานศึกษา เช่น ชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ระบบทีมพี่เลี้ยง ระบบการนิเทศภายใน

มิติที่ 2 Professional Performance

การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ระยะกลาง

ยกระดับสมรรถนะครู
นักวิจัยและนวัตกรรม

- **ดึงและใช้ศักยภาพของครู** โดยให้ครูจับกลุ่มทำวิจัยระหว่างกลุ่มครูหลายช่วงวัย (ครูรุ่นอาวุโส ครูรุ่นกลาง และครูรุ่นใหม่) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ กระตุ้นให้เกิดการทำงานร่วมกัน และลดช่องว่างระหว่างสมรรถนะ
- **กระตุ้นให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนจากกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน** เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน และการเรียนรู้จากปัญหาเป็นฐาน เพื่อให้การวิจัยอยู่ในวิถีของครู

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

- **สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง** และจัดเตรียมระบบหนุนเสริมที่เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างส่วนกลางสู่พื้นที่เพื่อเอื้ออำนวยให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมได้คล่องตัว
- **ส่งเสริมให้ศึกษานิเทศก์ทำงานวิจัยร่วมกับอาจารย์** ในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อนำความรู้และประสบการณ์มาเสริมพลังให้ครูทำวิจัยได้สำเร็จ

มิติที่ 2 Professional Performance

การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพ

ระยะยาว

ผลักดันให้เป็นผู้แปลงความรู้
สู่การปฏิบัติ

ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ ระดับหน่วยงานต้นสังกัด

- พัฒนาทักษะการสื่อสารและความสามารถในการถ่ายทอดผลการวิจัยสู่ผู้ใช้ประโยชน์ให้แก่ครูแกนนำ โดยเชิญบุคลากรทางการศึกษาต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษามาเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ
- เปิดโอกาสให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดผลงานวิจัยเสมือนเป็นคณกลางประสานหรือเชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้จากผลงานวิจัยกับผู้ใช้ประโยชน์ โดยแบ่งเป็นระยะเริ่มต้น จัดเป็นกิจกรรมภายในของโรงเรียนที่เชิญชวนให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมนำเสนอผลงานวิจัยที่มีเนื้อหาสาระสั้น กระชับ เข้าใจง่าย ระยะที่สอง เผยแพร่ผลงานวิจัยสู่ผู้ใช้ประโยชน์หรือผู้สนใจ รวมทั้งเผยแพร่ผลงานผ่านช่องทางสื่อทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ และระยะที่สาม จัดโครงการตลาดนัดความรู้ (KM Market) เพื่อแลกเปลี่ยนผลงานวิจัยและนวัตกรรมร่วมกับสถานศึกษาที่เป็นคู่ความร่วมมือ

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

- สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และจัดเตรียมระบบหนุนเสริมที่เป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างส่วนกลางสู่พื้นที่เพื่อเอื้ออำนวยให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมได้คล่องตัว

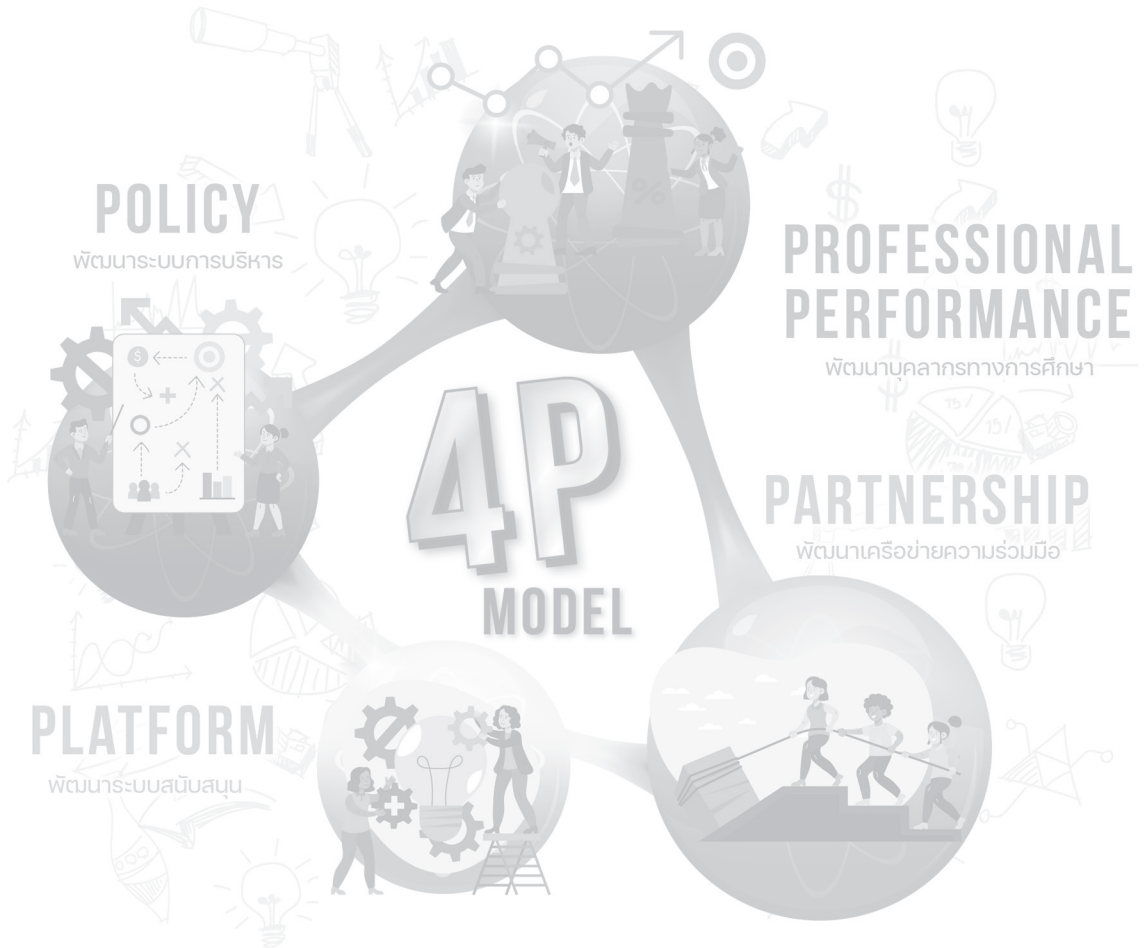

มิตที่ 3

Partnership

**การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ
เพื่อการทำวิจัยและนำผลการวิจัย
สู่การปฏิบัติ**

มิติที่ 3 Partnership

การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการำวิจัยและนำผลการวิจัย สู่การปฏิบัติ

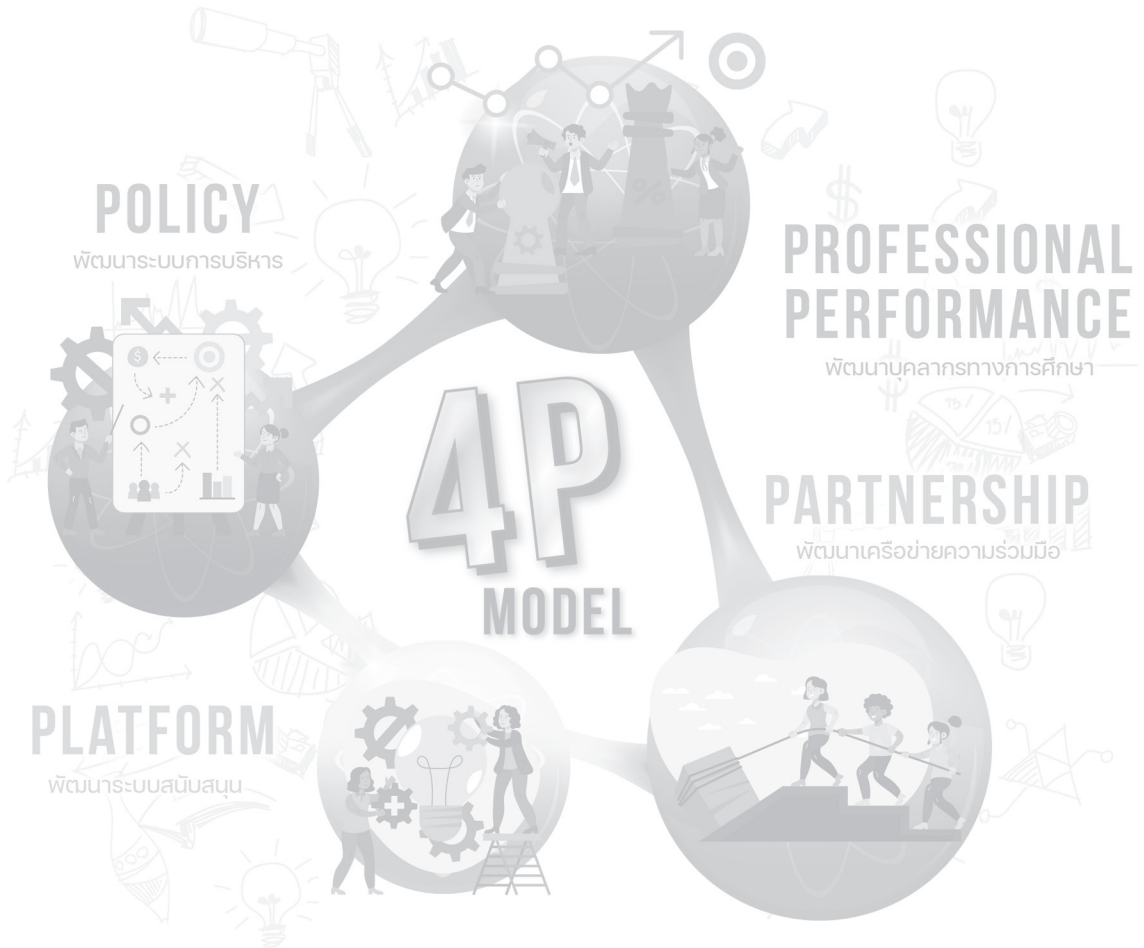
ระยะเร่งด่วน	
<p>สร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา กับสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่</p>	<p>ระดับสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ เปิดช่องทางให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อการำวิจัยสู่การปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานภายนอก <p>ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและ เอกชนเพื่อสนับสนุนการำวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สู่การนำไปใช้ประโยชน์ ▪ จัดทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเปิดโอกาส ให้ครูพัฒนาสมรรถนะในการำวิจัย
ระยะกลาง	
<p>ยกระดับจากความร่วมมือสู่ ระบบที่เลี้ยงและชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อการำวิจัยและนวัตกรรม</p>	<p>ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ พัฒนาระบบที่เลี้ยงและชุมชนการเรียนรู้ในแต่ละระดับ ได้แก่ ระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับเขตพื้นที่ ระดับสถาบันอุดมศึกษา และเครือข่ายภายนอก เพื่อให้เกิด การแลกเปลี่ยนผลการำวิจัยในชั้นเรียนและการใช้ประโยชน์ จากผลการำวิจัย
ระยะยาว	
<p>สร้างความเข้มแข็งให้กับระบบที่เลี้ยง และการคงอยู่ของความร่วมมือ</p>	<p>ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ ระดับหน่วยงานต้นสังกัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ พัฒนาระบบการติดตามการสนับสนุนของที่เลี้ยง และขยายความร่วมมือด้านการำวิจัยและนวัตกรรมเพิ่มเติม จากสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง และยั่งยืนในการำวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา

มิตที่ 4 Platform

**การพัฒนาระบบสนับสนุน
การทำวิจัยและการนำผลการวิจัย
สู่การปฏิบัติ**

มิติที่ 4 Platform

การพัฒนาระบบสนับสนุน
การทำวิจัยและการนำผลการวิจัย
สู่การปฏิบัติ

ระยะเร่งด่วน

จัดทำระบบสารสนเทศงานวิจัย
ของบุคลากรทางการศึกษา

ระดับสถานศึกษา

- รวบรวมผลงานวิจัยและจัดทำเป็นคลังข้อมูลของสถานศึกษาโดยจำแนกตามหมวดหมู่ประเด็นที่ศึกษา
- พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้การทำวิจัยของครู โดยออกแบบระบบให้เป็นมิตรกับผู้ใช้ (user friendly) ที่สามารถเข้าใช้ระบบได้ง่าย และส่งต่อข้อมูลได้สะดวก
- จัดกิจกรรมนำเสนอผลงานวิจัยจากการวิจัยในชั้นเรียน และเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาวิพากษ์และสังเคราะห์องค์ความรู้จากผลงานวิจัยเพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้ครูนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งนี้ในการสังเคราะห์องค์ความรู้จากผลงานวิจัยควรมีการวิพากษ์จุดแข็ง ข้อจำกัด และข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

- พัฒนาระบบสารสนเทศงานวิจัยที่เชื่อมโยงระหว่างระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่ และระดับหน่วยงานต้นสังกัดอื่น ๆ
- คัดเลือกผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาจากระบบสารสนเทศงานวิจัยของสถานศึกษาเพื่อเผยแพร่ให้ผู้สนใจนำไปใช้ประโยชน์

มิติที่ 4 Platform

การพัฒนาาระบบสนับสนุน
การทำวิจัยและการนำผลการวิจัย
สู่การปฏิบัติ

ระยะกลาง

สร้างระบบนิเวศสนับสนุนการวิจัย
และนวัตกรรมแบบครบวงจร

ระดับสถานศึกษา

- สร้างช่องทางที่หลากหลายสำหรับเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีเนื้อหาสั้น กระชับ เข้าใจง่ายสู่สาธารณะเพื่อให้ผู้ใช้ประโยชน์เข้าใจง่ายและนำไปใช้ได้ อย่างเป็นรูปธรรม

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับสถานศึกษา เขตพื้นที่ จังหวัด ภาค และประเทศ
- สรรหานักวิชาการศึกษาด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในระบบนิเวศการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อแปลงสาระความรู้จากงานวิจัยสู่การนำไปใช้ประโยชน์
- จัดเตรียมระบบรักษาความปลอดภัยบนโลกไซเบอร์เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผลงานวิจัยและนวัตกรรมของเจ้าของผลงานจะไม่ถูกละเมิดลิขสิทธิ์

ระยะยาว

ส่งเสริมการคงอยู่ของเวที
การแลกเปลี่ยนเครือข่ายการวิจัย

ระดับสถานศึกษา

- ส่งเสริมให้เครือข่ายของกลุ่มโรงเรียนในพื้นที่เป็นผู้นำจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา

ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

- ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนการเป็นเจ้าภาพจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานวิจัยทั้งในระดับเขตพื้นที่ จังหวัด ภาค และประเทศ

បណ្ណាបុគ្គល

บรรณานุกรม

- กอแก้ว จันทร์กิงทอง. (2551). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยใน
จังหวัดสงขลา. *วารสารหาดใหญ่วิชาการ*, 6(2), 149-158.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2560). กลยุทธ์การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยเพื่อพัฒนา
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.*, 10(2), น. 190-207.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2558). การปฏิรูประบบวิจัยการศึกษาไทยในทศวรรษหน้า. *วารสาร
ศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 7(2), 9-21.
- เกียรติศักดิ์ สาสุทธิ์, วราภรณ์ โพธิ์งาม, และ เอก เกิดเต็มภูมิ. (2565). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
ในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ
การจัดการศึกษากลุ่มที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.
Journal of Roi Kaensarn Academi, 7(2), 220-236.
- เกศินี ไหมคง, สุเทพ สันติวรานนท์, และชัยลิขิต สร้อยเพชรเกษม. (2560). ปัจจัยพยากรณ์
การทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. *วารสารอัล-
ฮิกมะฮฺ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*, 7(13), 71-79.
- จตุภูมิ เขตจัตุรัส. (2562). *การวิจัยในชั้นเรียน: กระบวนการสร้างความรู้เพื่อใช้พัฒนาการเรียน
การสอน*. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จรัส สุวรรณเวลา, สุชาติา ชินะจิตร, สุภาพรรณ ณ บางช้าง, และเพชร ภูริวัฒน์. (2534).
บนเส้นทางสู่มหาวิทยาลัยวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- จำเนียร ชุณหโสภาค. (2559). กลยุทธ์การส่งเสริมให้มีการสร้างงานวิจัยเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์
ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารดุชนิพนธ์ทางสังคมศาสตร์*, 6(1), 20-30.
- จิรัชฌา วิเชียรปัญญา, อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, และ พร้อมภัก บึงบัว. (2563). การพัฒนาระบบการจัดการ
ความรู้การวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 25(1), 532-549.
- จिरารัตน์ ภูสีฤทธิ์, สีดดา สอนศรี, และยุพา คลังสุวรรณ. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัย
ของบุคลากรสายสนับสนุนระดับพนักงานปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 34(3), 30-41.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชรัสนิกุล ยิ้มบุญณะ. (2550). การนำผลงานวิจัยมาใช้และอุปสรรคของการนำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติการ พยาบาล. *วารสารพยาบาลศิริราช*, 1(2), 11-26.
- ชาย โพธิ์สีดา. (2547). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ฐิติพร ตันติศรียานุรักษ์, รัชฎา ธิโสภาน, และอรดา เกรียงสินยศ. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิจัยของบุคลากรสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. *พัฒนาเทคนิคศึกษา*, 20(64), 56-63.
- ณทรา มณีวรรณ, และ สุภาวดี ลากเจริญ. (2564). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ตามทัศนะของครู. *ศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์*, 8(2), 98-107.
- ณัฐณิชา คำยะอ่อน, พูนชัย ยาวีราช, ประเวช เวชชะ, และไพโรภ รัตน์ชูวงศ์. (2562). รูปแบบการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชานาน เขต 2. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 12(1), 145-157.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน. (2550). รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) และแนวทางการตั้งสมมติฐานในการวิจัยสาขาจิตพฤติกรรมศาสตร์ในประเทศไทย. *วารสารพัฒนาสังคม*, 9(1), 85-117. Retrieved from <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsd/article/view/31222>
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน. (2558). *ปัจจัยเชิงเหตุที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมและศักยภาพของการเป็นนักวิจัยของบุคคลหลายประเภท: ระดับนักวิชาการ (รายงานผลการวิจัย)*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2558). การใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้: มุมมองนักวิชาการผ่านประสบการณ์ความเป็นครู. สืบค้นจาก <http://www.edu.tsu.ac.th/major/eva/files/journal/ResearchExploitation.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ทิพย์วัลย์ ศรีพรหม. (2554). การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการทำวิจัยของอาจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคเหนือตอนบน. *วารสารการวิจัย กาสะลองคำ*, 5(2), 6-15.
- นพวรรณ รื่นแสง และวรวรรณ สโมสรรสุข. (2559). ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการส่งเสริมการดำเนินโครงการวิจัยของผู้รับทุนสนับสนุนโรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 11(3), 207-218.
- นักสิทธิ์ ศักดาพัฒน์. (2563). ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาโท. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 14(1), 389-403.
- ประวิชญา ณีภูฏากรกุล. (2553). ปัญหาส่วนตัวที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัย. *วารสารราชพฤกษ์*, 14(1), 60-68.
- ประวิชญา ณีภูฏากรกุล และจารึก ณีภูฏากรกุล. (2559). ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อวิธีการทำงานวิจัยของครูอาจารย์ คณะเทคโนโลยีสังคมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน. *ราชภัฏเพชรบูรณ์สาร*, 18(1), 1-9.
- ปราชญา รัตพลที, พูนชัย ยาวีราช, และ ประเวศ เวชชะ. (2558). แนวทางการส่งเสริมครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนบ้านสันติสุข อำเภอแม่จัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 8(18).
- ปรารธนา อเนกปัญญากุล. (2553). การพัฒนานักวิจัย: แนวทางที่เป็นไปได้. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 5(1), 59-70.
- ปรารธนา อเนกปัญญากุล, ศศิณีภา ศรีกัลยานิวาท. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำวิจัยของบุคลากร คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารนเรศวรพะเยา*, 7(3), 275-285.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปิยวรรณ บุญเพ็ญ. (2550). *ค่านิยมสร้างสรรค์และสถานการณ์การทำงานที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการทำงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากรสายวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ*. ปรินญาณีพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิยวรรณ บุญเพ็ญ, ยุทธนา ไชยจุฑาล, และดุษฎี โยเหลา. (2561). สมรรถนะวิจัยและตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการทำวิจัยให้ประสบความสำเร็จ: กรณีศึกษานักวิจัยในมหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ. *วารสารเกษมบัณฑิต*, 19(1), 73-88
- ผกาภรณ์ พลายสังข์, และฉลอง ชาตรุประชีวิน. (2560). กลยุทธ์การส่งเสริมการวิจัยของบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 19(1), 103-113.
- พระฉลวย เทวสีโร, พระมหาศุภฤกษ์ สีวันคำ, และ แสงสุรีย์ ทองขาว. (2565). การเรียนรู้วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. *บัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์*, 10(1), 73-86. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
- พัชราภรณ์ พิลาสมบัติ, และ ดวงกมล จงเจริญ. (2565). ทักษะการวิจัยของครุภัณฑ์วิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน. *วารสารนวัตกรรมและการจัดการ*, 7(1).
- พิชามญช์ ตากมัจฉา, และ วรชัย วิภูอุปโภคตร. (2563). แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.)*, 26(2), 93-100.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2560). กระบวนการสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 4(2).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ภราดร นิลแจ้, และอัญญา ดิษฐานนท์. (2562). รูปแบบความร่วมมือในการต่อยอดงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. *วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 15(2), 51-68.
- ภัทรภร ไตรบุตร, พรรณี ลีกิจวัฒน์, และปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์. (2556). การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบที่ส่งเสริมการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*, 12(2), 85-94.
- ภัสสร อินตะ, สมเกียรติ ตุ่นแก้ว, และประเวศ เวชชะ. (2563). แนวทางการบริหารและการจัดการเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนบ้านโป่งแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. *วารสารสังคมพัฒนศาสตร์*, 3(2), 42-55.
- ภาคภูมิ ทิพคุณ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยหน่วยงานภาครัฐของไทย. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา*, 11(21), 102-122.
- ราตรี แสนทวีสุข, จิรสุดา วชิรเมธิน, เทิดศักดิ์ วิไลเกษม, จารุวรรณ ม่วงมิตร, รัตนพร ศิลาโคตร, บุญรักษา กาลาศรี, และ ดร.ปัญญา ตริเลิศพจน์กุล. (2565, มกราคม-เมษายน). บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามความคิดเห็นของครู กลุ่มเครือข่ายน้ำขุ่น อำเภอ น้ำขุ่น จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. *วารสารครุทรรศน์*, 2(1), 57-67.
- วาทัญญู วุฒิวรรณ. (2562). รายงานวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมการวิจัยของอาจารย์ในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. โครงการวิจัยประเภทงบประมาณเงินรายได้จากกองทุนวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. <http://dspace.lib.buu.ac.th/xmlui/handle/1234567890/4459>
- วรรณนิภา ปัญดิษฐตา, และนิยดา เปี่ยมพีชนะ. (2563). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสู่การศึกษายุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 26. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 9(1), 42-51.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิจารณ์ พานิช. (2539). *การบริหารงานวิจัย: แนวคิดจากประสบการณ์*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2551). R2R: Routine to Research สยบงานจำเจด้วยการวิจัยสู่โลกใหม่ของงานประจำ. พิมพ์ครั้งที่ 1. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. สืบค้นจาก <https://home.kku.ac.th/kitsir/research/html/download/news/r2r.pdf>
- วินัย คำสุวรรณ. (2542). *การศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. (ปริญญาานิพนธ์ดุขฎฐิบัณฑิต). สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศศิธร วัฒนกุลานุกรักษ์. (2556). *อุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์: กรณีศึกษาหน่วยงานพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริรัตน์ พานนาค, และอมรรัตน์ สนั่นเสียง. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า*, 4(2), 57-64.
- ศิริอร สิ้นธุ. (2546). *การใช้ผลงานวิจัยทางการพยาบาล*. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสารสนเทศและการวิจัยทางการพยาบาล หน่วยที่ 1-15*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิวะพร ภู่พันธ์. (2554). *การศึกษาและทดสอบปัจจัยเชิงสาเหตุของการใช้ประโยชน์งานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย: การวิจัยแบบผสมวิธี*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุขฎฐิบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวะพร ภู่พันธ์, ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ, และสุวิมล ว่องวานิช. (2557). การพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการใช้ประโยชน์งานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัย. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*, 20(2), 117-134.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. 2560. (ร่าง) *ยุทธศาสตร์การวิจัยและนวัตกรรม 20 ปี (พ.ศ. 2560-พ.ศ. 2579)*. กรุงเทพฯ: บริษัท โคคุน แอนด์ โค จำกัด. สภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ. (2560). แผนกลยุทธ์การพัฒนาคณาจารย์และนวัตกรรม ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579). กรุงเทพฯ: วช.
- สมเจตน์ นาคเสวี, อุสมาน ราษฎร์นิยม, และอุสนา เจาะเลาะ. (2553). เจตคติต่อการวิจัยและปัจจัยที่เอื้อต่อการทำวิจัยของบุคลากรวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. *วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 16(3), 513-533.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2537). การวิเคราะห์ผลงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์. ใน *เอกสารประกอบ การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง การวิจัยกับประโยชน์ในการบริหารงาน*. 13 สิงหาคม 2537 ณ มหาวิทยาลัยศิลปากร กรุงเทพมหานคร.
- สรณัฐ เมืองโคตร และดุจดเดือน พันธุนาวิน. (2561). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ในโครงการความรับผิดชอบต่อสังคมของพนักงานบริการภาคพื้น บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน). *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 10(2), 162-182.สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ. (2565). การใช้ประโยชน์งานวิจัย. สืบค้นจาก https://i4biz.nrct.go.th/ewt_news.php?nid=34
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2550). บทที่ 1 ความสำคัญของการวิจัย. ใน *คู่มือนักวิจัยมือใหม่* (หน้า 1-17). กรุงเทพฯ: บริษัททวงศ์สว่างการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2555). *นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2555-2559)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2564). จุดเน้นการวิจัยของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สืบค้นจาก <https://ops.moe.go.th/> สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. สืบค้นจาก <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1540-file.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2564). รายงานผลการประชุมทางวิชาการ การวิจัยทางการศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 16 "นวัตกรรมการศึกษา กล้าเปลี่ยน สร้างสรรค์ ยกระดับคุณภาพการศึกษาไทย". กรุงเทพฯ.
- สำนักวิจัย, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2560). กรอบแนวคิดสำหรับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาวิจัย. สืบค้นจาก <http://www.rpqthailand.com/concept.php>
- สุวรรณ พรมเขต, บุญบรรจง สายลาด, และราตรี อุบลกาญจน์. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. *วารสารสารคาม*, 4(2), 27-42
- โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ. (2564). การพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1. *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 7(1), 1-12.
- อดุลย์ สนั่นเอื้อเม็งไรสง. (2560). การศึกษาสภาพปัญหาการวิจัยในชั้นเรียนของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *Journal of Nakhonratchasima College*. 11(3), 156-166.
- อรุณี เสงยศมาก, สุรัชย์ มีชาญ, และอิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล. (2563). เงื่อนไขสู่ความสำเร็จในการส่งเสริมสมรรถนะการทำวิจัยของอาจารย์พยาบาลเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาของ สถาบันการศึกษาพยาบาล. *วารสารพยาบาลตำรวจ*, 12(2), 265-276.
- อังคินันท์ อินทรกำแหง, ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล, วิชุดา กิจธรรรม, สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล, อรัญ วานิชกร, ศรัณย์ พิมพ์ทอง, อัจศรา ประเสริฐสิน, สุदारัตน์ ต้นติวิวัฒน์, เจจนิเฟอร์ ชวโนวานิช และ พิชชาดา สุทธิแป้น. (2561). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อการพัฒนาหัวข้อวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยส่งผ่านคุณลักษณะที่ดีของการเป็นนักวิจัยที่เลี้ยง. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 10(1), 42-62.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อัจศรา ประเสริฐสิน, พรรณธิภา เอี่ยมสิริปรีดา, และ สมพร วันประกอบ. (2561). การสำรวจความรู้ ทักษะ และเจตคติ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการนวัตกรรมทางการศึกษา ที่สามารถนำไป ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการทำวิจัยของครู. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 12(3), 278-291.
- อาทิวรรณ โชติพิฤกษ์. (2555). *ก้าวสู่ความเป็นนักวิจัยมืออาชีพ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Berman, F. (1999). *Building a research career*. CRA-W career mentoring workshop. Retrieved from http://math.mit.edu/conferences/wim/conference/career_building.pdf
- Biddle, B.J. and Saha, L.J. (2000). “Research knowledge use and school principal”, paper presented at the American Educational Research Association’s Annual Meeting, New Orleans, LA, April 24.
- Broekkamp, H. & Van Hout-Wolters, B. (2007) The gap between educational research and practice: a literature review, symposium and questionnaire. *Educational Research and Evaluation*, 13, 203–220.
- Caruso, R., Grugnetti, A.M., Pastore, U., Dellafiore, F., Pittella, F., Ausili, D., Stievano, A., & Arrigoni, C. (2019). Modified research utilization questionnaire: development and validation study among Italian nurses. *Asian Nursing Research*, 13(1), 61-68 .
- Cousins, J. & Leithwood, K. (1993). Enhancing knowledge utilisation as a strategy for school improvement. *Knowledge Creation Diffusion Utilisation*, 14(3), 305-333.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Funk, S. G., Champagne, M. T., Wiese, R. A., & Tornquist, E. M. (1991). Barriers to using research findings in practice: the clinician's perspective. *Applied Nursing Research*, 4(2), 90–95. [https://doi.org/10.1016/s0897-1897\(05\)80062-x](https://doi.org/10.1016/s0897-1897(05)80062-x)
- Hadgu G., Almaz S., Tsehay S., (2015). Assessment of nurses' perceptions and barriers on evidence based practice in Tikur Anbessa specialized hospital Addis Ababa Ethiopia, *American Journal of Nursing Science*, 4(3), 73-83. <http://www.sciencepublishinggroup.com/j/ajns>.
- Hemsley-Brown, J.V. (2004). Facilitating research utilisation: a cross-sector review of the research evidence. *International Journal of Public Sector Management*, 17(6), 534-552.
- Hemsley-Brown, J.V. & Oplatka, I. (2005). Bridging the research-practice gap: barriers and facilitators to research use among school principals from England and Israel. *International Journal of Public Sector Management*, 18(5), 424-446. <https://doi.org/10.1108/09513550510608886>
- Heydari, A., Zeydi, A. E. (2014): Barriers to and facilitators of research utilization among Iranian nurses: a literature review. *Journal of Caring Sciences*, 3(4), 265-275. <http://journals.tbzmed.ac.ir/JCS>.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Polit, D.E. & Beck, C.T. (2004) *Nursing research: principles and methods*. 7th Edition, Lippincott Williams & Young, Philadelphia.
- Reicon, C.C, & Bernadette A.C. (2011). Factors compelling and impeding research results utilization: Policy to increase research adoption. *Asia pacific higher education research journal*, 8(2), 1-16.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Shahrom Md Zain, et al. (2011). Motivation for research and publication: Experience as a Researcher and an academic. *Procedia Social and Behavioral Science*, 18, 213-219. doi: 10.1016/j.sbspro.2011.05.030
- Strike, K.A. (1985). Is there a conflict between equity and excellence? *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 7(4).
- Susan, P. (2014). How to become a successful researcher: Tips for early career researchers. *Scand J Work Environment Health*, 40(4), 432-434. doi: 10.5271/sjweh.3425
- Sackett, D. L., Rosenberg, W.M.C, Gray, J.A.M, Haynes, R.B., Richardson, W.S. (1996). Evidence based medicine: what it is and what it isn't. *BMJ*; 312, 71 doi:10.1136/bmj.312.7023.71
- Saha, L., Biddle, B. & Anderson, D. (1995). Attitudes towards education research knowledge and policymaking among American and Australian school principals. *International Journal of Educational Research*, 23(2), 113-126.
- Shkedi, A. (1998). Teachers' attitudes towards research: a challenge for qualitative researchers. *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 11(4), 559-577.
- Tripney, J. Gough, D., Sharples, J., Lester, S., & Bristow, D. (2018). *Promoting teacher engagement with research evidence*. Wales center for public policy. <https://www.wcpp.org.uk/wp-content/uploads/2018/11/WCPP-Promoting-Teacher-Engagement-with-Research-Evidence-October-2018.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Vanderlinde, R., & van Braak, J. (2010). The gap between educational research and practice: views of teachers, school leaders, intermediaries and researchers. *British Educational Research Journal*, 36(2), 299–316. <http://www.jstor.org/stable/27823607>
- Xi, C & Anderson, R.C. (2008). Reflecting on becoming a successful researcher. *Educ Psychol Rev*, 20, 65-70. doi 10.1007/s10648-007-9065-0
- Yamane, T. (1973). *Statistics and introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper & Row.

**คณะนักวิจัย
และ
คณะผู้จัดทำ**

คณะนักวิจัย

รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลลักษณ์ ลิงกา	ที่ปรึกษาโครงการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นริศรา พึ่งโพธิ์สภ	หัวหน้าโครงการ
รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราภรณ์ ศรีสวัสดิ์	นักวิจัย
รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ สุวกันพรกุล	นักวิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรอุมา เจริญสุข	นักวิจัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตา ตุลย์เมธากา	นักวิจัย
นายบัณฑิต นาวงศรี	ผู้ช่วยนักวิจัย
นางสาววันวิสา พุทธิ	ผู้ช่วยนักวิจัย
นายเฉลิมเกียรติ ทองจุน	ผู้ช่วยนักวิจัย
นางสาวนริศรา ศิริพันธ์ศักดิ์	ผู้ช่วยนักวิจัย

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

ดร.อรรถพล สังขวาสี

ดร.สุเทพ แก่งสันเทียะ

ดร.ภูมิพิตร เรืองแห่

ดร.รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์

นางรัชณี พึ่งพานิชย์กุล

เลขาธิการสภาการศึกษา

(ตุลาคม 2564 - กันยายน 2565

และ ตุลาคม 2566 - ปัจจุบัน)

เลขาธิการสภาการศึกษา

(ตุลาคม 2565 - กันยายน 2566)

ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

(พฤษภาคม 2565 - ปัจจุบัน)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

(ตุลาคม 2564 - มกราคม 2565)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางเพทกาย บุญมี

ดร.วิภาดา วาณิช

นางสาวอรุณี พูนศรีธนากุล

นายสิริฤกษ์ ทองกลม

นายกาจพล ไชยแก้วเมร์

นางสาวพาฝัน ภูครองทอง

นักวิชาการศึกษานโยบายการพิเศษ

(ตุลาคม 2564 - มีนาคม 2566)

นักวิชาการศึกษานโยบายการพิเศษ

นักวิชาการศึกษานโยบายการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

POLICY

PROFESSIONAL
PERFORMANCE

4P
MODEL

PARTNERSHIP

PLATFORM

สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งพิมพ์ สกศ. อันดับที่ 36/2566
ISBN : 978-616-270-435-2